

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Sompolno

Luty, 2017 r.

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej,
w ramach Programu Pomoc Techniczna 2014 - 2020

Zamawiający:

Gmina Sompolno
Urząd Miejski w Sompolnie
ul. 11 Listopada 15
62-610 Sompolno

Wykonawca:

Green Key
Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60 - 583 Poznań
www.greenkey.pl

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Sompolno

Kierownik projektu:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Daniel Wiśniewski
mgr Kamil Nabagło
mgr inż. Łukasz Gińko
mgr Andrzej Karkowski
mgr Joanna Walkowiak
mgr Wojciech Pająk

Luty, 2017 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
1.1. PODSTAWY PRAWNE WRAZ Z UZASADNIENIEM KONIECZNOŚCI OPRACOWANIA DIAGNOZY NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY SOMPOLNO	4
1.2. METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI	6
1.3. WYZNACZENIE PORÓWNYWALNYCH JEDNOSTEK PRZESTRZENNYCH DO CELÓW ANALIZY WYSTĘPUJĄCYCH ZJAWISK	8
II. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY	15
2.1. POŁOŻENIE	15
2.2. ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA	17
2.3. GOSPODARKA I SPOŁECZEŃSTWO	22
III. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH – ANALIZA WSKAŹNIKOWA	28
SFERA SPOŁECZNA	29
3.1. ZAAWANSOWANIE PROCESU STARZENIA SIĘ LUDNOŚCI	29
3.1.1. Wskaźnik - udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze	30
3.2. PROBLEMY RYNKU PRACY	32
3.2.1. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych w liczbie ludności na danym obszarze	33
3.2.2. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze	35
3.3. SAMOWYSTARCZALNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI I GOSPODARSTW DOMOWYCH	37
3.3.1. Wskaźnik - udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze	38
3.3.2. Wskaźnik - udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze	41
3.3.3. Wskaźnik - liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze ..	43
3.4. POZIOM BEZPIECZEŃSTWA	45
3.4.1. Wskaźnik – liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze	46
SFERA ŚRODOWISKOWA	48
3.4. ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW	48
3.4.1. Wskaźnik – udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze	48
SFERA TECHNICZNA	50
3.5. BUDYNKI KOMUNALNE I SOCJALNE	51
3.5.1. Wskaźnik – liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze	51
3.6. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	53
3.6.1. Wskaźnik – liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru	54
IV. PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ	58
V. ZDEGRADOWANE PRZESTRZENIE ORAZ OBSZARY O ZNACZNYM POTENCJALE – ANALIZA JAKOŚCIOWA	63
VI. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	66
VII. CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	71
SPIS TABEL	75
SPIS RYCIN	76

I. WSTĘP

1.1. PODSTAWY PRAWNE WRAZ Z UZASADNIENIEM KONIECZNOŚCI OPRACOWANIA DIAGNOZY NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY SOMPOLNO

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777), określiła zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Samorządy otrzymały podstawę prawną do podjęcia kompleksowych działań służących rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne wobec czego Gmina Sompolno przystąpiła do opracowania „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sompolno”. W celu opracowania diagnoz służących: wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji oraz ocenie aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Sompolno Burmistrz Miasta zobowiązany jest przeprowadzić analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Gmina Sompolno nie posiadała dotychczas programu rewitalizacji, wobec czego zaistniała potrzeba opracowania nowego dokumentu od podstaw.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych może także nastąpić na podstawie dokumentów strategicznych i planistycznych gminy (przyjętych uchwałą rady gminy, w tym strategii rozwoju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), jeśli kwestie te są w nich w wystarczający sposób określone, tj. spełniają założenia Wytucznych lub Ustawy.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy.

Wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawiera wskazanie granic tych obszarów wykonane na mapie w skali co najmniej 1:5 000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, ze zm.).

Do wniosku Wójta, który przedstawia Radzie Gminy celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji załącza się diagnozę, potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia. Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku sporządzenia diagnozy.

Przed złożeniem wniosku, o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Burmistrz Miasta Sompolno przeprowadza konsultacje społeczne projektu przedmiotowej uchwały oraz wprowadza do niego zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji. O rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz formach, w jakich będą prowadzone, powiadamia się nie później niż w terminie 7 dni przed dniem ich przeprowadzenia, w sposób zapewniający udział w nich możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez obwieszczenie, ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty oraz ogłoszenie na stronie Gminy Sompolno w Biuletynie Informacji Publicznej.

Formami konsultacji społecznych są: zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie Gminy Sompolno w Biuletynie Informacji Publicznej. Dodatkowo konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej dwóch z wymienionych form tj.: spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjny, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych.

Prezentowana w niniejszym dokumencie diagnoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi zarówno w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777) jak i "Wytucznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020" Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016). Zgodnie z zapisami wymienionych dokumentów diagnoza opierać powinna się na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne opisywanego obszaru.

Niniejsza diagnoza jest jedną ze składowych programu rewitalizacji. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych wykonana

dla całego obszaru gminy w oparciu o udostępnione dane stanowi efekt rzeczywistych, przeanalizowanych i określonych zjawisk.

1.2. METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI

W celu delimitacji, czyli wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej. Dzięki niej możliwe jest przedstawienie przestrzennego zróżnicowania negatywnych zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych i technicznych na terenie gminy Sompolno.

Podstawą stwierdzenia na danym obszarze stanu kryzysowego jest występowanie problemów o charakterze społecznym. W przypadku, gdy negatywne procesy społeczne współwystępują z problemami o charakterze gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym lub środowiskowym możliwe jest podjęcie działań naprawczych o charakterze rewitalizacyjnym.

Skalę negatywnych zjawisk powinny odzwierciedlać wskaźniki, za pomocą których można poddać analizie dany obszar i problemy tam występujące.

W „Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+” wymieniono negatywne zjawiska opisujące wyróżnione sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju obszaru lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości odpowiednich mierników dla poziomu całej gminy. Do negatywnych zjawisk zaliczono:

1. w sferze społecznej:
  - wysoki poziom bezrobocia,
  - wysoki poziom ubóstwa,
  - dużą przestępczość,
  - niski poziom edukacji lub kapitału społecznego,
  - niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,
  - wysoki stopień obciążenia demograficznego.
2. w sferze przestrzenno – funkcjonalnej:
  - niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną,
  - brak dostępu do podstawowych usług lub ich niską jakość,
  - niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru,
  - niski poziom obsługi komunikacyjnej,
  - deficyt lub niską jakość terenów publicznych (w tym terenów rekreacji i wypoczynku, obiektów zabytkowych, udział terenów zieleni).
3. w sferze gospodarczej:
  - niski stopień przedsiębiorczości,
  - słaba kondycję lokalnych przedsiębiorstw.
4. w sferze środowiskowej:
  - przekroczenia standardów jakości środowiska,
  - obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi bądź stanu środowiska.

W niniejszym dokumencie określono listę poniższych wskaźników, które możliwie dobrze oddają zróżnicowanie poszczególnych jednostek analitycznych gminy Sompolno w 2015 r.:

1. w sferze społecznej:

- udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze,
- udział (%) osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym na danym obszarze,
- udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze,
- udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze,
- udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze,
- liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze,
- liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze,

2. w sferze środowiskowej:

- udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze,

3. w sferze technicznej:

- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 100 osób na danym obszarze,
- liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru.

Dane niezbędne do opracowania powyższych wskaźników pozyskano w listopadzie i grudniu 2016 r. od następujących jednostek:

1. Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.
2. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sompolnie.
3. Komisariat Policji w Sompolnie.
4. Urząd Miejski Sompolno.
5. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Po otrzymaniu bezwzględnych danych liczbowych w odniesieniu do poszczególnych jednostek analitycznych odpowiednio je zagregowano w taki sposób, aby uzyskać dane względne. Dlatego też jako mianowniki przyjęto m.in.: liczbę mieszkańców ogółem, liczbę ludności w wieku produkcyjnym, liczbę bezrobotnych ogółem, liczbę gospodarstw domowych ogółem, liczbę ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz powierzchnię danych jednostek analitycznych. Dla wyszczególnionych jednostek obliczono średnią arytmetyczną danego zjawiska, jak i również dla całego miasta Sompolno. Następnie kolorem pomarańczowym zaznaczono obliczone wartości wskaźnika, które są mniej korzystne od średniej wartości dla Gminy. Wyliczone wartości są destymulantami (wyższe wartości traktowane są jako zjawisko negatywne w porównaniu do średniej gminy) w przypadku: następujących wskaźników:

- udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze,
- udział (%) osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym na danym obszarze,

- udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze,
- udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze,
- udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze,
- liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze,
- liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze,
- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 100 osób na danym obszarze,
- liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru.

Ponadto wskaźnik udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze należy traktować jako stymulantę (niższe wartości traktowane są jako zjawisko negatywne w porównaniu do średniej gminy). W końcowym etapie zsumowano liczbę negatywnych wskaźników oraz zinterpretowano w pogłębionej części diagnozy obszary charakteryzujące się kumulacją negatywnych zjawisk. Tę zielonym zaznaczono Sompolno, które podzielono na jednostki analityczne.

1.3. WYZNACZENIE PORÓWNYWALNYCH JEDNOSTEK PRZESTRZENNYCH DO CELÓW ANALIZY WYSTĘPUJĄCYCH ZJAWISK

Pozyskane dane (zwłaszcza ilościowe) od różnych dysponentów (jednostek Gminy i zewnętrznych jednostek) służące wyznaczeniu - najpierw jednostek analitycznych, a następnie obszaru, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska powinny spełniać warunki referencyjności i komplementarności, tzn. odnosić się do przestrzeni w sposób jednoznaczny do zaprezentowania. Wyznaczane jednostki, które poddawane są ilościowej i jakościowej ocenie powinny również odpowiadać istniejącym powiązaniom funkcjonalnym występującym w danych jednostkach. Należy również zadbać, aby prezentowane analizy uniemożliwiały identyfikację jakichkolwiek danych osobowych. Dlatego też porównywalność wyników diagnozy wymaga przetwarzania danych w ramach poziomu niższego niż poziom gminy. Jednostki analityczne powinny być możliwie podobne, a ponadto powinny:

- stanowić pewne całości pod względem funkcjonalnym,
- charakteryzować się pewną spójnością społeczną i przestrzenną.

W tym celu punktem wyjściowym do wydzielenia odpowiednich jednostek analitycznych było wykorzystanie podziału administracyjnego gminy Sompolno na sołectwa, których jest 22. W przypadku sołectw, które charakteryzowały się stosunkowo małą liczbą ludności połączono je ze sobą. Dlatego też sołectwo Janowice (25 osób) połączono z sołectwem Kolonia Lipiny, gdyż stanowią one pewną funkcjonalną całość. W następnym etapie przyłączono również Ostrówek, który był drugim najmniejszym sołectwem na terenie gminy (138 osób). W ten sposób powstała jednostka analityczna Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek. Obszar ten stanowi pewną funkcjonalną całość pod względem:

typu zabudowy (zabudowa rozproszona), wzajemnych połączeń drogowych oraz stosunkowo dużym zalesieniem. Pozostałe sołectwa liczą powyżej 140 osób.

Prośby o dane do poszczególnych instytucji rozpisano z podziałem na sołectwa, z zaznaczeniem, które wsie wchodzi w skład danego sołectwa. W przypadku Sompolna wystąpiono z prośbami o rozpisanie danych na ulice. Sompolno, siedzibę gminy zamieszkuje 3640 osób. Jest to zatem 34,55% mieszkańców całej gminy, a więc hipotetycznie obszar całego miasta nie mógłby być obszarem rewitalizacji ze względu na przekroczony próg 30%. W związku z powyższym zdecydowano się na podział miasta w celu wyodrębnienia mniejszych jednostek analitycznych. Pozwoli to na wskazanie miejsca, w którym występuje koncentracja negatywnych zjawisk. Jednostka miejska nie posiada jednoznacznie zdefiniowanych jednostek przestrzenno-funkcjonalnych. Korzystając jednak ze źródeł opisowych, jak również kartograficznych (w tym map Wojskowego Instytutu Geograficznego w skali 1:25 000) zaobserwowano naturalny rozwój miasta i zdecydowano, że to one stanowią będą główną przesłankę do wydzielenia z przestrzeni części obejmującej historyczną zabudowę. Pomocne okazały się materiały dotyczące przebiegu sfery ochrony konserwatorskiej zawarte w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Dodatkowo zdecydowano się włączyć zabudowania przy ul. Kaliskiej, które stanowią swego rodzaju „odnogę” od rynku miasta i są pewnym kontinuum budownictwa centralnej części Sompolna. Obiekty te powstały z końcem XIX w., bądź zbudowane zostały na początku. XX w. Ponadto włączono również stację kolei wąskotorowej wraz z sąsiadującymi zabudowaniami, które również powstały z pocz. XX w.

Następnie przeanalizowano pozostałą przestrzeń w mieście i zdefiniowano cztery dodatkowe jednostki, które w sumie pozwoliły zbudować intuicyjny i „naturalny” dla mieszkańca podział pozostałej części miasta. Proces delimitacji jednostek analitycznych Sompolna był złożony i długotrwały, niejednokrotnie granice jednostek wymagały korekt.

Tabela przedstawia podstawowe wnioski z przeprowadzonej analizy przestrzenno-funkcjonalnej miasta.

Tabela 1. Analiza wyznaczenia jednostek analitycznych na terenie Sompolna

Jednostka analityczna	Liczba ludności	% liczby ludności	Powierzchnia	% powier-zchni	Czy na obszarze występują zabytki wpisane do rejestru	Rodzaj dominującej zabudowy mieszkaniowej	Cechy charakterystyczne przestrzeni
Sompolno	3640	34,5	620,45	4,52	tak	-	-
Sompolno – Centrum	1219	11,6	56,17	0,41	tak	zabudowa śródmiejska	obszar silnie zabudowany
Sompolno – Południe	334	3,2	68,01	0,49	nie	jednorodzinna	duży udział sadów
Sompolno – Północ	506	4,8	354,24	0,61	nie	zagrodowa	duży udział gruntów ornych
Sompolno – Wschód	426	4,0	57,91	0,42	nie	jednorodzinna	brak
Sompolno - Zachód	1155	11,0	84,12	2,58	tak	mieszana (jedno- i wielorodzinna)	tereny przemysłowo-gospodarcze

Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do miasta Sompolna zdefiniowano pięć jednostek analitycznych. „Sompolno – Centrum” obejmuje najstarszą część zabudowań Sompolna. Na obszarze tej jednostki znajduje się 5 zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i są to:

- Ewangelicko - augsburgski kościół z I poł. XIX wieku zlokalizowany na ulicy 11 Listopada 6,
- Kościół rzymskokatolicki z I poł. XIX wieku zlokalizowany pod adresem 11 Listopada 2,
- Plebania kościoła z poł. XIX wieku na ulicy 11 Listopada,
- Ratusz z połowy XIX wieku, obecnie pod adresem Plac Wolności 26,
- Synagoga z końca XIX wieku.

Jest to najgęściej zaludniona część Sompolna (ponad 2000 os/km²) i jednocześnie najmniejsza – zajmuje tylko około 10% przestrzeni miasta. Na obszarze dominuje zabudowa śródmiejska z budynkami o trzech lub więcej kondygnacjach. Wiele pomieszczeń użytkowanych jest jako pawilony handlowo - usługowe.

Jednostka analityczna „Sompolno – Północ” zajmuje rozległy obszar na północ od centrum miasta charakteryzujący się wiejskim charakterem, na którym przeważa zagrodowa zabudowa. Obok gruntów rolnych, duży udział na tym obszarze zajmują również mokradła zlokalizowane w zachodniej części jednostki. Jest to największa jednostka analityczna i jednocześnie najsłabiej zaludniona – 143 os/km². Jej południowo – zachodnią granicę wyznacza rzeka Ubiedza.

Osią kolejnej jednostki analitycznej – „Sompolno – Zachód” jest ulica 11 Listopada. Jest to druga najgęściej zaludniona jednostka analityczna koncentrująca około 30% mieszkańców miasta. Wykazuje ona duże zróżnicowanie przestrzenne. Zabudowa ma zarówno jedno - jak i wielorodzinny charakter. Ten pierwszy obejmuje zabudowania ulic: Gustawa Morcinka, Stanisława Staszica, PCK oraz częściowo Świętej Barbary. Przy ostatniej zlokalizowane są również zabudowania wielorodzinne z trzema kondygnacjami, których powierzchnia użytkowa waha się od 800 do 1600 m². Przy ulicy 11 Listopada zlokalizowane są również zakłady przemysłowe – w tym największy „ABC Park” zajmujący się produkcją papierowych opakowań. Na obszarze tym znajduje się wpisany do rejestru zabytków cmentarz ewangelicki z połowy XX w., budynek Urzędu Miejskiego oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

Kolejna jednostka analityczna „Sompolno – Południe” znajduje się w południowej części miasta. Oś tej jednostki stanowi ulica Kaliska, zabudowania natomiast koncentrują się wzdłuż ulicy 500-lecia i odchodzących od niej mniejszych osiedlowych uliczek: Brzozowej, Lipowej i Kasztanowej. Mają one charakter zabudowy jednorodzinnej. Przez obszar tej jednostki biegną dwie drogi wojewódzkie: nr 263 i 266, które częściowo mają wspólny przebieg.

Ostatnia wydzielona jednostka analityczna: „Sompolno – Wschód” obejmuje obszar pomiędzy ulicami Błankową, a Polną (zabudowania tej ulicy wchodzi jednak w skład jednostki analitycznej „Sompolno – Północ”). Zabudowa koncentruje się pomiędzy ulicami Błankową, a 35-lecia PRL - w zachodniej części jednostki analitycznej, obejmując rozpościerające się pomiędzy nimi ulice: 1 Maja, Powstańców Wielkopolskich, ZWM, Gen. Zygmunta Taczanowskiego oraz Spacerową. Zabudowa ma tutaj w przeważającej części charakter zabudowy jednorodzinnej o dwóch kondygnacjach z powierzchnią użytkową około 100 m². Wschodnia część jednostki jest wyraźnie mniej zabudowana, a w przestrzeni dominują pola uprawne.

W wyniku przeprowadzonych analiz na obszarze gminy Sompolno wydzielono 25 jednostek analitycznych zaprezentowanych w tabeli 2. Największa jednostka analityczna pod względem liczby mieszkańców to Sompolno – Centrum, zamieszкана przez 11,57%

mieszkańców gminy Sompolno, zaś największa pod względem powierzchni zajmuje 14,20% gminy – Lubstów.

Tabela 2. Wydzielone jednostki analityczne na terenie gminy Sompolno wraz z ich powierzchnią i liczbą ludności

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej	Powierzchnia jednostki (w ha)	% powierzchni gminy	Liczba ludności	% liczby ludności gminy
1	Belny	604,18	4,40	214	2,03
2	Biele	496,88	3,62	384	3,64
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	1167,91	8,50	351	3,33
4	Koszary	426,13	3,10	146	1,39
5	Lubstów	1951,27	14,20	752	7,14
6	Lubstówek	413,17	3,01	272	2,58
7	Marcjanki	277,98	2,02	158	1,50
8	Marianowo	605	4,40	365	3,46
9	Mąkolno	565,89	4,12	586	5,56
10	Mostki	371,19	2,70	405	3,84
11	Nowa Wieś	799,24	5,82	667	6,33
12	Ośno Górne	586,41	4,27	311	2,95
13	Police	1213,1	8,83	155	1,47
14	Przystronie	452,39	3,29	265	2,52
15	Racięcice	610,82	4,45	452	4,29
16	Sompolinek	514,69	3,75	235	2,23
17	Stefanowo	353,83	2,58	257	2,44
18	Sycewo	515,31	3,75	295	2,80
19	Wierzbie	684,02	4,98	412	3,91
20	Zakrzewek	509,83	3,71	213	2,02
21	Sompolno – Centrum	55,69	0,41	1219	11,57
22	Sompolno – Południe	68,01	0,49	334	3,17
23	Sompolno – Północ	354,56	2,58	506	4,80
24	Sompolno – Wschód	57,91	0,42	426	4,04
25	Sompolno – Zachód	84,33	0,61	1155	10,96

Źródło: opracowanie własne

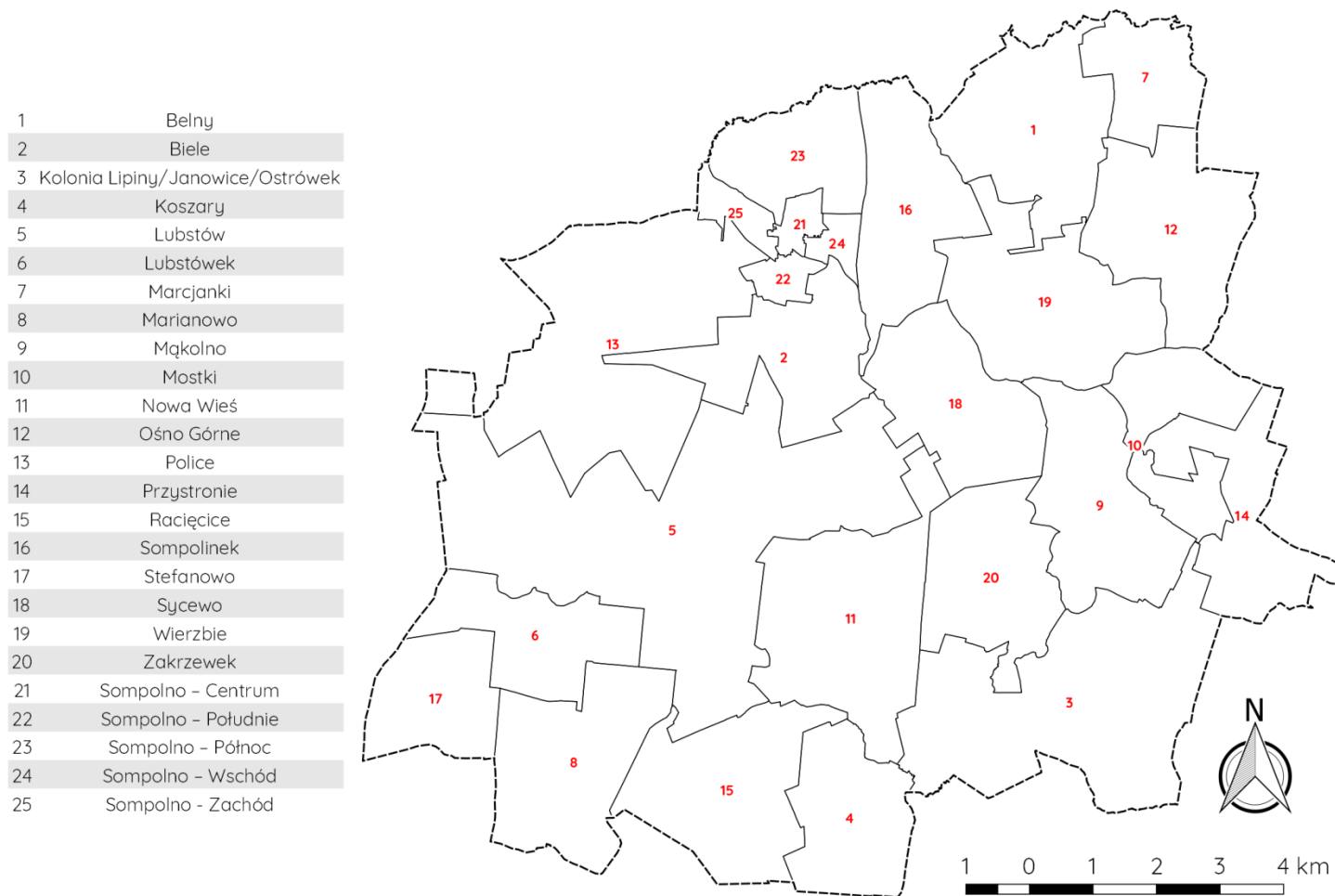
Autorzy niniejszego opracowania dołożyli starań, aby przeprowadzona analiza w sposób możliwie trafny odzwierciedlała znane i powszechnie dostrzegane różnicowanie w przestrzeni społecznej i infrastrukturalnej gminy Sompolno.

W poniższej tabeli zaprezentowano sposób agregacji zebranych danych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podziałom uległo 5 ulic, które zostały podkreślone. Prośby o dane od jednostek, do których wystąpiono były adekwatne do wymienionych poniżej podziałów ulic. I tak np. dane dla ul. 11 Listopada zebrane były osobno dla numerów od 1 do 14 oraz osobno dla numerów od 15 i wzwyż. W podobny sposób podzielone zostały ulice: Błankowa, Piotrkowska, Kaliska i Warszawska. Należy zatem stwierdzić poprawność zebrania danych od poszczególnych instytucji, które wymieniono na str. 7 niniejszego dokumentu.

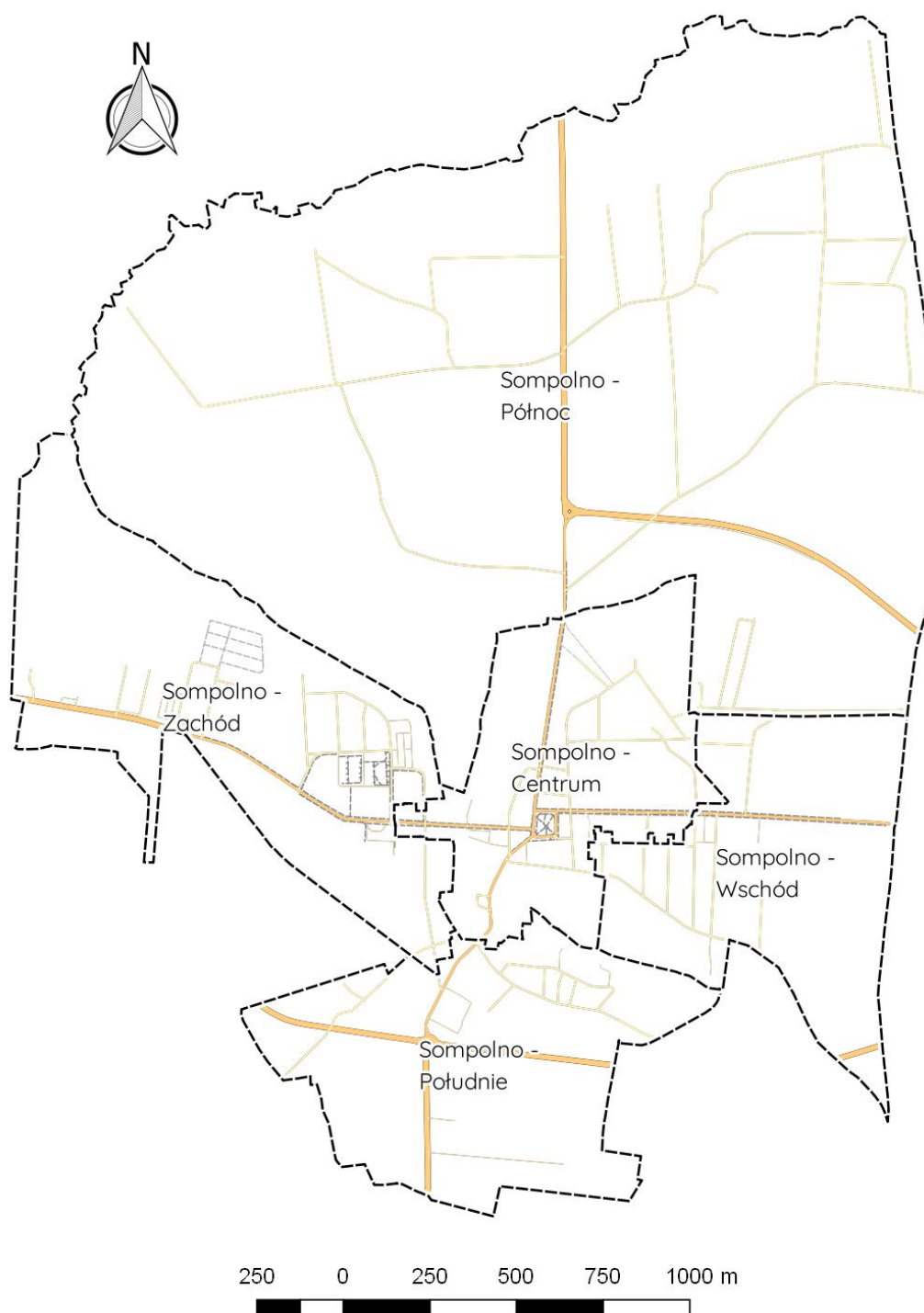
Tabela 3. Przynależność ulic oraz miejscowości do jednostek analitycznych na terenie gminy Sompolno

Nazwa jednostki analitycznej	Nazwa ulicy	Nazwa miejscowości
Belny		Ośno Podleśne, Spólnik
Biele		Bronisława, Nadjezioro, Zofia
Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek		Smólniki Mostowskie, Zdrojki, Radowo, Smolarnia, Kazubek, Suszewy
Koszary		Jażwiny, Klonowa
Lubstów		Błonawy, Młynek
Lubstówek		
Marcjanki		Drzewiec, Ryn
Marianowo		Jesionka, Łagiewniki
Mąkolno		Siedliska
Mostki		
Nowa Wieś		Grądy
Ośno Górne		Ośno Dolne, Marcinkowo
Police		Dąbrowa, Płoszewo
Przystronie		Paprocin, Piaski, Romanowo
Racięcice		Bagno, Kolonia Racięcice
Sompolinek		Olszewo, Szczerkowo, Wymysłowo, Józefowo
Stefanowo		
Sycewo		
Wierzbie		Kolonia Wierzbie
Zakrzewek		Czamża, Wroczewo
Sompolno - Centrum	11 Listopada, Błankowa, Henryka Sienkiewicza, Juliusza Słowackiego, <u>Kaliska</u> , Kolejowa, Kościelna, Krótka, <u>Piotrkowska</u> , Plac Wolności, Poczтовая, Poprzeczna, <u>Warszawska</u>	
Sompolno - Południe	500-lecia, Brzozowa, <u>Kaliska</u> , Kasztanowa, Lipowa, Ogrodowa	
Sompolno - Północ	Krycha, Kwiatowa, Leśna, Nadnotecka, <u>Piotrkowska</u> , Polna, Rozwenca, Zielona	
Sompolno - Wschód	1 Maja, 35-lecia PRL, <u>Błankowa</u> , Cmentarna, Powstańców Wlkp., Spacerowa, Taczanowskiego, <u>Warszawska</u> , ZWM	
Sompolno - Zachód	11 Listopada, Barbary, Fryderyka Skarbka, Gimnazjalna, Gustawa Morcinka, Jagodowa, PCK, Poziomkowa, Spokojna, Stanisława Staszica	

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 1. Podział Gminy Sompolno na jednostki analityczne
Źródło: opracowanie własne

Ryc. 2. Podział Sompolna na jednostki analityczne na tle sieci drogowej
Źródło: opracowanie własne

II. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. POŁOŻENIE

Gmina Sompolno położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego oraz powiatu konińskiego. Analizowana jednostka terytorialna mieści się na wschód od Poznania – siedziby województwa oraz na północny – wschód od Konina – siedziby powiatu. Z Sompolna do Poznania – odległość z centralnych części jednostek wynosi w linii prostej ok. 106 km, zaś do Konina ok. 21 km. Gmina Sompolno jest jedną z 14 gmin powiatu i jedną z 5 gmin miejsko - wiejskich. Sieć osadniczą charakteryzowanej przestrzeni tworzą miejscowości wiejskie oraz jednostka miejska – Sompolno – siedziba gminy o współrzędnych geograficznych 52.3833°N, 18.5167°E. Położenie na tle kraju analizowanego obszaru przedstawiono na rycinie 3.

Gmina zajmuje obszar o powierzchni 137 km² (8,71 % powierzchni powiatu), granicząc (ryc. 3):

- na zachodzie – z gminą Ślesin;
- na północy – z gminą Wierzbiniek;
- na wschodzie – z gminą Babiak;
- na południu – z gminą Osiek Mały i gminą Kramsk.

Ryc. 3. Położenie Gminy Sompolno na tle Polski

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

Ryc. 4. Położenie Gminy Sompolno w układzie gmin sąsiednich

Źródło: opracowanie własne

Najbardziej skrajne odległości na terenie gminy oddalane są od siebie w odległości ok. 17 km w linii południowy-zachód – północny-wschód.

W skład gminy Sompolno wchodzi 57 miejscowości wiejskich znajdujących się w 22 sołectwach. Przynależność poszczególnych miejscowości do sołectw przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Przynależność miejscowości wchodzących w skład sołectw w gminie Sompolno

Nazwa sołectwa	Nazwa miejscowości wchodzących w skład sołectwa
Belny	Belny, Ośno Podleśne, Spólnik
Biele	Biele, Bronisława, Nadjezioro, Zofia
Janowice	Janowice, Smólniki Mostowskie, Zdrojki
Kolonia Lipiny	Kolonia Lipiny, Radowo, Smolarnia
Koszary	Koszary, Jażwiny, Klonowa
Lubstów	Lubstów, Błonawy, Młynek
Lubstówek	Lubstówek
Marcjanki	Marcjanki, Drzewiec, Ryn
Marianowo	Marianowo, Jesionka, Łagiewniki
Mąkolno	Mąkolno, Siedliska
Mostki	Mostki
Nowa Wieś	Nowa Wieś, Grądy
Ostrówek	Ostrówek, Kazubek, Suszewy
Ośno Górne	Ośno Górne, Ośno Dolne, Marcinkowo
Police	Police, Dąbrowa, Płoszewo
Przystronie	Przystronie, Paprocin, Piaski, Romanowo
Racięcice	Racięcice, Kolonia Racięcice, Bagno

Nazwa sołectwa	Nazwa miejscowości wchodzących w skład sołectwa
Sompolinek	Sompolinek, Olszewo, Szczerkowo, Wymysłowo, Józefowo
Stefanowo	Stefanowo
Sycewo	Sycewo
Wierzbie	Wierzbie, Kolonia Wierzbie
Zakrzewek	Zakrzewek, Czamża, Wroczewo

Źródło: www.sompolno.pl, www.sompolno.e-mapa.net

2.2 ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA

Pod względem podziału fizycznogeograficznego wg. J. Kondrackiego teren gminy Sompolno znajduje się w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego. Opisywany obszar mieści się w podprowincji Pojezierz Południowobałtyckich, w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie. Gmina Sompolno w układzie mezoregionalnym mieści się w zasięgu jednostki Pojezierze Gnieźnieńskie oraz Pojezierze Kujawskie, zaś wg podziału B. Krygowskiego obszar gminy znajduje się w obszarze Wysoczyzny Gnieźnieńskiej, która obejmuje subregion Równina Lubstowska oraz subregion Równina Sompoleńska.

Większość terenu charakteryzowanej jednostki jest płaska bądź lekko falista (wysokości wahają się od ok 80 do 160 m n.p.m.). Najwyższe wzniesienia występują w okolicach miejscowości Przysrone.

Omawiany obszar leży w zasięgu oddziaływania rzeki Warty i Noteci. Przez teren omawianej jednostki gminnej przepływa rzeka Noteć, oraz kanały: Sompolno (zwany Ubiedze), Lubotyński oraz Wierzbie (zwany Lubstowski). Do jezior występujących na terenie gminy zaliczyć należy: Jezioro Lubstowskie o pow. 87,2 ha, Jezioro Mąkolno o pow. 82,4 ha, Jezioro Mostki o pow. 28 ha i Jezioro Szczekawa o pow. 17 ha.

W ustawie z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r. poz. 2134) wymieniono poszczególne formy ochrony przyrody. W granicach charakteryzowanego terenu odnotowuje się:

- rezerwat przyrody – Kawęczyńskie Brzęki,
- obszar chronionego krajobrazu – Goplańsko - Kujawski,
- obszar natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Warty”, PLB 300002,
- pomniki przyrody – dąb szypułkowy w Lubstowie,
- pomnik przyrody – głaz narzutowy w zabytkowym parku w Zakrzewku,
- pomnik przyrody – dąb szypułkowy w zabytkowym parku w Zakrzewku,
- pomnik przyrody – dąb szypułkowy w zabytkowym parku w Lubstowie,
- pomnik przyrody – głaz narzutowy w Mostkach,
- pomnik przyrody – dąb szypułkowy w Dąbrowie.

Przeważającym sposobem zagospodarowania terenu na obszarze gminy jest działalność rolnicza – użytki rolne stanowiły 73,21% powierzchni gminy w 2014 roku, w tym grunty orne – 59,00%. Odnotowano stosunkowo duży udział sadów w ogólnej powierzchni gminy – 3,22%. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione odpowiadają 12,76% powierzchni gminy, a więc jest ich stosunkowo mało. Grunty zabudowane i zurbanizowane szacuje się na poziomie 3,74%. Grunty pod wodami zajmują 4,34% powierzchni gminy, nieużytki 3,42%, a pozostałe tereny 2,53%. W gminie Sompolno nie odnotowano użytków ekologicznych.

Szczegółową strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Sompolno przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Struktura użytkowania gruntów Gminy Sompolno

Rodzaj gruntu	Powierzchnia [ha]			Udział % gruntów (2014 r.)
	2012	2013	2014	
powierzchnia ogółem	13742	13742	13742	100,00
powierzchnia lądowa	13385	13145	13145	95,66
użytki rolne razem	10002	10065	10061	73,21
użytki rolne - grunty orne	8051	8118	8108	59,00
użytki rolne - sady	454	447	443	3,22
użytki rolne - łąki trwałe	843	841	841	6,12
użytki rolne - pastwiska trwałe	375	376	376	2,74
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	198	199	207	1,51
użytki rolne – grunty pod stawami	10	13	15	0,11
użytki rolne - grunty pod rowami	71	71	71	0,52
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	1750	1751	1753	12,76
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	1690	1691	1693	12,32
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	60	60	60	0,44
grunty pod wodami razem	357	597	597	4,34
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	205	206	206	1,50
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	152	391	391	2,85
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	505	509	514	3,74
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	66	67	69	0,50
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	32	32	33	0,24
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	43	45	44	0,32
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	3	5	6	0,04
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	11	11	13	0,09
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	287	286	286	2,08
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	57	57	57	0,41
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne	4	4	4	0,03
grunty zabudowane i zurbanizowane – użytki kopalne	2	2	2	0,01
nieużytki	472	472	470	3,42
tereny różne	656	348	347	2,53

Źródło: powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania, GUS

Połączenia komunikacyjne tworzą drogi o randze wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Sompolno w 75% okala obwodnica, dzięki której odciążono ruch samochodowy w samym mieście. Do dróg wojewódzkich należą drogi o nr:

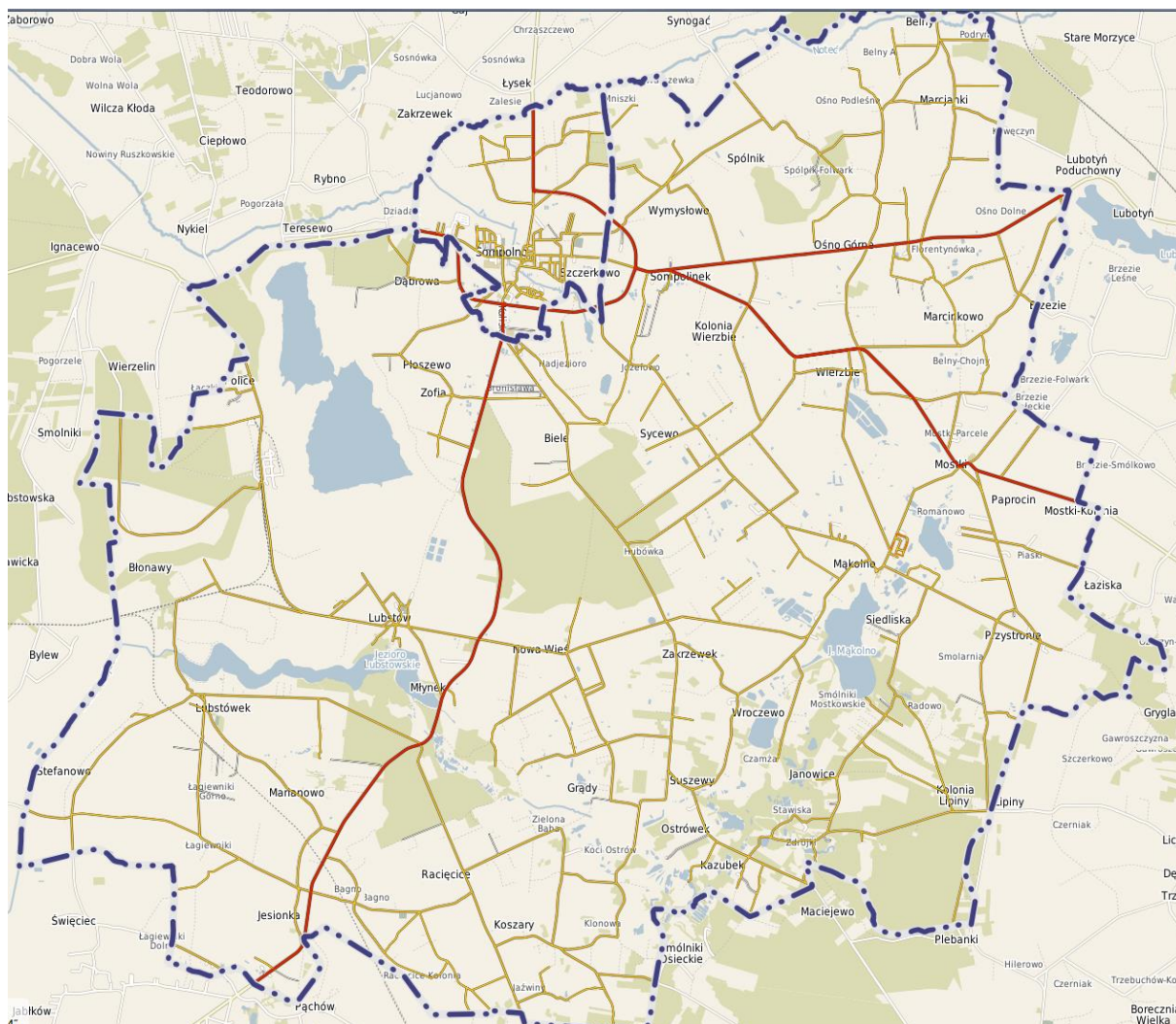
- 263 Słupca – Ślesin – Sompolno – Kłodawa,
- 266 Konin – Sompolno – Radziejów – Ciechocinek,
- 269 Sompolno – Izbica Kujawska.

Drogi powiatowe na terenie gminy to drogi o nr:

- 466 Wierzbie – Ośno Podleśne – Mąkoszyn,
- 468 Sompolno – Mąkolno – Mostki – Przysronek,
- 469 Ignacewo – Lubstów – Nowa Wieś – Mąkolno,

- 470 Sompolno – Nowa Wieś – Plebanki,
- 479 Licheń – Stefanowo – Jabłków,
- 480 Stefanowo – Lubstówek – Łuczyno.

Przez gminę przebiegają nieczynne trasy kolei wąskotorowej. Sieć komunikacyjną uzupełniają drogi gminne.

Ryc. 5. Gmina Sompolno na tle sieci komunikacyjnej

Źródło: www.Sompolno.e-mapa.net

Gmina Sompolno jest samowystarczalna w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków. W wyniku odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego w Lubstowie powstał lej depresyjny obejmujący 70% powierzchni gminy. W wyniku deficytu wody wszystkie wsie na terenie gminy zostały zwodociągowane. Długość sieci wodociągowej wynosi 235,4 km z łączną liczbą przyłączy 2477 szt. (GUS, 2015). W miejscowościach: Biele, Marianowo, Lubstów i Mostki Kujawskie znajdują się stacje uzdatniania wody. Stacja w Mostkach Kujawskich zaopatruje również część gminy Babiak.

Sieć wodociągową gminy tworzą 4 stacje uzdatniania wody w miejscowościach:

- Biele, zaopatrująca w wodę: Sompolno, Biele, Wierzbie, Zakrzewek, Nową Wieś, Grądy, Lubstów, Przybyłów, Młynek, Błonawy, Police, Kolonię Płoszewo, Dąbrowę, Wierzelin, Nykiel.

- Mostki, zaopatrująca w wodę: Sompolno, Mostki, Mąkolno, Przysrone, Smolarnię Kolonię Lipiny, Siedliska, Janowice, Sycewo, Belny, Ośno.
- Marianowo, zaopatrująca w wodę: Marianowo, Lubstówek, Stefanowo, Racięcice, Koszary, Jabłków, Święcice, Pąchów, Łuczywno, Błonawy, Zakrzewek, Nową Wieś, Lubstów, Przybyłów, Młynek, Grądy.
- Lubstów – współpracuje ze stacją w miejscowości Biele i Mostki.

Na terenie gminy działają 4 oczyszczalnie ścieków, w tym 3 w Sompolnie i 1 w Mąkolnie. Są to oczyszczalnie mechaniczno - biologiczne o przepustowości od 100 do 200 m³ na dobę.

Wg danych GUS, z końcem 2015 r. 34% budynków mieszkalnych przyłączonych było do sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 34,5 km z liczbą 797 przyłączy. W pozostałych gospodarstwach domowych gospodarka ściekowa prowadzona jest indywidualnie poprzez gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych.

Gmina Sompolno należy do Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”, dlatego też kwestie dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi, wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są regulowane przez ów Związek. Posiadając dane za rok 2015 w zakresie ilości deklaracji dotyczących zbiórki odpadów segregowanych i niesegregowanych stwierdza się, że 124 gospodarstw domowych na terenie gminy Sompolno zadeklarowało wywóz odpadów zmieszanych, a 2430 odpadów segregowanych.

Na terenie gminy nie istnieje sieć ciepłownicza, która obsługiwałaby wszystkie gospodarstwa. W związku z tym mieszkańcy we własnym zakresie zapewniają sobie ogrzewanie najczęściej korzystając z opału węglowego. Centralne ogrzewanie założone jest w przypadku ok. 73% wszystkich mieszkań na terenie gminy (GUS, 2015).

Na terenie gminy Sompolno nie występuje zorganizowana sieć gazownicza.

W analizowanej gminie występują złoża węgla brunatnego, które eksploatowane były w odkrywcę Lubstów o zasobach pierwotnych 120 mln ton. Ponadto w miejscowościach: Zakrzewek, Smólniki Mostowskie, Mąkolno, Wroczewo, Nowa Wieś, Belny, Ryn i Marianowo znajdują się niewielkie złoża kruszyw, głównie piaski i żwiry. W Dolinie Grójeckiej występują złoża torfu, które obecnie nie są eksploatowane.

Ryc. 6. Złoża na terenie gminy Sompolno

Źródło: www.Sompolno.e-mapa.net

Mieszkańcy Gminy Sompolno mają możliwość korzystania z terenów i urządzeń użyteczności publicznej, którymi są:

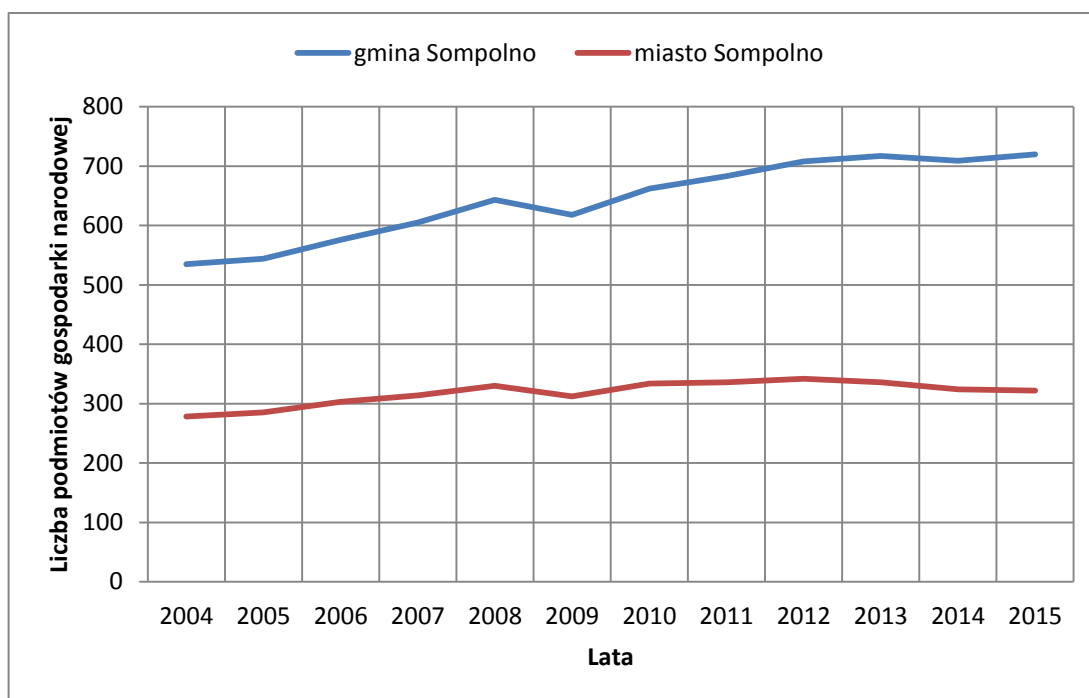
- place zabaw w miejscowościach:
  - Sompolno, ul. 11 Listopada 17,
  - Ośno Górne – przy budynku szkolnym,
  - Sompolno – przy budynku przedszkola,
  - Wierzbie – przy Domu Ludowym,
  - Lubstów – przy ul. Parkowej,
  - Mostki – przy Domu Ludowym,
  - Mąkolno – przy Zespole Szkół,
  - Lubstów – przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym,
- placówki oświatowe:
  - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Sompolnie,
  - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 2 w Lubstowie,
  - Zespół Szkół Nr 3 w Mąkolnie.
- domy Ludowe w:
  - Sycewie,

- Lubstówku,
  - Nowej Wsi,
  - Lubstowie,
  - Mostkach,
  - Wierzbiu,
  - Rynie,
  - Zakrzewku.
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Sompolnie, ul. Piotrkowska 8,
  - Filia Biblioteczna w Lubstowie, ul. Cmentarna 2,
  - Filia Biblioteczna w Mąkolnie, ul. Szkolna 31,
  - boisko sportowe w Sompolnie przy ul. 11 Listopada 17,
  - Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Sompolnie, Plac Wolności 26
  - park miejski w Sompolnie, ul. Plac Wolności,
  - park Sienkiewicza w Sompolnie, ul. Kaliska,
  - park przy kościele ewangelicko – augsburskim, ul. 11 Listopada.

2.3. GOSPODARKA I SPOŁECZEŃSTWO

Łączna liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na rok 2015 w analizowanej jednostce wyniosła 720, z czego 689 to podmioty prywatne. Odnotowano trend wzrostowy liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich 10 latach (od 576 do 720). Na terenie gminy Sompolno najbardziej rozwiniętą działalnością gospodarczą jest „handel, naprawa pojazdów samochodowych” (sekcja G – 211 podmiotów) oraz przetwórstwo przemysłowe (sekcja C – 165 podmiotów). W sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) odnotowano 32 działalności, a w przemyśle i budownictwie - 222. Resztę stanowią pozostałe działalności. W zdecydowanej większości na terenie gminy w przedsiębiorstwach zatrudnianych jest do 9 osób (692 podmioty). Na terenie gminy występuje 6 firm zatrudniających od 50 do 249 pracowników. Miasto Sompolno pod względem dynamiki liczby podmiotów gospodarczych charakteryzuje się stagnacją.

Ryc. 7. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Sompolno oraz w mieście Sompolno w latach 2004 – 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W celu ogólnego przedstawienia danych dotyczących ludności gminy Sompolno odniesiono się do danych GUS, mimo że w części odbiegają one od statystyki prowadzonej przez Urząd Miejski w Sompolnie. Przedstawione dane GUS w zakresie liczby ludności odwołują się do faktycznego miejsca zamieszkania. Dane Urzędu Miejskiego w Sompolnie uzyskano na podstawie bazy danych ewidencyjnych, w której znajdują się dane dotyczące liczby zameldowań odnotowane na podstawie druku meldunkowego.

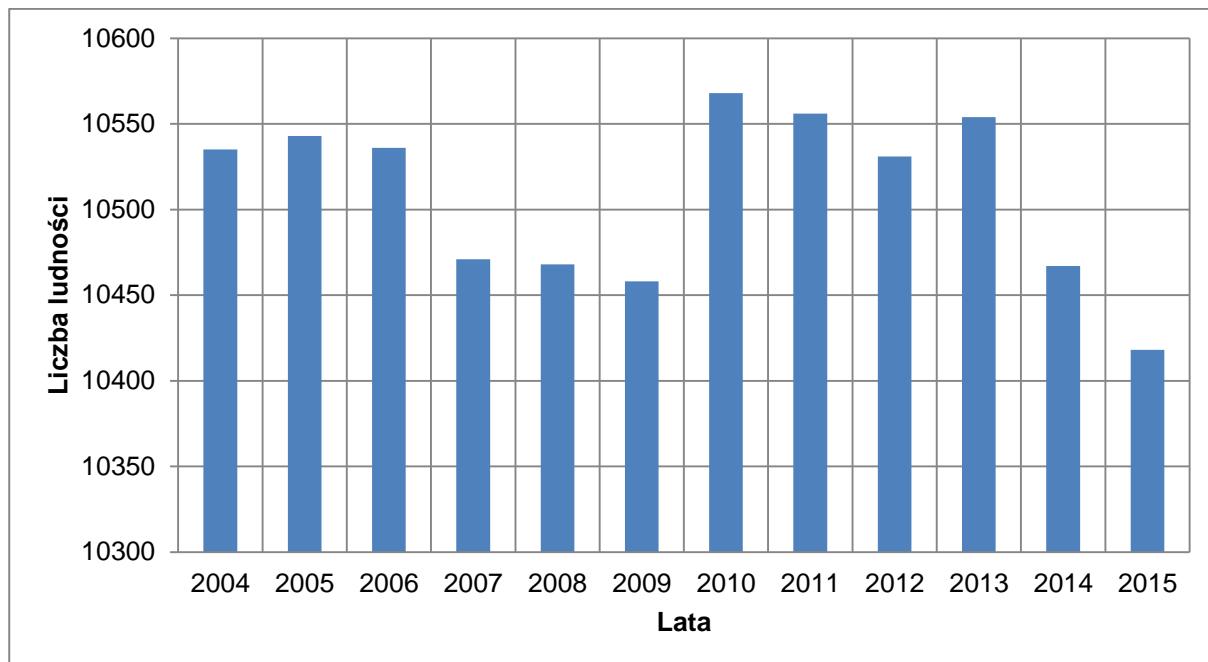
Dzięki temu możliwe jest porównanie danych do informacji dotyczących powiatu konińskiego, województwa wielkopolskiego i Polski. Zinterpretowano zatem te dane, które można było odnieść na szczeblu wyższym niż gminny. Zasadnym wydaje się być porównanie gminy Sompolno w zakresie sytuacji demograficznej i gospodarczej na tle: powiatu, województwa oraz kraju. Zestawienie do powyższych jednostek daje możliwość przedstawienia, w którym miejscu znajduje się gmina Sompolno w aspekcie demograficznym i gospodarczym. Zaprezentowane porównania należy traktować jedynie w sposób uzupełniający, gdyż najważniejszy jest wewnętrzny podział gminy Sompolno w celu dokonania delimitacji jednostek analitycznych będących w stanie kryzysowym.

Na koniec roku 2015 liczba ludności zamieszkująca opisywany teren wynosiła 10 535 osób (według ewidencji gminnej). Obserwuje się stagnację związaną z liczbą ludności gminy. W analizowanym okresie najmniejszą liczbę ludności odnotowano w 2015 r., zaś najwyższą w 2010 r. Jednakże różnice te nie są duże i wynoszą ok. 150 osób. Na rycinie 8 przedstawiono liczbę ludności gminy Sompolno w latach 2004 - 2015 (faktyczne miejsce zamieszkania wg danych GUS).

Sytuacja demograficzna gminy jest ustabilizowana. Niepokojącym zjawiskiem są zmiany liczby ludności w ostatnich 3 latach analizy (2013 - 2015), gdzie liczba ludności gminy spadła o 136 osób. W stosunku do roku 2004 stwierdza się, że liczba ludności w gminie nie zmieniła się w znaczący sposób.

Od roku 2004 liczba osób zamieszkujących miasto Sompolno spadła o 100 osób i sukcesywnie oraz stale się zmniejsza, co jest zjawiskiem niekorzystnym i świadczy o powolnej depopulacji ośrodka miejskiego.

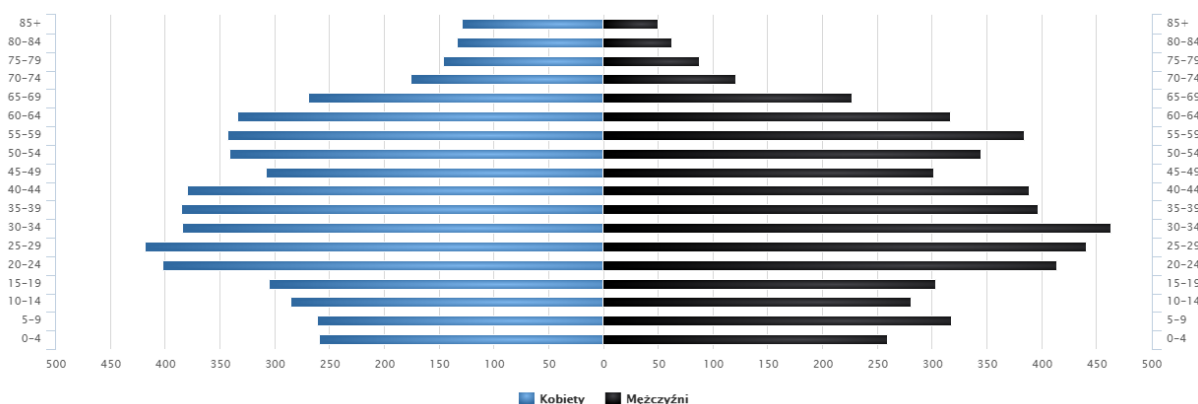
Ponadto zarówno w powiecie konińskim, jak i województwie wielkopolskim odnotowuje się wzrostowy trend liczby ludności.

Ryc. 8. Liczba ludności gminy Sompolno w latach 2004 - 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W celu graficznego zobrazowania rozkładu wiekowego mieszkańców analizowanej jednostki przywołano dane GUS zgodnie ze stanem na rok 2015. Z analizy piramidy wieku wynika, że zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn duże ilości osób reprezentują grupy wiekowe 25 - 29 i 30 - 34 lat. W grupie osób najstarszych wyraźnie zaznacza się dominacja grupy kobiet nad liczbą mężczyzn, co wynika jeszcze z dużej śmiertelności mężczyzn z czasów II wojny światowej. W najmłodszych rocznikach udział kobiet i mężczyzn w strukturze ludnościowej jest wyrównany.

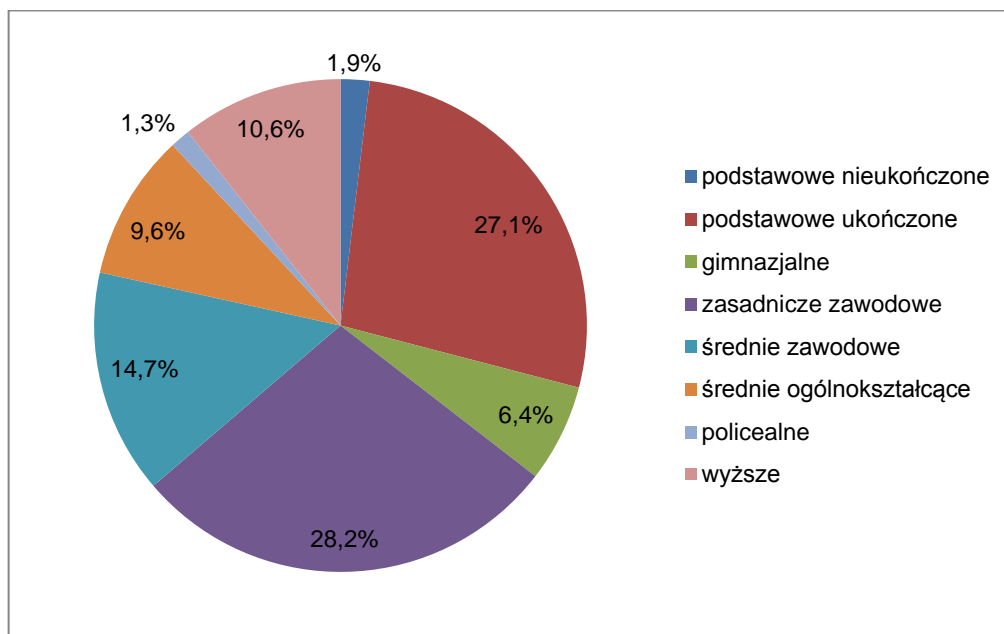

Ryc. 9. Piramida wieku mieszkańców gminy Sompolno w roku 2015

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Biorąc pod uwagę ogólne dane dotyczące ludności gminy Sompolno przeanalizowano także poziom wykształcenia mieszkańców, który może mieć wpływ na możliwość podjęcia dobrej pracy, czy też wpływać na aktywność społeczno – gospodarczą w lokalnym środowisku. Z analizy danych wynika, że największy odsetek stanowiła ludność z wykształceniem zasadniczym zawodowym 28,2%. Kolejne 27,1% osób posiadało wykształcenie podstawowe ukończone. Ludność z wykształceniem średnim zawodowym stanowiły 14,7%, a wyższym 10,6% ogółu.

**Ryc. 10. Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Sompolno
(w wieku 13 lat i więcej)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczbę mężczyzn oraz kobiet na terenie gminy Sompolno w latach 2004 - 2015 przedstawiono w tabeli 6. W analizowanych latach liczba mężczyzn była niższa, niż liczba kobiet w każdym analizowanym roku. Najwyższy wskaźnik maskulinizacji (czyli stosunek liczby mężczyzn do liczby kobiet) wystąpił w 2014 roku – 98,3, a najmniejszy w 2006 r. – 96,1.

Porównując gminę Sompolno do województwa wielkopolskiego oraz powiatu poznańskiego pod względem zróżnicowania mieszkańców jednostek pod względem płci, stwierdza się we wszystkich jednostkach przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn.

**Tabela 6. Liczba ludności Gminy Sompolno wg płci oraz wskaźnik maskulinizacji
w latach 2004 - 2015**

Rok	Ludność ogółem	Mężczyźni (M)	Kobiety (K)	M/K
2004	10535	5176	5359	96,6
2005	10543	5179	5364	96,6
2006	10536	5163	5373	96,1
2007	10471	5133	5338	96,2
2008	10468	5137	5331	96,4
2009	10458	5152	5306	97,1
2010	10568	5236	5332	98,2
2011	10556	5231	5325	98,2
2012	10531	5210	5321	97,9
2013	10554	5218	5336	97,8

Rok	Ludność ogółem	Mężczyźni (M)	Kobiety (K)	M/K
2014	10467	5188	5279	98,3
2015	10418	5160	5258	98,1

Źródło: GUS

Na przyrost rzeczywisty ludności składają się w równym stopniu przyrost naturalny oraz saldo migracji. Wg GUS saldo migracji to różnica między liczbą zameldowań, a wymeldowań, natomiast przyrost naturalny jest różnicą między liczbą urodzeń, a zgonów w danej jednostce czasu. W tabeli 7 przedstawiono wskaźnik salda migracji oraz przyrostu naturalnego w analizowanej jednostce.

W gminie Sompolno największą liczbę zameldowań odnotowano w 2006 r. – 122, a najmniejszą w 2012 r. – 85. Najmniejsza liczba wymeldowań miała miejsce w 2010 r. – 102, zaś największa emigracja miała miejsce w 2007 r. – 189. Największe dodatnie saldo migracji na 1000 os. zaobserwowano w roku 2010 i wyniosło ono 0,7, zaś najmniejsze saldo migracji zaobserwowano w 2007 r. -7,7. Analizując wartości bezwzględne dotyczące salda migracji w roku 2007 odnotowano największą ujemną wartość -81, zaś największą dodatnią w 2010 r. – 7. Największy przyrost naturalny w gminie zanotowano w roku 2004 – 2,9/1000 os., kiedy to miała miejsce druga w kolejności największa liczba urodzeń oraz stosunkowo mała liczba zgonów.

W świetle przytoczonych danych za lata 2004 – 2015 zaobserwować można ujemne saldo migracji, które wystąpiło w latach 2004 – 2008 oraz 2011 – 2014. Przyrost naturalny w latach 2004 – 2014 odnotowano na dodatnim poziomie, zaś w roku 2015 na poziomie ujemnym.

Tabela 7. Saldo migracji oraz przyrost naturalny na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 - 2015

Rok	Zameldowania ogółem	Wymeldowania ogółem	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 os.	Urodzenia żywe na 1000 os.	Zgony na 1000 os.	Przyrost naturalny na 1000 os.
2004	119	127	-8	-0,8	12,2	9,28	2,9
2005	99	123	-24	-2,3	11,6	8,80	2,8
2006	122	164	-42	-4,0	10,9	9,47	1,4
2007	108	189	-81	-7,7	11,4	10,84	0,6
2008	103	132	-29	-2,8	13,5	11,35	2,2
2009	119	115	4	0,4	10,0	9,84	0,2
2010	109	102	7	0,7	10,6	10,40	0,2
2011	105	137	-32	-3,0	10,9	8,99	1,9
2012	85	132	-47	-4,5	11,2	10,53	0,7
2013	105	115	-10	-1,0	10,6	9,98	0,7
2014	92	150	-58	-5,5	9,7	8,83	0,9
2015	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	7,8	8,79	-1,0

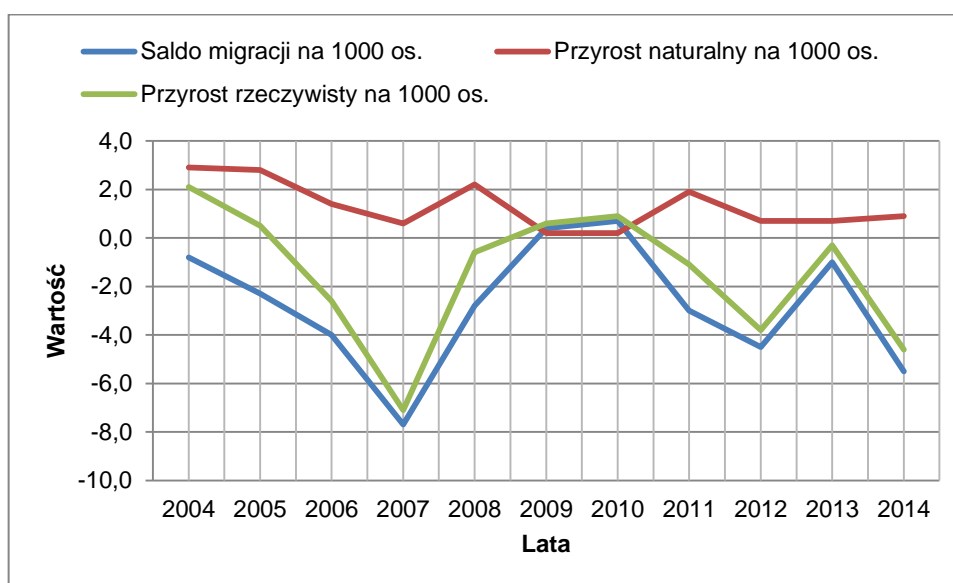
Źródło: GUS

W analizowanych latach w kontekście salda migracji odnotowano dodatnie wartości w latach: 2004, 2005, 2009 i 2010. Oznacza to, że w większości lat nastąpiły ujemne wartości związane z przyrostem rzeczywistym: 2006 - 2008 oraz 2011 - 2014. W gminie Sompolno najwyższa wartość wskaźnika przyrostu rzeczywistego przypadła na rok 2004, kiedy to wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wyniosła 2,9, a salda migracji -0,8. Najniższy przyrost rzeczywisty w gminie wystąpił w 2007 r. -7,1.

Tabela 8. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 - 2015

Rok	Saldo migracji na 1000 os.	Przyrost naturalny na 1000 os.	Przyrost rzeczywisty na 1000 os.
2004	-0,8	2,9	2,1
2005	-2,3	2,8	0,5
2006	-4,0	1,4	-2,6
2007	-7,7	0,6	-7,1
2008	-2,8	2,2	-0,6
2009	0,4	0,2	0,6
2010	0,7	0,2	0,9
2011	-3,0	1,9	-1,1
2012	-4,5	0,7	-3,8
2013	-1,0	0,7	-0,3
2014	-5,5	0,9	-4,6
2015	brak danych	-1,0	brak danych

Źródło: GUS

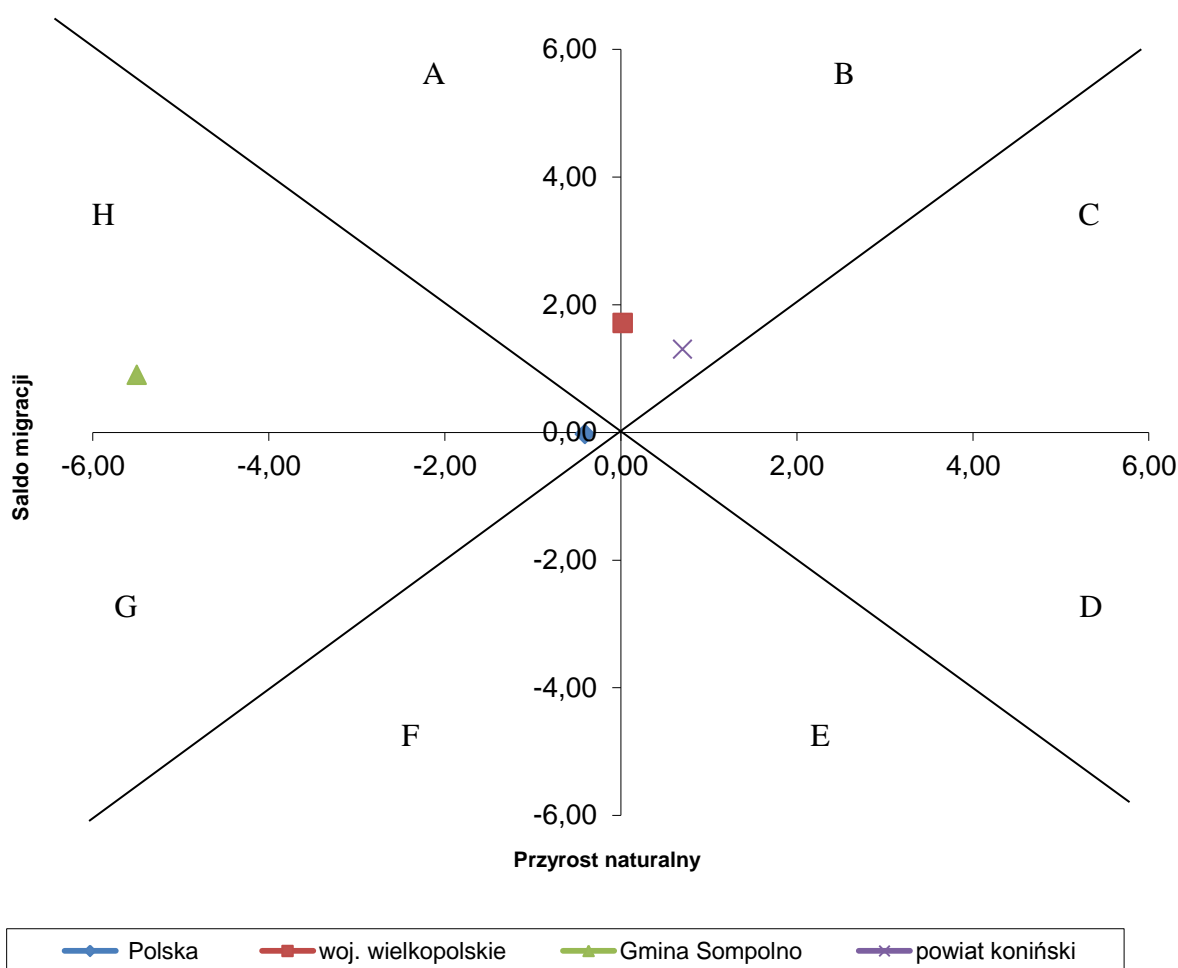

Ryc. 11. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 – 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Przedstawiony na rycinie 12 typogram Webba obrazuje sytuację demograficzną poszczególnych jednostek pod względem demograficznym w 2014 r. Oś rzędnych ilustruje wartości przyrostu naturalnego, a oś odciętych saldo migracji. Gmina Sompolno w 2014 roku znalazła się w obszarze typu H, gdzie przyrost naturalny osiągnął wartość dodatnią, a saldo migracji wartość ujemną. Powiat poznański znalazł się w tym samym obszarze wykresu, co województwo wielkopolskie. Jednak w przypadku powiatu konińskiego wartość salda migracji była większa, a wartość przyrostu naturalnego mniejsza w porównaniu do województwa wielkopolskiego. Zarówno województwo wielkopolskie, jak i powiat koniński przypisano do obszaru B, który charakteryzuje się dodatnim przyrostem naturalnym, który jest większy od dodatniego salda migracji, a Polskę do typu G – ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.

Należy zatem stwierdzić, że wartości dotyczące salda migracji oraz przyrostu naturalnego dla gminy Sompolno są mniejsze w odniesieniu do województwa wielkopolskiego i powiatu konińskiego, a także w przypadku salda migracji w porównaniu do całego kraju.

Ryc. 12. Typogram Webba dla Gminy Sompolno, powiatu konińskiego, województwa wielkopolskiego oraz Polski w roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

III. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH – ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Obszar zdegradowany to obszar, w którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujący z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej. Na etapie sporządzania diagnozy, powoduje to konieczność określenia, które jednostki analityczne wchodzące w skład gminy Sompolno, charakteryzują się kumulacją problemów.

Na terenie gminy Sompolno wyznaczono 25 jednostek analitycznych, dla których zebrano dane, zagregowano je, a następnie dokonano analizy.

SFERA SPOŁECZNA

W niniejszej diagnozie w ramach sfery społecznej przeanalizowano zjawiska: starzenia się społeczeństwa, wysokiej stopy bezrobocia, niewystarczającego wykształcenia osób bezrobotnych, wysokiego poziomu ubóstwa, niedożywienia dzieci i młodzieży, niepełnosprawności oraz przestępczości.

3.1. ZAAWANSOWANIE PROCESU STARZENIA SIĘ LUDNOŚCI

W rozdziale poddano analizie stosunek poszczególnych grup ekonomicznych ludności, zgodnie z założeniem, że ludność w wieku przedprodukcyjnym obejmuje osoby w wieku od urodzenia do 17 lat; ludność w wieku produkcyjnym – osoby od 18 lat do wieku emerytalnego (60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni), a ludność w wieku poprodukcyjnym – osoby w wieku emerytalnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym oraz ludność w wieku poprodukcyjnym.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku na terenie gminy Sompolno została przedstawiona w tabeli 9 z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny oraz poprodukcyjny. Biorąc pod uwagę przedstawione dane można stwierdzić, iż największy odsetek ludności gminy w analizowanym przedziale czasowym stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, dalej w wieku przedprodukcyjnym, a najmniejszą część stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym z roku na rok ulegała zmniejszeniu. Procentowy udział ludność w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności w analizowanych latach sukcesywnie malał, co jest niekorzystną sytuacją. Liczba osób w tej grupie ekonomicznej zmniejszyła się w latach 2004 – 2015 o niecałe 600 osób, czyli o 5,8%. Była to największa procentowa różnica ze wszystkich grup ekonomicznych.

Odsetek ludności w wieku produkcyjnym najniższy był w 2004 r. – 61,0%, a najwyższy w 2013 r. – 64,4%. Po roku 2013 udział tej grupy wiekowej zaczął maleć.

Niekorzystnym zjawiskiem jest sukcesywnie rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Jedynie w 2010 r. liczba ludności tej grupy zmalała w ujęciu procentowym o 0,1%. W latach 2004 – 2015 liczba osób omawianego zbioru wzrosła aż o 275 osób.

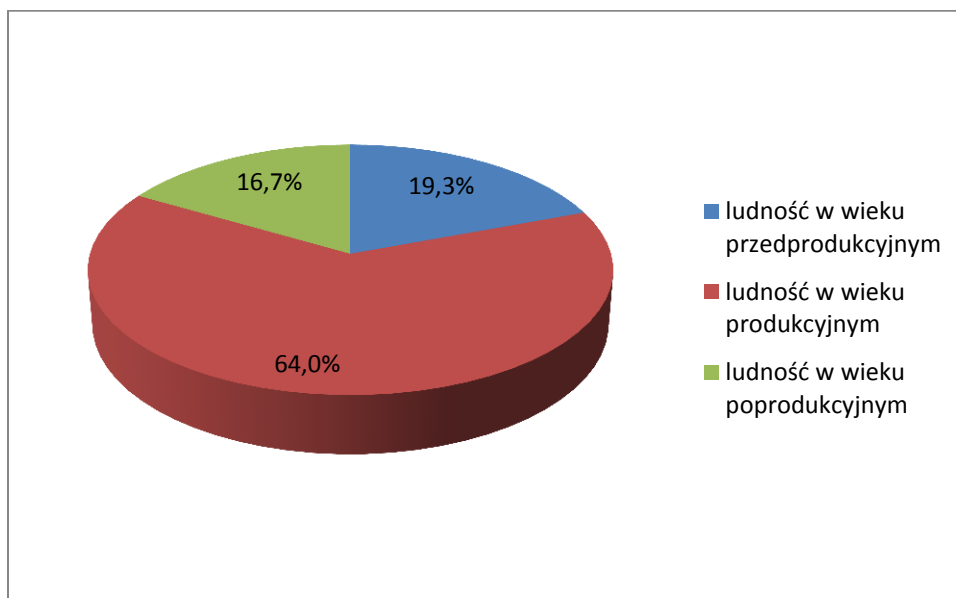
Biorąc pod uwagę powyższe dane należy określić sytuację demograficzną gminy Sompolno jako niekorzystną. W ostatnich 12 latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym malała, a poprodukcyjnym rosła. Negatywnym zjawiskiem jest również spadek liczby ludności osób w wieku produkcyjnym w ostatnich 3 latach analizy.

W porównaniu do powiatu konińskiego, na rok 2015 sytuacja demograficzna gminy Sompolno pod względem struktury ludności według ekonomicznych grup wieku jest niekorzystna, zaś w porównaniu do województwa wielkopolskiego porównywalna. W województwie wielkopolskim w roku 2015 ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 19,2%, w wieku produkcyjnym 62,6%, a w wieku poprodukcyjnym 18,2%. W przypadku powiatu konińskiego struktura ludności kształtowała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym – 20,0%, ludność w wieku produkcyjnym – 64,2%, ludność w wieku poprodukcyjnym – 15,9%.

Tabela 9. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Sompolno w latach 2004 - 2015

Rok	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	Ludność w wieku produkcyjnym	%	Ludność w wieku poprodukcyjnym	%
2004	10535	2645	25,1	6430	61,0	1460	13,9
2005	10543	2562	24,3	6509	61,7	1472	14,0
2006	10536	2498	23,7	6531	62,0	1507	14,3
2007	10471	2414	23,1	6548	62,5	1509	14,4
2008	10468	2381	22,7	6580	62,9	1507	14,4
2009	10458	2313	22,1	6627	63,4	1518	14,5
2010	10568	2306	21,8	6741	63,8	1521	14,4
2011	10556	2249	21,3	6758	64,0	1549	14,7
2012	10531	2193	20,8	6770	64,3	1568	14,9
2013	10554	2152	20,4	6801	64,4	1601	15,2
2014	10467	2071	19,8	6729	64,3	1667	15,9
2015	10418	2013	19,3	6670	64,0	1735	16,7

Źródło: GUS

Ryc. 13. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Sompolno w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

3.1.1. Wskaźnik - udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze

Wskaźnik obrazujący udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze jest bardzo istotnym wskaźnikiem demograficznym. Pozwala ocenić stosunek grupy osób będących w wieku emerytalnym (dla kobiet – powyżej 60 lat, dla mężczyzn – powyżej 65 lat) do liczebności pozostałych grup wiekowych. Im więcej osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, tym mniej korzystna struktura ekonomiczna społeczeństwa, świadcząca o jego starzeniu się.

Na terenie gminy Sompolno odnotowano łącznie 1694 osób w wieku poprodukcyjnym, czyli 16,08% w ogólnej liczbie ludności gminy. Najwięcej osób z tej grupy wiekowej znajduje się w jednostce Sompolno - Centrum – 223.

Średnią gminną w zakresie omawianego zjawiska przekroczyło 13 jednostek, przy czym w jednostkach: Sompolno – Centrum, Belny, Lubstówek, Przyszonie, i Wierzbie

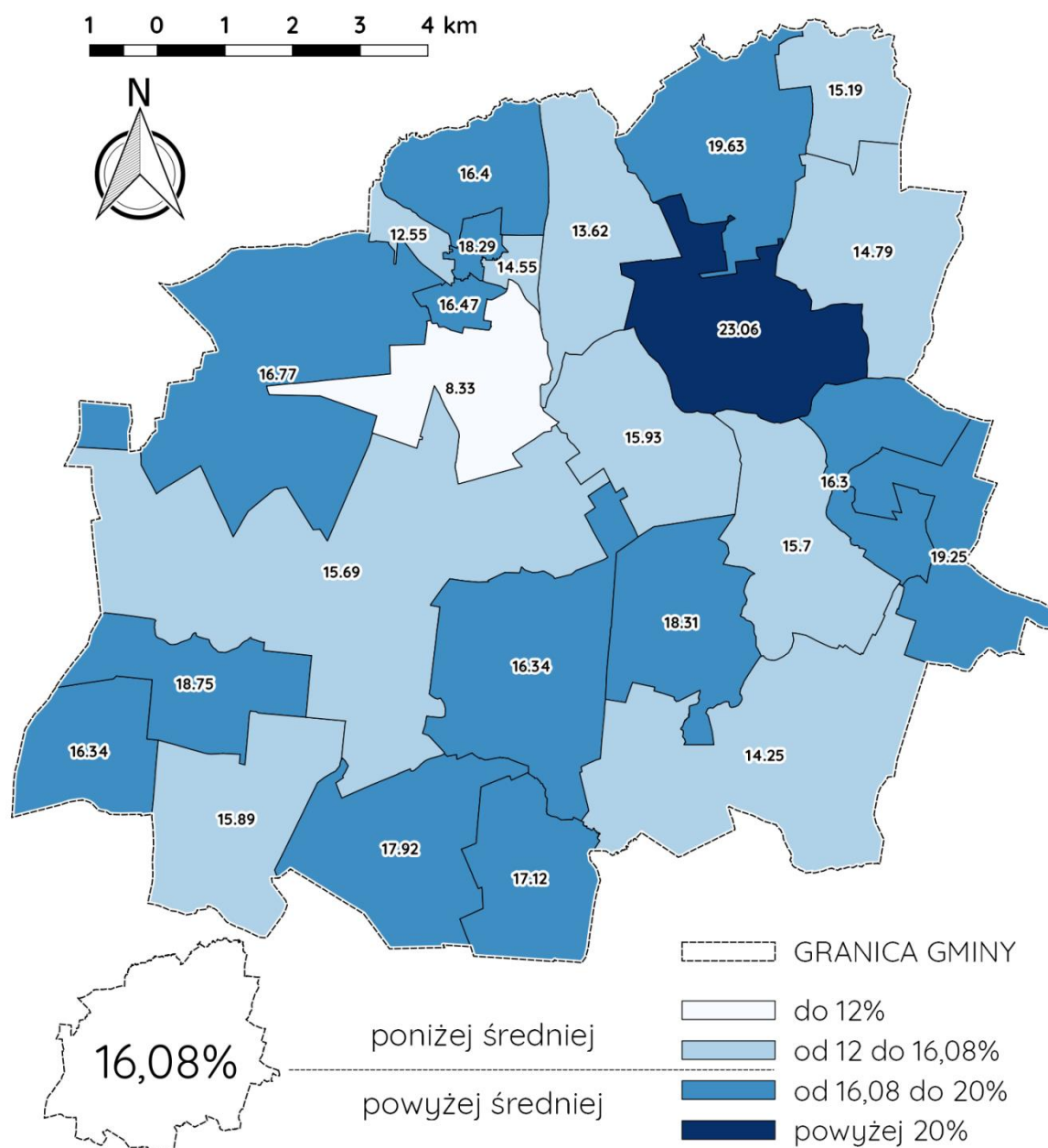
przynajmniej 18% to osoby w wieku poprodukcyjnym. W jednostce Biele nie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle liczby ludności zaznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 10. Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej)	Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze
1	Belny	214	42	19,63
2	Biele	384	32	8,33
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	351	50	14,25
4	Koszary	146	25	17,12
5	Lubstów	752	118	15,69
6	Lubstówek	272	51	18,75
7	Marcjanki	158	24	15,19
8	Marianowo	365	58	15,89
9	Mąkolno	586	92	15,70
10	Mostki	405	66	16,30
11	Nowa Wieś	667	109	16,34
12	Ośno Górne	311	46	14,79
13	Police	155	26	16,77
14	Przystronie	265	51	19,25
15	Racięcice	452	81	17,92
16	Sompolinek	235	32	13,62
17	Stefanowo	257	42	16,34
18	Sycewo	295	47	15,93
19	Wierzbie	412	95	23,06
20	Zakrzewek	213	39	18,31
	Sompolno	3640	568	15,60
21	Sompolno – Centrum	1219	223	18,29
22	Sompolno – Południe	334	55	16,47
23	Sompolno – Północ	506	83	16,40
24	Sompolno – Wschód	426	62	14,55
25	Sompolno - Zachód	1155	145	12,55
	suma	10535	1694	16,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie

Ryc. 14. Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze w 2015 r.

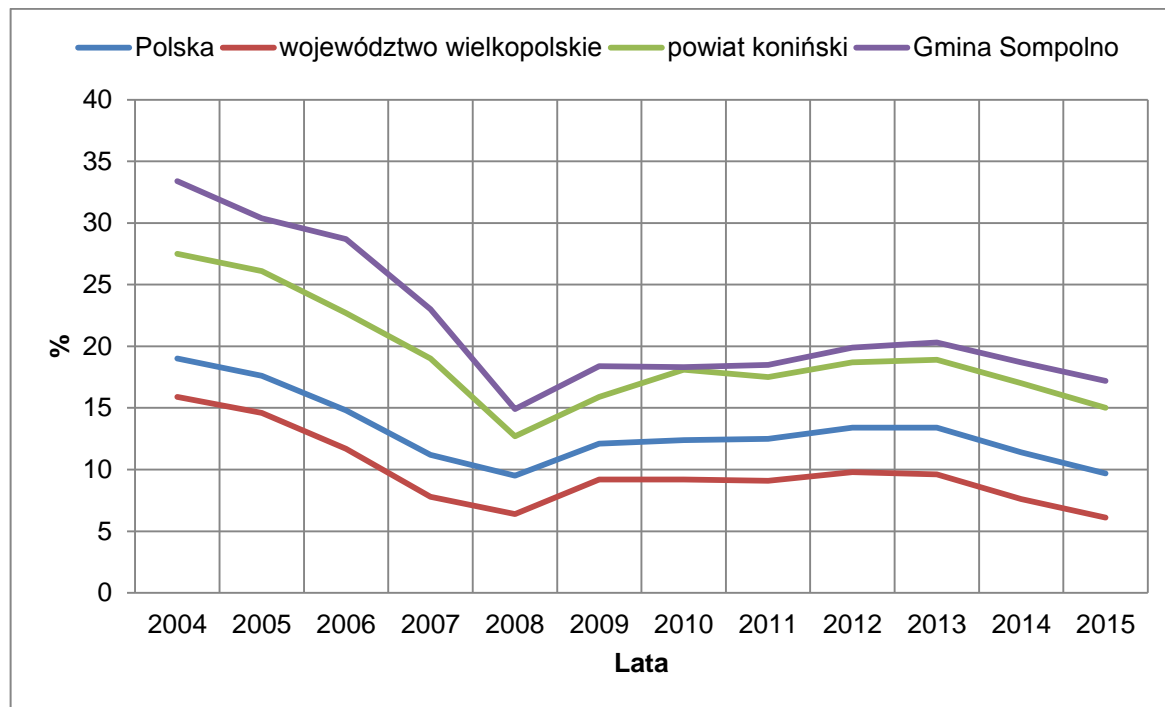
Źródło: opracowanie własne

3.2 PROBLEMY RYNKU PRACY

Zgodnie z danymi GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła na koniec 2015 roku 9,8% i była wyższa, niż wskaźnik dla województwa wielkopolskiego, kształtujący się na poziomie 6,1%. Bezrobocie na terenie powiatu konińskiego wyniosło 15%, co oznacza, że było wyższe, niż na terenie kraju i ponad dwukrotnie wyższe, niż w województwie. Analiza danych z lat 2004 - 2015 pozwala stwierdzić, że stopa bezrobocia

na terenie gminy Sompolno jest wyższa, niż we wszystkich wymienionych wyżej jednostkach i wyniosła na koniec 2015 r. 17,2%. Zjawisko zostało przedstawione w formie wykresu. W porównaniu do roku 2004 bezrobocie na obszarze gminy Sompolno spadło, podobnie jak i w przypadku pozostałych charakteryzowanych jednostek. Najwyższa stopa bezrobocia na terenie gminy Sompolno była w 2004 r. – 33,4%, zaś najniższa w 2008 r. – 14,9%.

Ryc. 15. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004 - 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.polskawliczbach.pl

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Sompolno zgodnie z danymi GUS na 2015 r. wynosiło 3 319 zł na 1 osobę, czyli 79,9 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (4 151 zł).

3.2.1. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych w liczbie ludności na danym obszarze

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie, według stanu na 31.12.2015 r. na terenie gminy Sompolno zarejestrowanych było 639 bezrobotnych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono poniżej. Analizując dane bezwzględne stwierdza się, iż najwięcej osób bezrobotnych odnotowano w jednostce analitycznej Sompolno – Centrum – 108. Tylko jedna osoba bezrobotna mieszka w jednostce Police.

W analizowanym obszarze udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem wyniósł średnio na terenie gminy 9,38%.

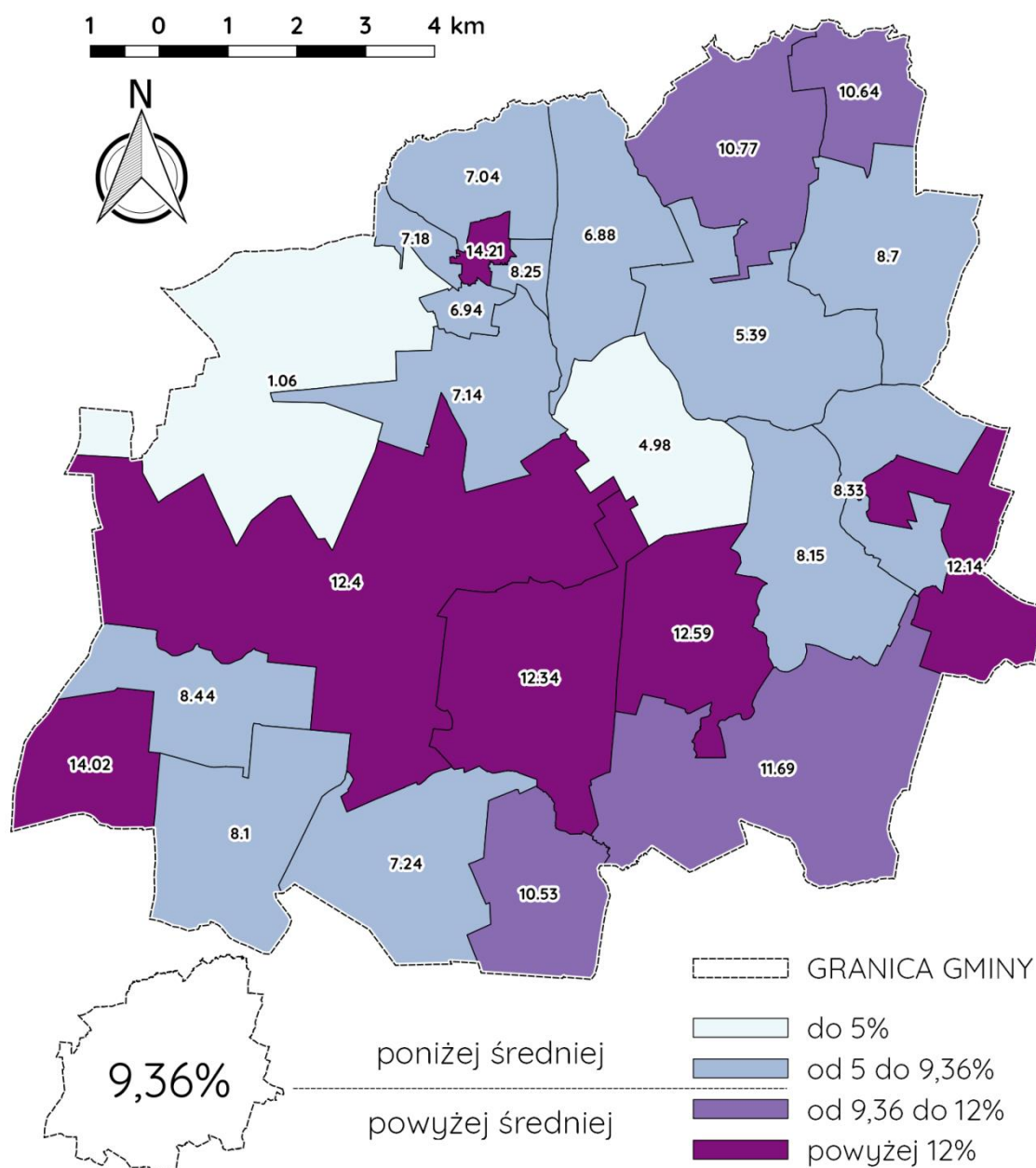
Średnią gminną w zakresie bezrobocia przekroczyło 10 jednostek. Problem bezrobocia badając wewnętrznie w największym stopniu występuje w jednostce – Sompolno - Centrum – 14,21% oraz Stefanowo – 14,02%.

Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużą liczbą osób bezrobotnych w odniesieniu do osób w wieku produkcyjnym zaznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 11. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64, lata, kobiety 18-59 lat)	Liczba osób bezrobotnych	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
1	Belny	130	14	10,77
2	Biele	252	18	7,14
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	231	27	11,69
4	Koszary	95	10	10,53
5	Lubstów	484	60	12,40
6	Lubstówek	154	13	8,44
7	Marcjanki	94	10	10,64
8	Marianowo	247	20	8,10
9	Mąkolno	405	33	8,15
10	Mostki	252	21	8,33
11	Nowa Wieś	397	49	12,34
12	Ośno Górne	184	16	8,70
13	Police	94	1	1,06
14	Przystronie	173	21	12,14
15	Racięcice	290	21	7,24
16	Sompolinek	160	11	6,88
17	Stefanowo	164	23	14,02
18	Sycewo	201	10	4,98
19	Wierzbie	241	13	5,39
20	Zakrzewek	135	17	12,59
	Sompolno	2442	231	9,46
21	Sompolno – Centrum	760	108	14,21
22	Sompolno – Południe	216	15	6,94
23	Sompolno – Północ	341	24	7,04
24	Sompolno – Wschód	303	25	8,25
25	Sompolno - Zachód	822	59	7,18
	suma	6825	639	9,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie i Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie

Ryc. 16. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.2.2. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze

Na terenie gminy Sompolno zarejestrowanych było 226 osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym z końcem 2015 r. Wg bezwzględnych wartości stwierdza się, iż najwięcej osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym odnotowano w jednostce Sompolno – Centrum - 46.

Liczbę osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym porównano do liczby osób bezrobotnych na danym obszarze. Udział bezrobotnych z wykształceniem

podstawowym na terenie gminy Sompolno wyniósł 35,37%, co znaczy, że średnio co 3 bezrobotny mieszkaniec gminy posiada braki edukacyjne.

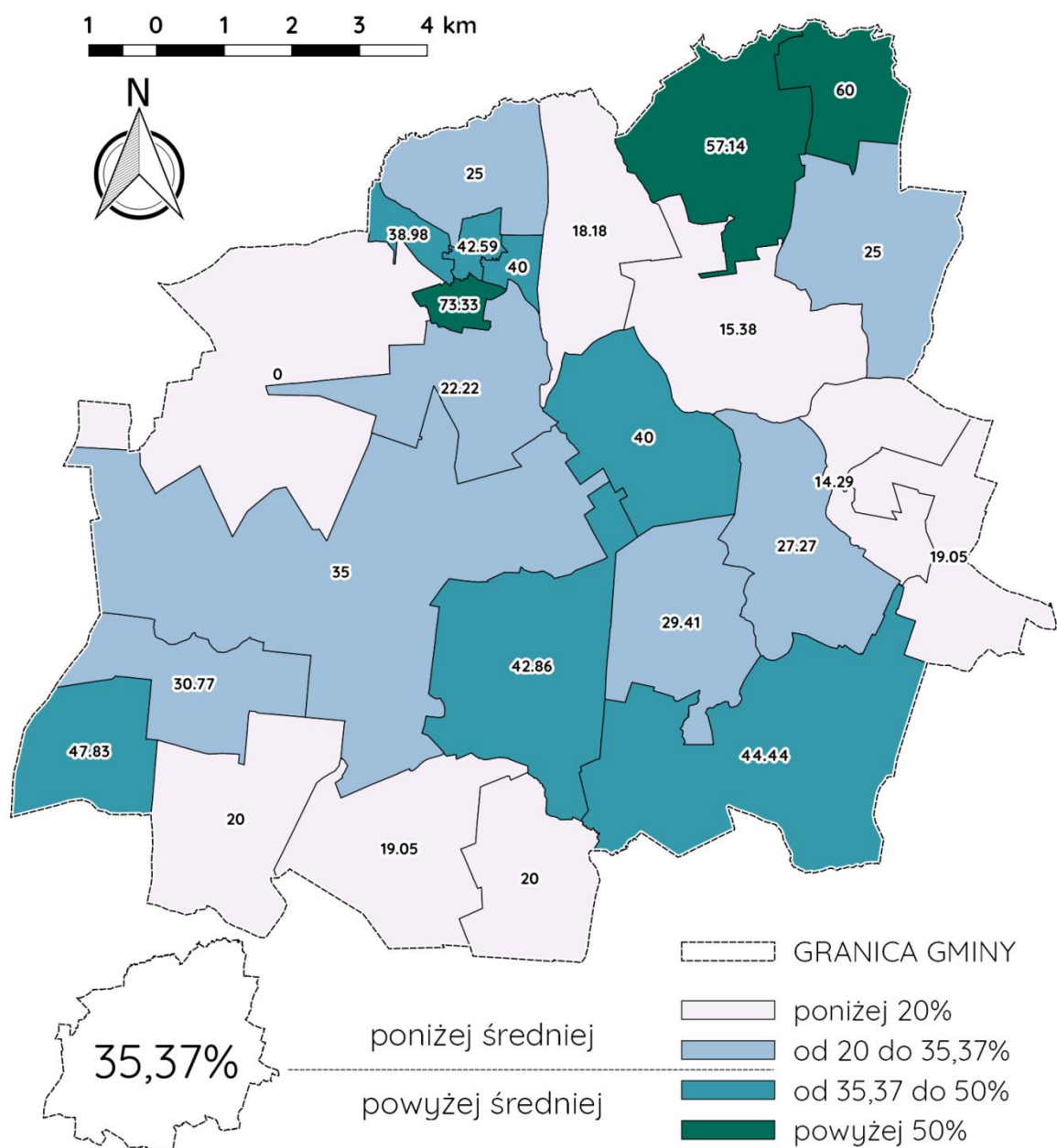
Średnią gminną w zakresie bezrobotnych z podstawowym wykształceniem przekroczyło 10 jednostek. Badane zjawisko w największym stopniu odnotowano w jednostce Sompolno - Południe – 73,3% oraz Marcjanki i Belny.

Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużą liczbą osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych zaznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 12. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze
1	Belny	14	8	57,14
2	Biele	18	4	22,22
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	27	12	44,44
4	Koszary	10	2	20,00
5	Lubstów	60	21	35,00
6	Lubstówek	13	4	30,77
7	Marcjanki	10	6	60,00
8	Marianowo	20	4	20,00
9	Mąkolno	33	9	27,27
10	Mostki	21	3	14,29
11	Nowa Wieś	49	21	42,86
12	Ośno Górne	16	4	25,00
13	Police	1	0	0,00
14	Przystronie	21	4	19,05
15	Racięcice	21	4	19,05
16	Sompolinek	11	2	18,18
17	Stefanowo	23	11	47,83
18	Sycowo	10	4	40,00
19	Wierzbie	13	2	15,38
20	Zakrzewek	17	5	29,41
	Sompolno	231	96	41,56
21	Sompolno – Centrum	108	46	42,59
22	Sompolno – Południe	15	11	73,33
23	Sompolno – Północ	24	6	25,00
24	Sompolno – Wschód	25	10	40,00
25	Sompolno - Zachód	59	23	38,98
	suma	639	226	35,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie

Ryc. 17. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.3. SAMOWYSTARCZALNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI I GOSPODARSTW DOMOWYCH

W celu oszacowania samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych, pozyskano dane z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sompolnie. Placówka podejmuje działania pomocowe w ramach 5 rejonów opiekuńczych. MGOPS realizuje zadania z zakresu polityki społecznej na rzecz osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnej sytuacji w jakiej się znalazły wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sompolnie prowadzi świadczenia

w zakresie: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych.

Pomoc społeczna umożliwia przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie ich pokonać, wspiera zaspokojenie niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w godnych warunkach. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie, poprzez podejmowanie działań usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną, może zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania. Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej.

MGOPS w Sompolnie udziela pomocy społecznej z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna przewiduje następujące świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy.

3.3.1. Wskaźnik - udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczby gospodarstw domowych na danym obszarze

Samowystarczalność ekonomiczną gospodarstw domowych odzwierciedla wskaźnik dotyczący udziału gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych danego obszaru. We wskaźniku znalazły się informacje dotyczące częstotliwości pobieranych

świadczeń w poszczególnych jednostkach. Oznacza to, że pewna część gospodarstw domowych w gminie nie jest w stanie funkcjonować samodzielnie, bez pomocy MGOPS.

Na obszarze charakteryzowanej gminy wg danych MGOPS w Sompolnie zarejestrowano z końcem 2015 r. 381 gospodarstw domowych, które pobierały zasiłki. W odniesieniu do ogólnej liczby gospodarstw domowych na terenie gminy otrzymano wartość wskaźnika na poziomie 14,92%.

Analizując wartości bezwzględne najwięcej gospodarstw domowych pobierających zasiłki odnotowano w jednostce Sompolno - Centrum – 81, a w całym mieście Sompolno aż 153. Średnią gminną w zakresie pobranych zasiłków przekroczyło 7 jednostek. Badane zjawisko w kontekście udziału procentowego w największym stopniu odnotowano w jednostce Sompolno – Centrum, Sompolinek i Marcjanki i Racięcice. Wszystkie wymienione powyżej jednostki przekroczyły próg 20%.

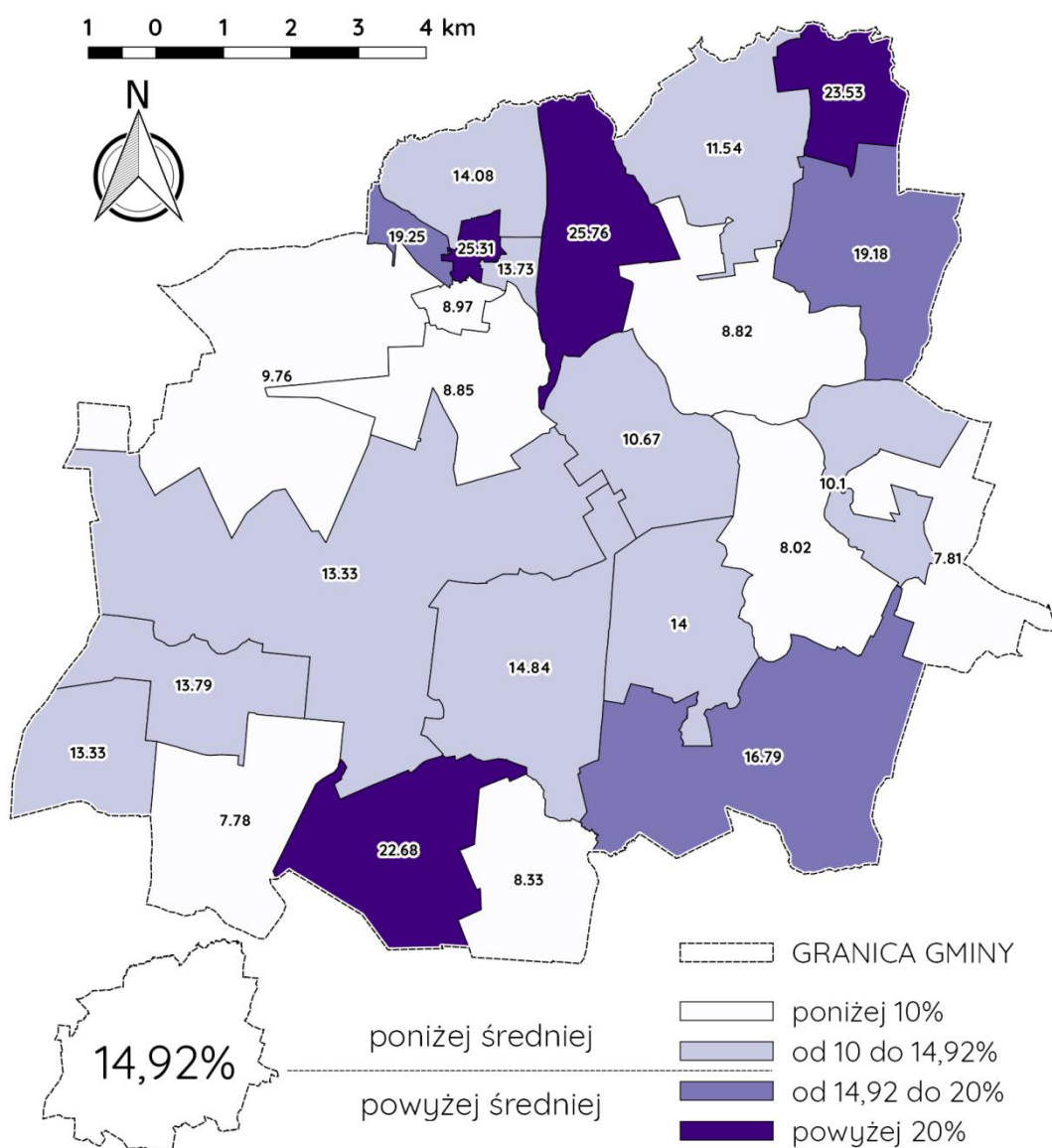
Jednostki analityczne, które charakteryzują się dużą liczbą gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 13. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze
1	Belny	52	6	11,54
2	Biele	113	10	8,85
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	131	22	16,79
4	Koszary	36	3	8,33
5	Lubstów	195	26	13,33
6	Lubstówek	58	8	13,79
7	Marcjanki	34	8	23,53
8	Marianowo	90	7	7,78
9	Mąkolno	187	15	8,02
10	Mostki	99	10	10,10
11	Nowa Wieś	128	19	14,84
12	Ośno Górne	73	14	19,18
13	Police	41	4	9,76
14	Przystronie	64	5	7,81
15	Racięcice	97	22	22,68
16	Sompolinek	66	17	25,76
17	Stefanowo	60	8	13,33
18	Sycewo	75	8	10,67
19	Wierzbie	102	9	8,82
20	Zakrzewek	50	7	14,00
	Sompolno	803	153	19,05
21	Sompolno – Centrum	320	81	25,31
22	Sompolno – Południe	78	7	8,97
23	Sompolno – Północ	142	20	14,08

Lp.	Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczby gospodarstw domowych na danym obszarze
24	Sompolno – Wschód	102	14	13,73
25	Sompolno - Zachód	161	31	19,25
suma		2554	381	14,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sompolnie

Ryc. 18. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.3.2. Wskaźnik - udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze

Niedożywienie wynika najczęściej z trudnej sytuacji materialnej rodziny. Problem ten dotyczy osoby dorosłe, a także dzieci w okresie uczęszczania do szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zjawisko niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich wpisuje się w problem charakteryzowanej jednostki. Gmina Sompolno udziela wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. Ustawy. Dlatego też poniżej zdecydowano się zaprezentować wskaźnik dotyczący udziału dzieci do lat 17, które korzystają z dożywiania w ich ogólnej liczbie w danej jednostce analitycznej.

W gminie Sompolno odnotowano łącznie 218 osób do 17 roku życia, które korzystały z dożywiania w placówkach oświaty. Oznacza to, że średnio co 10 osoba będąca w wieku przedprodukcyjnym korzystała z tej pomocy.

Analizując wartości bezwzględne najwięcej osób do lat 17 korzystających z dożywiania odnotowano w jednostce analitycznej Sompolno - Centrum – 31 oraz w Lubstowie – 22.

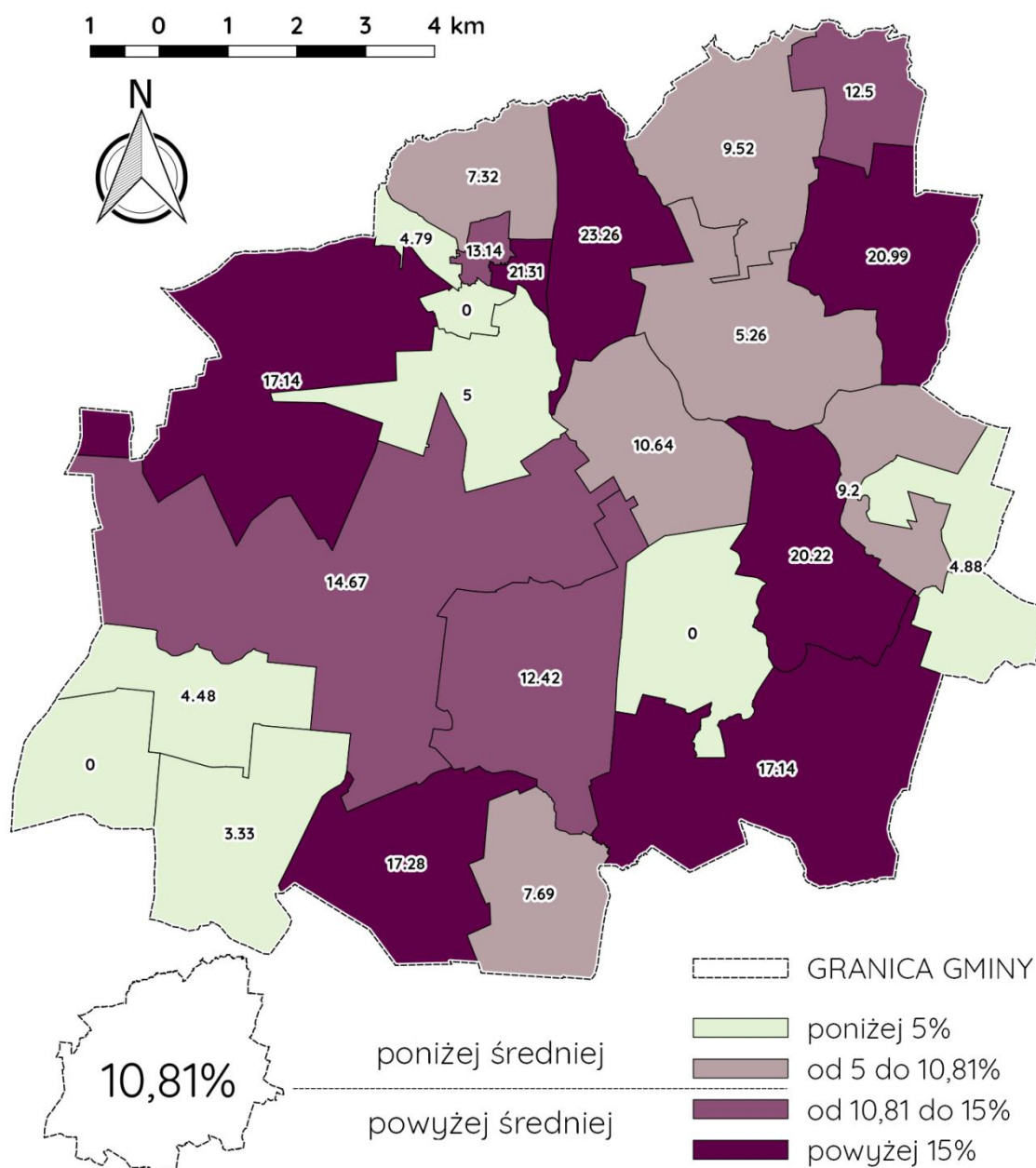
Średnią gminną w zakresie pobranych zasiłków przekroczyło 11 jednostek. Analizując podany wskaźnik, stwierdza się zanotowane najwyższe wartości w jednostkach: Sompolinek, Sompolno – Wschód, Ośno Górne i Mąkolno.

Wszystkie miejscowości, które charakteryzują się dużą liczbą osób do lat 17 korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w tym wieku oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 14. Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie)	Liczba dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania	Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze
1	Belny	42	4	9,52
2	Biele	100	5	5,00
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	70	12	17,14
4	Koszary	26	2	7,69
5	Lubstów	150	22	14,67
6	Lubstówek	67	3	4,48
7	Marcjanki	40	5	12,50
8	Marianowo	60	2	3,33
9	Mąkolno	89	18	20,22
10	Mostki	87	8	9,20
11	Nowa Wieś	161	20	12,42
12	Ośno Górne	81	17	20,99
13	Police	35	6	17,14
14	Przystronie	41	2	4,88
15	Racięcice	81	14	17,28
16	Sompolinek	43	10	23,26
17	Stefanowo	51	0	0,00
18	Sycewo	47	5	10,64
19	Wierzbie	76	4	5,26
20	Zakrzewek	39	0	0,00
	Sompolno	630	59	9,37
21	Sompolno – Centrum	236	31	13,14
22	Sompolno – Południe	63	0	0,00
23	Sompolno – Północ	82	6	7,32
24	Sompolno – Wschód	61	13	21,31
25	Sompolno - Zachód	188	9	4,79
suma		2016	218	10,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sompolnie

Ryc. 19. Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.3.3. Wskaźnik - liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze

Posiadając dane od MGOPS w Sompolnie za 2015 r. w zakresie liczby osób niepełnosprawnych zdecydowano się przedstawić wskaźnik określający liczbę osób niepełnosprawnych w danej jednostce w ogóle liczby ludności. Wskaźnik ten nie miał na celu założenia – tam gdzie więcej osób niepełnosprawnych tym gorzej, ale raczej – tam gdzie

więcej osób niepełnosprawnych tym większa potrzeba niesienia pomocy tym osobom w pokonywaniu barier.

Obszar gminy Sompolno zamieszkuje 137 osób niepełnosprawnych, korzystających z pomocy MGOPS. W przeliczeniu przez liczbę ludności całej gminy średnio na 1 tys. osób 13 osób to niepełnosprawni.

Największą liczbę osób niepełnosprawnych odnotowano w jednostce analitycznej Sompolno - Centrum – 33 i była to zdecydowanie największa liczba.

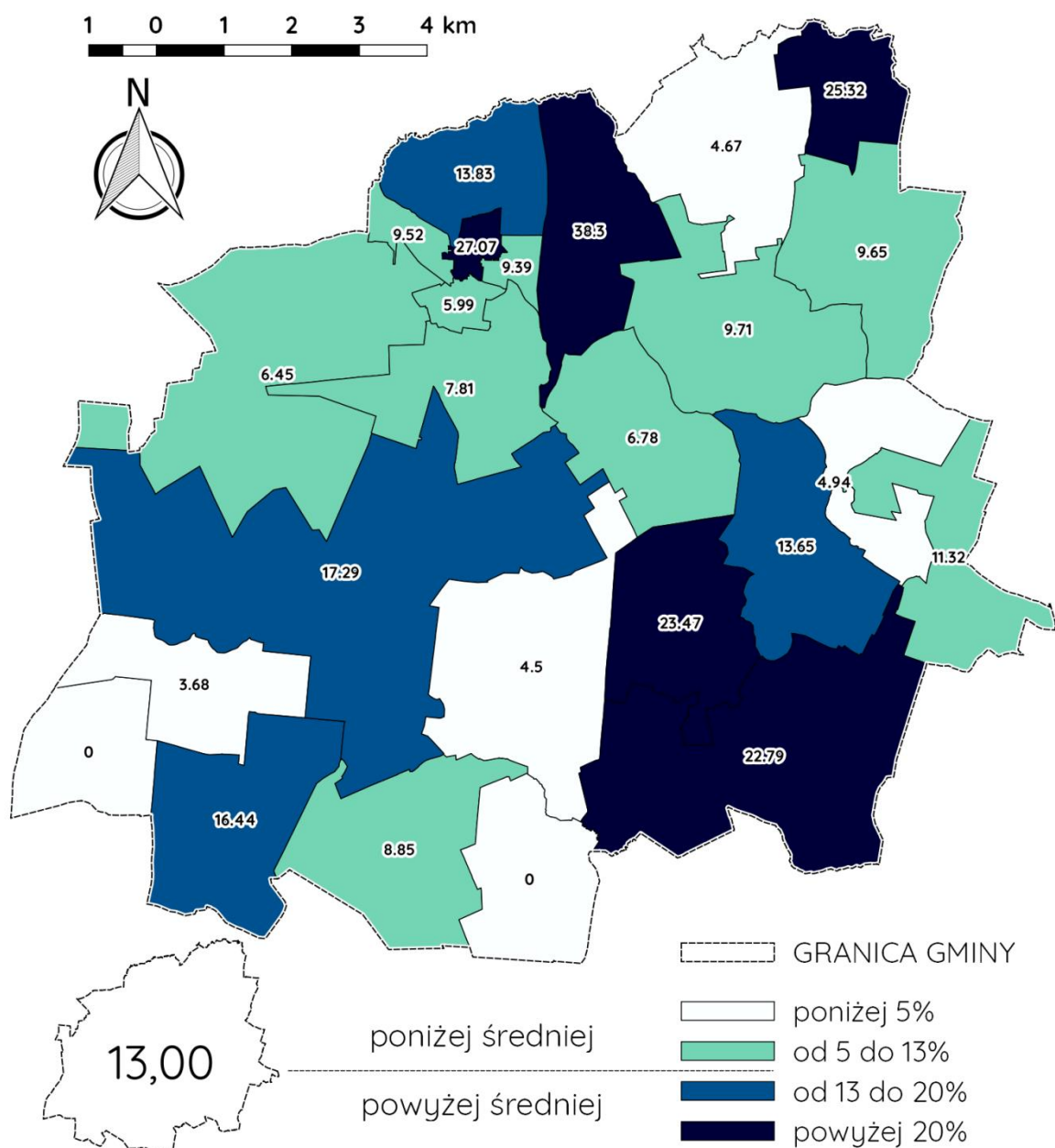
Średnią gminną przekroczyło 9 jednostek. Najwyższe wartości zaproponowanego wskaźnika otrzymano w jednostkach: Sompolinek – 38,3 oraz Sompolno – Centrum – 27,07.

Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużą liczbą osób niepełnosprawnych w odniesieniu do ogólnej liczby osób oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 15. Liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba osób niepełnosprawnych	Liczba osób z niepełnosprawnością na 1 tys. osób na danym obszarze
1	Belny	214	1	4,67
2	Biele	384	3	7,81
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	351	8	22,79
4	Koszary	146	0	0,00
5	Lubstów	752	13	17,29
6	Lubstówek	272	1	3,68
7	Marcjanki	158	4	25,32
8	Marianowo	365	6	16,44
9	Mąkolno	586	8	13,65
10	Mostki	405	2	4,94
11	Nowa Wieś	667	3	4,50
12	Ośno Górne	311	3	9,65
13	Police	155	1	6,45
14	Przystronie	265	3	11,32
15	Racięcice	452	4	8,85
16	Sompolinek	235	9	38,30
17	Stefanowo	257	0	0,00
18	Sycewo	295	2	6,78
19	Wierzbie	412	4	9,71
20	Zakrzewek	213	5	23,47
	Sompolno	3640	57	15,66
21	Sompolno – Centrum	1219	33	27,07
22	Sompolno – Południe	334	2	5,99
23	Sompolno – Północ	506	7	13,83
24	Sompolno – Wschód	426	4	9,39
25	Sompolno - Zachód	1155	11	9,52
	suma	10535	137	13,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sompolnie

Ryc. 20. Liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.4. POZIOM BEZPIECZEŃSTWA

Jednym z istotnych zadań w zakresie poziomu życia ludności jest zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa. Analizując poziom bezpieczeństwa na terenie gminy Sompolno warto odnieść się do średnich statystycznych dla jednostek samorządowych wyższego szczebla. Zaznacza się, że dla analizowanej gminy w odniesieniu do 1 tys. mieszkańców średnie wartości z zakresu: przestępstw ogółem, przestępstw o charakterze kryminalnym, gospodarczym oraz przeciwko mieniu są niższe w porównaniu do województwa oraz kraju, zaś w odniesieniu do przestępstw drogowych - prawie dwukrotnie wyższe (wg danych polskawliczbach.pl). Podkreślić również należy podobny

wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w gminie Sompolno, jak i w województwie wielkopolskim.

3.4.1. Wskaźnik – liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze

Jako miernik obrazujący zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Sompolno przyjęto liczbę przestępstw kryminalnych.

W świetle zebranych danych od Komisariatu Policji w Sompolnie za rok 2015 odnoszących się do liczby przestępstw kryminalnych na terenie gminy Sompolno wnioskuje się ich łączną sumę w liczbie 110.

Średnią gminną przekroczyło 12 jednostek, przy czym największy procentowy udział omawianego zjawiska wystąpił w jednostce Police – 25,81 i była to zdecydowanie najwyższa wartość wskaźnika.

Najwięcej przestępstw kryminalnych w odniesieniu do wartości bezwzględnych odnotowano w jednostce analitycznej Sompolno – Zachód – 20 oraz Sompolno – Centrum – 13.

Zaznacza się, że łącznie w mieście Sompolno zarejestrowano 44 przestępstw kryminalnych, zatem stwierdza się wyższą przestępczość w mieście, niż na terenach wiejskich.

Wszystkie jednostki, w których zdiagnozowano wartość mniej korzystną niż średnia dla gminy Sompolno oznaczono pomarańczowym tłem.

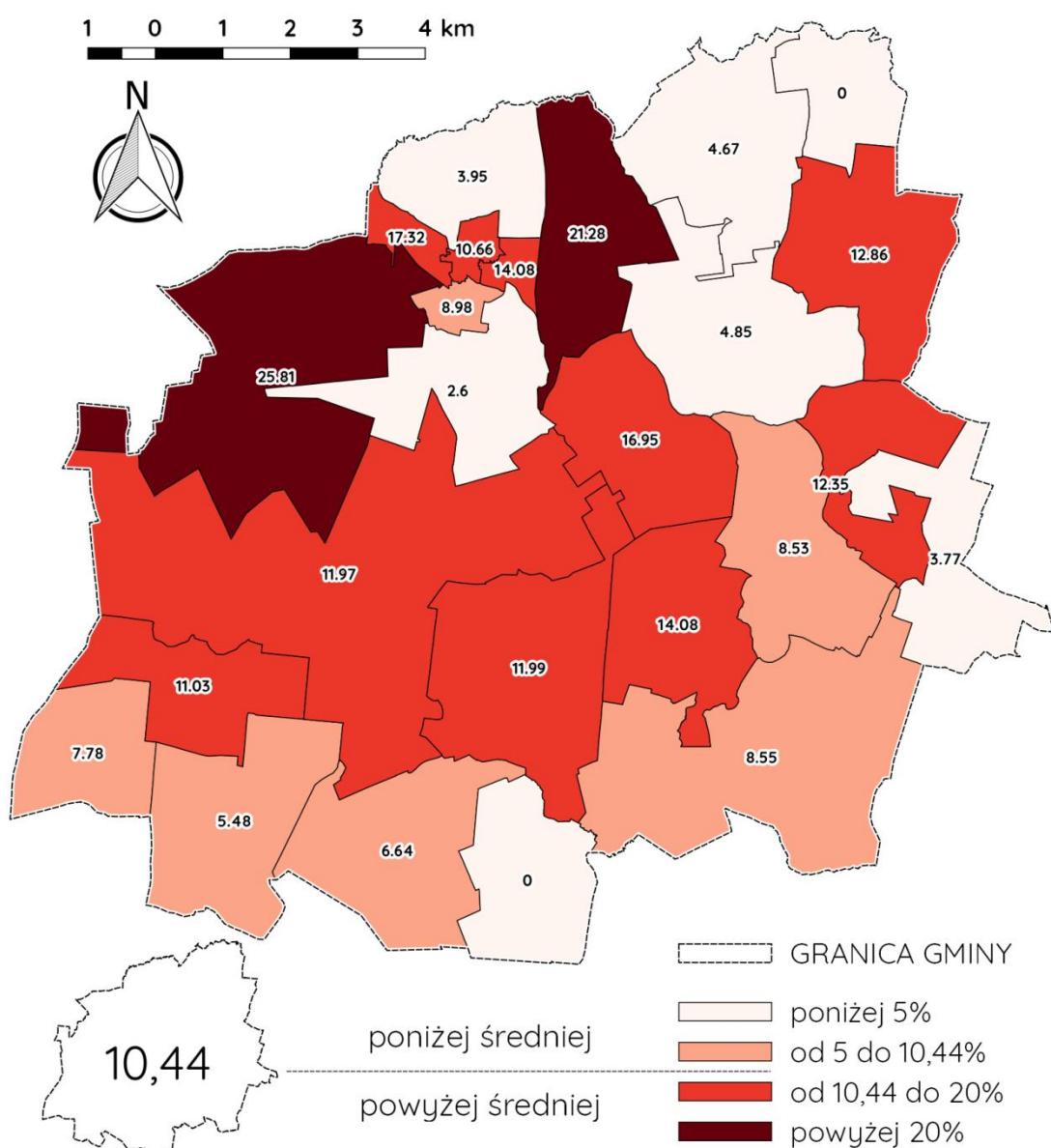
Tabela 16. Ilość przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba przestępstw kryminalnych popełnionych na danym obszarze	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze
1	Belny	214	1	4,67
2	Biele	384	1	2,60
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	351	3	8,55
4	Koszary	146	0	0,00
5	Lubstów	752	9	11,97
6	Lubstówek	272	3	11,03
7	Marcjanki	158	0	0,00
8	Marianowo	365	2	5,48
9	Mąkolno	586	5	8,53
10	Mostki	405	5	12,35
11	Nowa Wieś	667	8	11,99
12	Ośno Górne	311	4	12,86
13	Police	155	4	25,81
14	Przystronie	265	1	3,77
15	Racięcice	452	3	6,64
16	Sompolinek	235	5	21,28
17	Stefanowo	257	2	7,78
18	Sycowo	295	5	16,95
19	Wierzbie	412	2	4,85
20	Zakrzewek	213	3	14,08

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba przestępstw kryminalnych popełnionych na danym obszarze	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze
	Sompolno	3640	44	12,09
21	Sompolno – Centrum	1219	13	10,66
22	Sompolno – Południe	334	3	8,98
23	Sompolno – Północ	506	2	3,95
24	Sompolno – Wschód	426	6	14,08
25	Sompolno - Zachód	1155	20	17,32
suma		10535	110	10,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Komisarzatu Policji w Sompolnie

Ryc. 21. Liczba niebieskich kart na 100 osób na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

SFERA ŚRODOWISKOWA

3.4. ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Jednym z istotnych aspektów w zakresie jakości środowiska przyrodniczego jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Zjawisko to postarano się przedstawić za pomocą danych liczbowych nawiązujących do segregacji odpadów, bądź ich braku.

3.4.1. Wskaźnik – udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze

Posiadając dane od Urzędu Miejskiego w Sompolnie za 2015 r. w zakresie liczby oraz rodzajów gospodarstw domowych zdecydowano się przedstawić wskaźnik określający udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólne liczby gospodarstw domowych na danym obszarze.

Na terenie gminy Sompolno znajduje się 2554 gospodarstw domowych ogółem, w tym 2430 gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych. Oznacza to, że 95,14% gospodarstw domowych na terenie gminy segreguje odpady.

Największą liczbę gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów zmieszanych odnotowano w jednostce analitycznej Sompolno – Centrum – 22 gospodarstwa. Aż w 4 jednostkach analitycznych spośród 5 na terenie miasta odnotowano niekorzystną świadomością ekologiczną mieszkańców w zakresie segregacji odpadów.

W 11 jednostkach stwierdzono średnią poniżej gminnej. Najniższą wartość otrzymano w jednostce Biele - 92,04%.

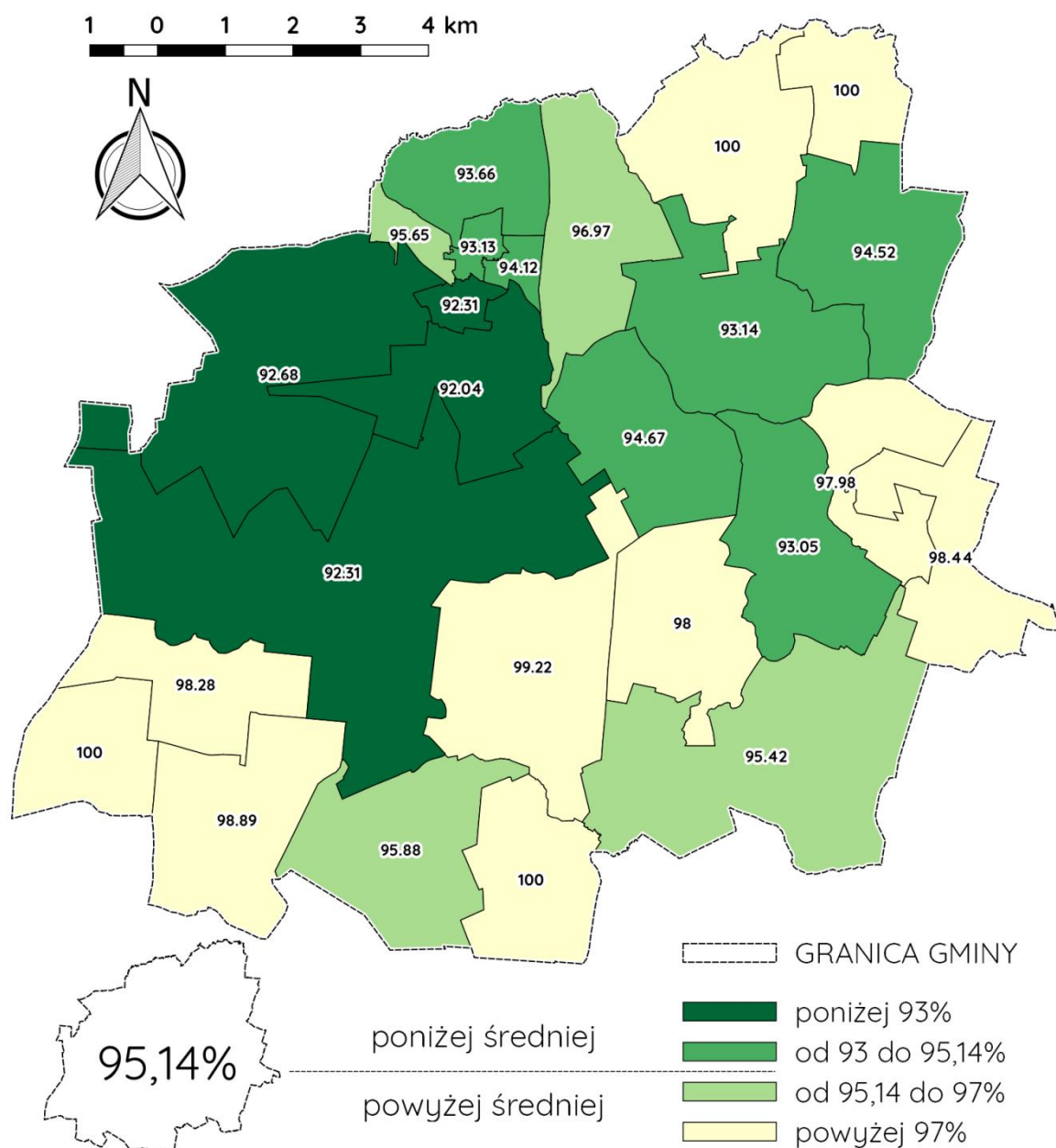
Wszystkie jednostki, które charakteryzują się niskim udziałem gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w odniesieniu do ogólnej liczby gospodarstw oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 17. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych ogółem	Liczba gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych	Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze
1	Belny	52	52	100,00
2	Biele	113	104	92,04
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	131	125	95,42
4	Koszary	36	36	100,00
5	Lubstów	195	180	92,31
6	Lubstówek	58	57	98,28
7	Marcjanki	34	34	100,00
8	Marianowo	90	89	98,89
9	Mąkolno	187	174	93,05
10	Mostki	99	97	97,98
11	Nowa Wieś	128	127	99,22
12	Ośno Górne	73	69	94,52
13	Police	41	38	92,68
14	Przystronie	64	63	98,44
15	Racięcice	97	93	95,88
16	Sompolinek	66	64	96,97
17	Stefanowo	60	60	100,00
18	Sycewo	75	71	94,67
19	Wierzbie	102	95	93,14
20	Zakrzewek	50	49	98,00
	Sompolno	803	753	93,77
21	Sompolno – Centrum	320	298	93,13
22	Sompolno – Południe	78	72	92,31
23	Sompolno – Północ	142	133	93,66
24	Sompolno – Wschód	102	96	94,12
25	Sompolno - Zachód	161	154	95,65
	suma	2554	2430	95,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie

Ryc. 22. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

SFERA TECHNICZA

W niniejszej diagnozie w ramach sfery technicznej przeanalizowano ilość oraz jakość lokali komunalnych i socjalnych z terenu gminy Sompolno. Jest to wskaźnik mogący świadczyć o niskim stopniu wyposażenia, czy też niekorzystnej estetyce miejsca, która negatywnie oddziałuje na lokalną społeczność. Ponadto drugim wskaźnikiem w sferze technicznej została liczba zabytkowych obiektów rejestrowych w stosunku do powierzchni danej jednostki.

3.5. BUDYNKI KOMUNALNE I SOCJALNE

Jednym z elementów oceny jakości przestrzeni publicznych jest stan techniczny budynków mieszkalnych, w tym obiektów komunalnych i socjalnych będących własnością Gminy Sompolno. Ich charakterystykę przedstawiono w formie analizy wskaźnikowej.

W strefie technicznej elementem wskazanym do oceny został wskaźnik liczby mieszkań komunalnych i socjalnych przypadających na 1 tys. mieszkańców na danym obszarze. Oznacza to, że jednostki, w których odnotowano największą liczbę tychże obiektów przy współwystępowaniu ich niedostatecznego stanu technicznego zakwalifikowano jako obszary wymagające działań naprawczych i zakreślono je tłem pomarańczowym. Obiekty komunalne i socjalne w sposób szczególny są narażone na pogarszający się stan techniczny ze względu na ich datowanie. Ponadto szczególna uwaga powinna być skupiona na lokatorów, którzy potencjalnie mogą spowodować różne szkody w tych mieszkaniach. Warto również pamiętać, że obecna dysfunkcjonalność oraz niedostosowanie ich stanu do obecnych potrzeb uniemożliwia wykorzystanie ich potencjału.

Na terenie gminy Sompolno występuje łącznie 128 mieszkań komunalnych i socjalnych, które mieszczą się w 45 budynkach. Ich łączna powierzchnia mieszkalna wynosi 5037 m² oraz zamieszkuje je 315 osób, zatem średnio na jednego mieszkańca przypada 16 m². 82% budynków komunalnych i socjalnych stanowiących własność Gminy, zlokalizowanych na terenie gminy Sompolno wybudowano przed 1945 r. Tylko 13% posiada ogrzewanie w systemie centralnego ogrzewania. Wszystkie posiadają instalację wodno – kanalizacyjną, która użytkowana jest od ponad 35 lat i podlega wymianie. Ze względu na znaczne zużycie elementów konstrukcyjnych i innych części, wszystkie wymagają ocieplenia oraz nowej elewacji. Około połowa budynków wymaga wymiany pokrycia dachowego, zwłaszcza te, które pokryte są eternitem. Modernizacji wymaga instalacji elektryczna i grzewcza. Większość budynków ogrzewana jest piecami kaflowymi.

3.5.1. Wskaźnik – liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze

Poniżej zaprezentowano wskaźnik pn. liczba mieszkań komunalnych i socjalnych przypadająca na 1 tys. osób. Wskazano, iż średnio w gminie na 1 mieszkanie z zasobu gminnego przypada ok. 82 osoby. Nie należy jednak tej danej traktować dosłownie, gdyż większość mieszkańców gminy nie wykazuje potrzeby ubiegania się o takie mieszkanie.

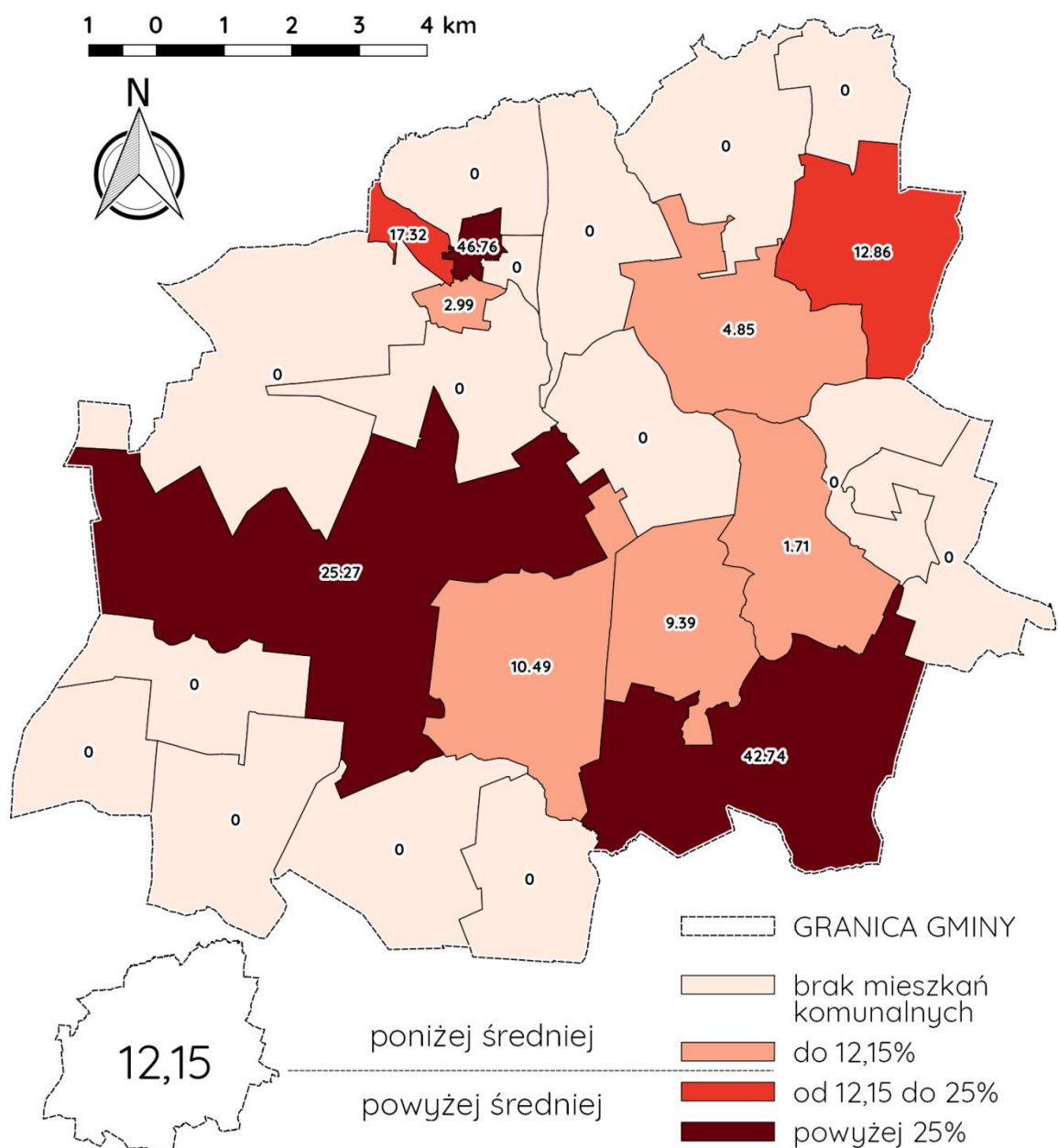
W podziale na jednostki analityczne najwięcej z nich zlokalizowanych zostało w jednostce Sompolno - Centrum – 57. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców najwyższy wskaźnik osiągnięto również w tej jednostce. Ponadto średnią gminną, która wyniosła nieco ponad 12 mieszkań na 1 tys. osób przekroczyło łącznie 5 jednostek, czyli połowa, w której występują charakteryzowane mieszkania.

Tłem pomarańczowym oznaczono jednostki analityczne, w których zaobserwowano największą liczbę mieszkań komunalnych i socjalnych w odniesieniu do liczby mieszkańców. Również w każdej z zaznaczonych tłem pomarańczowym jednostce występuje potrzeba odnowy charakteryzowanych mieszkań.

Tabela 18. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze
1	Belny	214	0	0,00
2	Biele	384	0	0,00
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	351	15	42,74
4	Koszary	146	0	0,00
5	Lubstów	752	19	25,27
6	Lubstówek	272	0	0,00
7	Marcjanki	158	0	0,00
8	Marianowo	365	0	0,00
9	Mąkolno	586	1	1,71
10	Mostki	405	0	0,00
11	Nowa Wieś	667	7	10,49
12	Ośno Górne	311	4	12,86
13	Police	155	0	0,00
14	Przystronie	265	0	0,00
15	Racięcice	452	0	0,00
16	Sompolinek	235	0	0,00
17	Stefanowo	257	0	0,00
18	Sycewo	295	0	0,00
19	Wierzbie	412	2	4,85
20	Zakrzewek	213	2	9,39
	Sompolno	3640	78	21,43
21	Sompolno – Centrum	1219	57	46,76
22	Sompolno – Południe	334	1	2,99
23	Sompolno – Północ	506	0	0,00
24	Sompolno – Wschód	426	0	0,00
25	Sompolno - Zachód	1155	20	17,32
	suma	10535	128	12,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Sompolnie

Ryc. 23. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

3.6. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Wpis do rejestru zabytków jest jedną z form ochrony prawnej zabytków. Rejestr zabytków województwa wielkopolskiego prowadzony jest przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Poniżej scharakteryzowano jeden z trzech rejestrów zabytków, który prowadzi Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków. Analizie zdecydowano się poddać rejestr zabytków nieruchomych, z uwagi na istotne znaczenie tych

obiektów w estetyce miejsca danej jednostki analitycznej. Ponadto obiekty są zauważalnymi „wizytówkami” jednostek, które odznaczają się na tle pozostałych. Zabytki te stanowią najgłębszy wyraz pozostałości wcześniejszych pokoleń wśród wszystkich historycznych obiektów. Są zatem wielkowiekową spuścizną o najbardziej wartościowym znaczeniu. Historyczne założenia zachowane w pierwotnym i równocześnie dobrym stanie pozytywnie oddziałują na mieszkańców. W przypadku ich złego stanu zachowania i braku opieki nad nimi mogą stać się miejscami, które będą sprzyjały licznym patologiom społecznym (np. nieoświetlony park, czy też popadające w stan ruiny obiekty budowlane). Dlatego w myśl zasady wspólnego dbania o dziedzictwo kulturowe oraz niedopuszczenie do rodzenia się patologii społecznych (zgodnie z zasadą ex – ante) obiekty te powinny być utrzymywane, modernizowane i w dalszym etapie monitorowane. Wszelkie prace porządkowe w ich obrębie wymagają uzgodnień z WKZ. Rejestrowe zabytki nieruchome mogą być również obiektami użyteczności publicznej, które służą mieszkańcom gminy jako przestrzeń otwarte (np. parki) lub zamknięte (obiekty budowlane).

3.6.1. Wskaźnik – liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru

Analizie wskaźnikowej poddano najcenniejsze i najbardziej wartościowe nieruchomości, którymi to są obiekty wpisane do rejestru zabytków. Na terenie gminy Sompolno ich łączna ilość wynosi 23, przy czym obiekty z Lubstowa wpisują się w zespół pałacowy, a obiekty z Mąkolno występują w ramach zespołu dworskiego. Poniżej krótko scharakteryzowano rejestrowe obiekty.

Lubstów:

- kościół par. p.w. św. Jadwigi, 1534, 1753, nr rej.: 77 z 26.05.1965,
- dzwonnica, 1758, nr rej.: j.w.,
- grobowiec rodziny Słubickich, na cmentarzu, ok. 1888, nr rej.: 442/184 z 7.05.1990
- zespół pałacowy, poł. XIX, nr rej.: 698 z 29.07.1969:
  - pałac,
  - spichrz,
  - paszarnia,
  - park, nr rej.: 440/182 z 20.04.1990.

Lubstówek:

- kościół par. p.w. św. Mateusza Ap., drewn., 1639, nr rej.: 63/663 z 29.06.1960.

Mąkolno:

- kościół par. p.w. św. Andrzeja Apostoła, drewn., ok 1750, 1844, nr rej. 699 z 29.07.1969,
- kaplica grobowa rodziny Wawelskich, na cmentarzu par., 1845, nr rej.: 233/Wlkp/A z 3.06.2005,
- zespół dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 443/184 z 7.08.1990:
  - dwór,
  - park,

Racięcice:

- kościół par. p.w. Narodzenia NMP, 1900, nr rej.: A-538/279 z 29.12.1998,

- cmentarz kościelny, nr rej.: j.w.,
- ogrodzenie, mur., nr rej.: j.w.,

Sompolno:

- kościół par. p.w. św. Marii Magdaleny, ul. 11 Listopada 14, 1845-47, nr rej.: 702 z 31.07.1969,
- plebania, ul. 11 Listopada, poł. XIX, 1920, nr rej.: 96/Wlkp/A z 11.07.2002,
- kościół ewangelicki, ul. 11 Listopada 8, 1829-49, nr rej.: 703 z 31.07.1969,
- kaplica „Na Puszczu” p.w. św. Hieronima, drew., 1732, 1867, nr rej.: 704 z 31.07.1969,
- synagoga, ul. Piotrkowska 8, k. XIX, nr rej.: 382/124 z 4.02.1985,
- cmentarz ewangelicki, ul. Spokojna, poł. XIX, nr rej.: 521/262 z 29.08.1995,
- ratusz, pl. Wolności 26, poł. XIX, pocz. XX, nr rej.: 294/Wlkp/A z 12.04.2006.

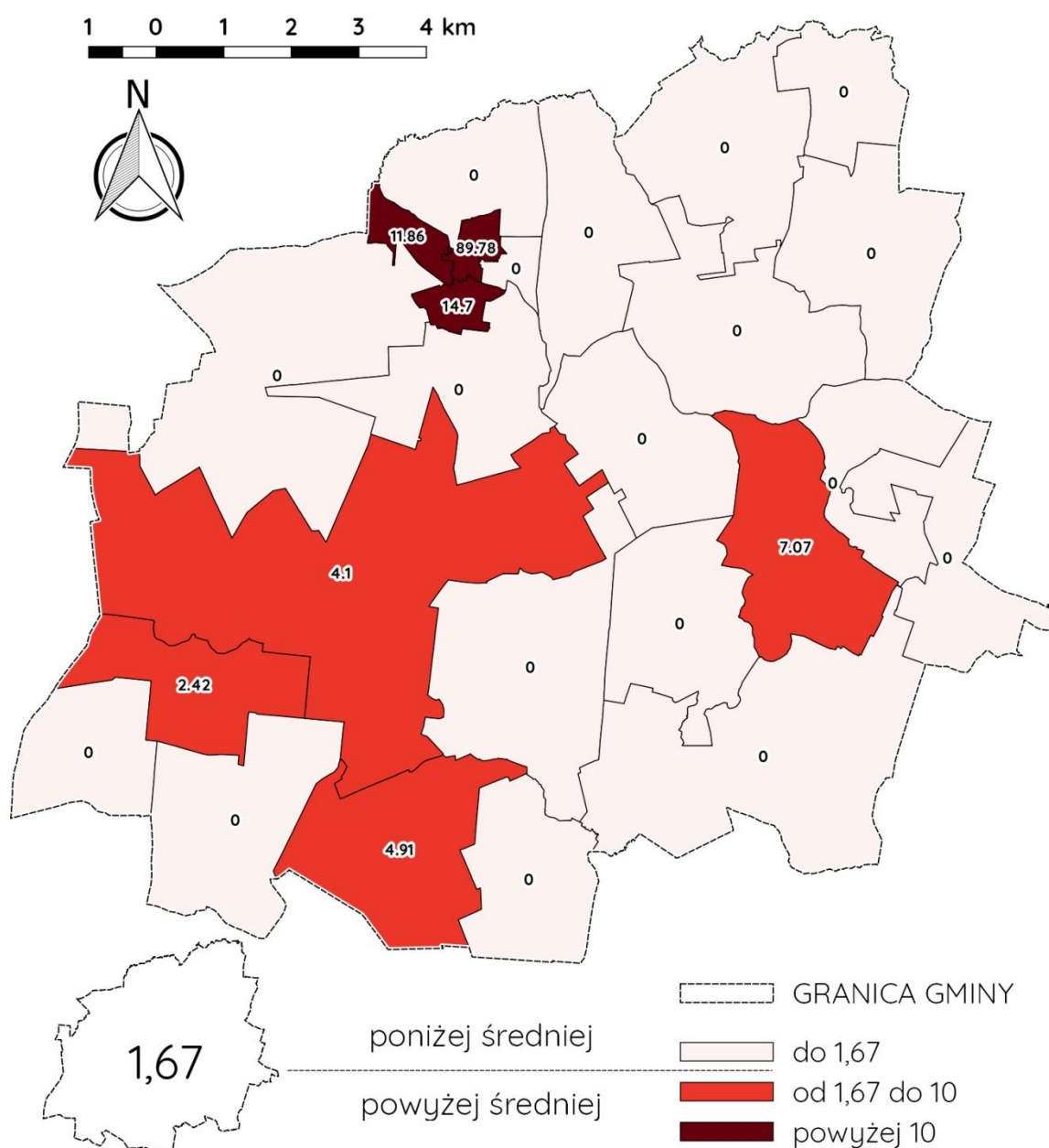
Na terenie gminy Sompolno występują łącznie 23 zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków. W podziale na jednostki analityczne najwięcej z nich zlokalizowanych zostało w jednostce Lubstów – 8 oraz Sompolno – Centrum – 5. W odniesieniu do powierzchni danej jednostki analitycznej najwyższy wskaźnik osiągnięto w jednostce Sompolno - Centrum – 89,78. Oznacza to, że w tej jednostce występuje największa kumulacja obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Średnią gminną, która wyniosła 1,67 przekroczyło łącznie 7 jednostek analitycznych. Tłem pomarańczowym oznaczono jednostki analityczne, w których zaobserwowano największą liczbę zabytkowych obiektów w odniesieniu do powierzchni danych jednostek analitycznych. Oznacza to, że potencjalne działania rewitalizacyjne mogą dotyczyć właśnie tych zabytkowych obiektów, które w pierwszej kolejności wymagają działań naprawczych z jednoczesnym uwzględnieniem poprawy warunków życia społeczności lokalnej. Obiekty zabytkowe, a w sposób szczególny obiekty rejestrowe wymagają sukcesywnych nakładów finansowych na ich remonty. Dlatego nawet w przypadku ich dobrego stanu zachowania zawsze należy mieć na uwadze dalsze, hipotetyczne prace restauratorskie.

Tabela 19. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru w 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków	Powierzchnia (ha)	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru
1	Belny	0	604,18	0,00
2	Biele	0	496,88	0,00
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	0	1167,91	0,00
4	Koszary	0	426,13	0,00
5	Lubstów	8	1951,27	4,10
6	Lubstówek	1	413,17	2,42
7	Marcjanki	0	277,98	0,00
8	Marianowo	0	605	0,00
9	Mąkolno	4	565,89	7,07
10	Mostki	0	371,19	0,00
11	Nowa Wieś	0	799,24	0,00
12	Ośno Górne	0	586,41	0,00
13	Police	0	1213,1	0,00
14	Przystronie	0	452,39	0,00
15	Racięcice	3	610,82	4,91
16	Sompolinek	0	514,69	0,00
17	Stefanowo	0	353,83	0,00
18	Sycewo	0	515,31	0,00
19	Wierzbie	0	684,02	0,00
20	Zakrzewek	0	509,83	0,00
	Sompolno	7	620,5	11,28
21	Sompolno – Centrum	5	55,69	89,78
22	Sompolno – Południe	1	68,01	14,70
23	Sompolno – Północ	0	354,56	0,00
24	Sompolno – Wschód	0	57,91	0,00
25	Sompolno - Zachód	1	84,33	11,86
	suma	23	13739,74	1,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Ryc. 24. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru (wg stanu na 2015 r.)

Źródło: opracowanie własne

IV. PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ

Na bazie przeprowadzonej w poprzednim rozdziale analizy wskaźnikowej, przeprowadzono podsumowanie zebranych wyników. W diagnozie przedstawiono stan rozwoju gminy Sompolno w poszczególnych sferach.

SFERA SPOŁECZNA

W ramach badania procesu starzenia się społeczeństwa przeanalizowano udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze,

W zakresie problemów rynku pracy analizie poddano udział (%) osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym na danym obszarze oraz udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze.

W ramach analizy samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych zbadano udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze oraz udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze.

Analizie poddano również liczbę osób niepełnosprawnych, a w zakresie bezpieczeństwa opisano liczbę przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze.

SFERA ŚRODOWISKOWA

W celu przedstawienia świadomości ekologicznej mieszkańców pod uwagę wzięto udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych.

SFERA TECHNICZNA

W zakresie strefy technicznej analizie poddano liczbę mieszkań komunalnych i socjalnych oraz liczbę obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

W tabeli przedstawiono podsumowanie analizy wskaźnikowej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla wszystkich wydzielonych jednostek analitycznych, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego.

Tabela 20. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno – sfera społeczna

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA SPOŁECZNA						
		Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze	Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze	Liczba osób z niepełnosprawnością na 1 tys. osób na danym obszarze	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze
1	Belny	19,63	10,77	57,14	11,54	9,52	4,67	4,67
2	Biele	8,33	7,14	22,22	8,85	5,00	7,81	2,60
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	14,25	11,69	44,44	16,79	17,14	22,79	8,55
4	Koszary	17,12	10,53	20,00	8,33	7,69	0,00	0,00
5	Lubstów	15,69	12,40	35,00	13,33	14,67	17,29	11,97
6	Lubstówek	18,75	8,44	30,77	13,79	4,48	3,68	11,03
7	Marcjanki	15,19	10,64	60,00	23,53	12,50	25,32	0,00
8	Marianowo	15,89	8,10	20,00	7,78	3,33	16,44	5,48
9	Mąkolno	15,70	8,15	27,27	8,02	20,22	13,65	8,53
10	Mostki	16,30	8,33	14,29	10,10	9,20	4,94	12,35
11	Nowa Wieś	16,34	12,34	42,86	14,84	12,42	4,50	11,99
12	Ośno Górne	14,79	8,70	25,00	19,18	20,99	9,65	12,86
13	Police	16,77	1,06	0,00	9,76	17,14	6,45	25,81
14	Przystronie	19,25	12,14	19,05	7,81	4,88	11,32	3,77
15	Racięcice	17,92	7,24	19,05	22,68	17,28	8,85	6,64
16	Sompolinek	13,62	6,88	18,18	25,76	23,26	38,30	21,28
17	Stefanowo	16,34	14,02	47,83	13,33	0,00	0,00	7,78
18	Sycewo	15,93	4,98	40,00	10,67	10,64	6,78	16,95

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA SPOŁECZNA						
		Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze	Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze	Liczba osób z niepełnosprawnością na 1 tys. osób na danym obszarze	Liczba przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze
19	Wierzbie	23,06	5,39	15,38	8,82	5,26	9,71	4,85
20	Zakrzewek	18,31	12,59	29,41	14,00	0,00	23,47	14,08
	Sompolno	15,60	9,46	41,56	19,05	9,37	15,66	12,09
21	Sompolno – Centrum	18,29	14,21	42,59	25,31	13,14	27,07	10,66
22	Sompolno – Południe	16,47	6,94	73,33	8,97	0,00	5,99	8,98
23	Sompolno – Północ	16,40	7,04	25,00	14,08	7,32	13,83	3,95
24	Sompolno – Wschód	14,55	8,25	40,00	13,73	21,31	9,39	14,08
25	Sompolno - Zachód	12,55	7,18	38,98	19,25	4,79	9,52	17,32
	Średnia wartość dla Gminy Sompolno	16,08	9,36	35,37	14,92	10,81	13,00	10,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Tabela 21. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno – sfera środowiskowa i techniczna

Lp.	Jednostka analityczna	STREFA ŚRODOWISKOWA	STREFA TECHNICZNA	
		Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na powierzchnię danego obszaru
1	Belny	100,00	0,00	0,00
2	Biele	92,04	0,00	0,00
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	95,42	42,74	0,00
4	Koszary	100,00	0,00	0,00
5	Lubstów	92,31	25,27	4,10
6	Lubstówek	98,28	0,00	2,42
7	Marcjanki	100,00	0,00	0,00
8	Marianowo	98,89	0,00	0,00
9	Mąkolno	93,05	1,71	7,07
10	Mostki	97,98	0,00	0,00
11	Nowa Wieś	99,22	10,49	0,00
12	Ośno Górne	94,52	12,86	0,00
13	Police	92,68	0,00	0,00
14	Przystronie	98,44	0,00	0,00
15	Racięcice	95,88	0,00	4,91
16	Sompolinek	96,97	0,00	0,00
17	Stefanowo	100,00	0,00	0,00
18	Sycowo	94,67	0,00	0,00
19	Wierzbie	93,14	4,85	0,00
20	Zakrzewek	98,00	9,39	0,00
	Sompolno	93,77	21,43	11,28
21	Sompolno – Centrum	93,13	46,76	89,78

Lp.	Jednostka analityczna	STREFA ŚRODOWISKOWA	STREFA TECHNICZNA	
		Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na powierzchni danego obszaru
22	Sompolno – Południe	92,31	2,99	14,70
23	Sompolno – Północ	93,66	0,00	0,00
24	Sompolno – Wschód	94,12	0,00	0,00
25	Sompolno - Zachód	95,65	17,32	11,86
Średnia wartość dla Gminy Sompolno		95,14	12,15	1,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

V. ZDEGRADOWANE PRZESTRZENIE ORAZ OBSZARY O ZNA CZNYM POTENCJALE – ANALIZA JAKOŚCIOWA

Na terenie gminy Sompolno występują przestrzenie o niewykorzystanym potencjale, które pozostają niewykorzystane i niezagospodarowane w odpowiedni sposób, bądź ich możliwości rozwoju są na tyle duże, że obecnie nie spełniają pokładanych nadziei. Wspólną cechą wszystkich poniżej wymienionych miejsc jest wysoki potencjał rozwoju i istotne znaczenie dla rozwoju Gminy. Na podstawie wizji terenowej i informacji uzyskanych od pracowników Urzędu Miejskiego i mieszkańców określono przestrzenie zdegradowane, które posiadają potencjał rozwoju na rzecz aktywizacji społeczno - gospodarczej. Estetyka poniżej wymienionych miejsc wpływa obecnie negatywnie na społeczność gminną. Odpowiednie ich wykorzystanie poprzez przywrócenie im funkcjonalności dzięki zmianie sposobu ich użytkowania, przywróceniu dawnej funkcji, czy modernizacji zniszczonej infrastruktury w znaczny sposób przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Park przy kościele ewangelicko - augsburskim to zadrzewiony obszar usytuowany pomiędzy polem marketem i kościołem ewangelicko – augsburskim przy ul. 11 Listopada. Obejmuje działki ewidencyjne nr: 518, 520, 521 i 523. Obecnie miejsce to nie jest odpowiednio zagospodarowane. W 2015 gmina zakupiła dwie działki od parafii ewangelicko – augsburskiej i parafii rzymsko – katolickiej. Park nad rzeką Ubiedze pozwoli na rekreację mieszkańców i stanie się wizytówką miasta. Będzie pełnił funkcje wypoczynkowe, rekreacyjne oraz sportowe. Ma propagować kulturę oraz tożsamość mieszkańców Sompolna, jako miasta trzech kultur: polskiej, niemieckiej i żydowskiej. Jego lokalizacja pomiędzy kościołem ewangelicko – augsburskim, a kościołem rzymsko – katolickim ma szczególny charakter. Powstanie parku przyczyni się do wzmocnienia wartości kulturowych miasta i gminy.

W lutym 2016 r. miejsce to zostało uporządkowane przez mieszkańców, którzy społecznie wykonali prace porządkowe. Wspólne prace przyczyniły się również do integracji. Obecnie występuje potrzeba jego zagospodarowania poprzez obiekty małej architektury: kosze na śmieci, lampy oświetleniowe, ławki. Nowe nasadzenia poprawią wrażenie optyczne, a promenada będzie miejscem odpoczynku i spacerów. Budowa muszli koncertowej posłuży jako miejsce spotkań podczas lokalnych imprez i festynów, a zatem przyczyni się do ożywienia społecznego. Ponadto w miejscu tym zakłada się wybudowanie parkingu, zewnętrznej siłowni z placem zabaw, trybun oraz miejsca na ognisko. Przepływająca rzeka Ubiedze zostanie poszerzona i spiętrzona. Całość będzie przystosowana również dla osób niepełnosprawnych. Dzięki odpowiednim działaniom można „ożywić” przestrzeń, która zachęci do korzystania z niej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Sompolnie mieści się przy Placu Wolności 26, w dawnym ratuszu miejskim. Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury jest instytucją upowszechniania kultury, adresującą swoją działalność do całego środowiska lokalnego. Placówka ma na celu pozyskiwanie i zachęcanie społeczności gminnej do uczestnictwa w życiu kulturalno - artystycznym. Promowana jest aktywność społeczna, prowadzenie zajęć otwartych i dostępnych dla wszystkich, stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju. Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Sompolnie zrzesza na stałe około 300 osób, które aktywnie uczestniczą w zajęciach artystycznych tworząc pozytywny wizerunek gminy.

Zły stan techniczny obiektu i jego wyposażenie oraz niedopasowanie do potrzeb i oczekiwań odbiorców jest istotną barierą w dalszej działalności. Obecnie najważniejszym problemem wydaje się być brak prestiżowych obiektów dla działalności kulturalnej i nowoczesnej sali widowiskowej. Występuje konieczność rozbudowy i modernizacji bazy lokalowej, podniesienie jej standardów oraz poszerzenie o nowy obiekt w postaci sali widowiskowej. Planuje się zlikwidować bariery dla niepełnosprawnych, uczynić wnętrze Domu Kultury bardziej przyjaznym i wygodnym dla jego użytkowników. Wówczas bez przeszkód realizacja zaplanowanych zadań pozwoli na aktywizację ludności poprzez poprawę bazy lokalowej. Umożliwi to wzbogacenie istniejących form pracy działaniami dla ludzi dorosłych, wspierającymi ludzi starszych i samotnych. Wiąże się to z problemem starzenia społeczeństwa Sompolna. Organizowane seminaria i wykłady, kursy rękodzieła takie jak np. wikliniarstwo, plecionkarstwo ze słomy i sznurka, hafciarstwo, garncarstwo, czy zdobnictwo szkła i ceramiki może być atrakcyjnym sposobem spędzania wolnego czasu i zdobywania nowych umiejętności i wiedzy. Dzięki nowej sali widowiskowej będzie możliwe organizowanie szeregu imprez promujących Gminę Sompolno w regionie i Polsce. Jej wizerunek znacznie poprawią organizowane imprezy o charakterze ogólnopolskim. Budowa sali widowiskowej została również wskazana w ramach ankietyzacji mieszkańców gminy.

Kolejka wąskotorowa – nie jest obecnie użytkowana. Ogromny potencjał jaki występuje po byłych terenach PKP został uwzględniony w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, gdzie przewiduje się częściowe wykorzystanie terenu po nieczynnej kolejce wąskotorowej na urządzenie tras rowerowych w szczególności na kierunkach zgodnych z przebiegiem dróg wojewódzkich i powiatowych. Również zapisy znajdujące się w Strategii Rozwoju Gminy w tzw. kartach projektu zakładają odpowiednią adaptację tego miejsca. W ramach celu strategicznego rozwój usług społecznych, nazwy programu: oświata, kultura, sport, nazwy projektu: rozwój gminnej infrastruktury sportowej i kulturalnej, celu realizacji projektu: poprawa kondycji fizycznej społeczeństwa przewidziano realizację zadania: rewitalizacja terenów po PKP.

Zaznacza się, że na terenie gminy Sompolno nie ma ścieżek rowerowych. Jej powstanie przyczyni się do rozwoju społeczno – gospodarczego miasta i regionu. Początek ścieżki rowerowej znajdował będzie się w okolicach dawnego przystanku kolejki wąskotorowej, a zatem w części jednostki analitycznej Sompolno – Centrum. Powstanie ścieżki rowerowej przyczyni się do rozwoju turystycznego. Turyści przejeżdżający trasą historycznej kolejki będą mogli podziwiać piękno sompoleńskiej ziemi. Zbudowanie trasy stwarza szansę na ożywienie gospodarcze przydrożnych sklepów i punktów gastronomicznych. Zatem znajdująca się już baza usługowo – handlowa zostanie odpowiednio wykorzystana. Kolejnym pozytywnym aspektem będzie uświadomienie lokalnych wartości kulturowych poprzez „namacalne dotknięcie” przebiegu dawnej trasy kolejki wąskotorowej. Bazowanie na produkcie regionalnym, jaką była kiedyś kolejka wąskotorowa spowoduje poczucie wyjątkowości i lokalności mieszkańców. Kolejnym pozytywnym aspektem będzie poprawa kondycji, a zarazem zdrowia osób korzystających ze ścieżki, co spowoduje większą chęć do życia i pracy. Nastąpi również poprawa bezpieczeństwa na drogach. W gminie Sompolno w roku 2015 odnotowano średnio prawie dwa razy więcej kolizji drogowych, niż w przypadku województwa wielkopolskiego. Zatem powstanie ścieżki rowerowej może spowodować mniejszą liczbę kolizji na drogach z udziałem rowerzystów.

Kopalnia Lubstów

Odkrywka Lubstów powstała w 1982 r i działała do kwietnia 2009r (3 kwietnia 2009 r odnotowano ostatni transport węgla). Kopalnia mieściła się w zasięgu trzech obrębów geodezyjnych: Lubstów, Police i Biele. Obecne grunty terenu pokopalnianego cechują się zniszczeniem gleb, przekształceniem rzeźby tereny, stosunków hydrologicznych i bezpowrotną utratą siedlisk przyrodniczych. Konsekwencją działalności wydobywczej są więc niekorzystne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym miejsca. Teren zatracił swoje pierwotne funkcje i zarazem stał się pewnego rodzaju barierą przestrzenną dla pobliskich mieszkańców. Ponadto oddziaływanie prac wydobywczych spowodowało utratę gruntów rolniczych i przeznaczonych na cele rozwoju społeczno – gospodarczego, co powoduje wolniejszy rozwój tych obszarów. Negatywne oddziaływanie środowiskowe nie zakończyło się wraz z zakończeniem działalności wydobywczej, a pozostawione przez kopalnię zmiany w środowisku nie są możliwe do usunięcia bez dobrze prowadzonych i skoncentrowanych działań rewitalizacyjnych. Natomiast negatywnym efektem zamknięcia kopalni w aspekcie gospodarczym jest obecnie brak wpływów do budżetu gminy z tytułu funkcjonowania na terenie gminy Sompolno Kopalni Węgla Brunatnego Konin S.A. oraz utrata miejsc pracy wielu osób.

Zaprzestanie działalność wydobywczej na terenie spowodowane było wyczerpaniem się pokładów węgla brunatnego. Łącznie wydobyto 107 mln ton węgla, pod koniec XX wieku stąd pochodziło 40% konińskiego węgla. Złoże Lubstów stanowiło największy pokład węgla w zagłębiu konińskim, grubość pokładu dochodziła miejscami do 90 m. W latach 1990 była to najgłębsza odkrywka węgla brunatnego w Polsce, osiągnęła poziom 55 m n.p.m. Zwałowisko zewnętrzne odkrywki jest przykładem rekultywacji rolnej i leśnej (powstało 70 ha lasu). Przeważającym kierunkiem rekultywacji zwałowiska wewnętrznego jest kierunek rolny, natomiast w wyrobisku końcowym powstaje zbiornik wodny, którego powierzchnia wyniesie około 480 ha, pojemność sięgnie 137 mln m³. Zbocze akwenu zostało wzmocnione krzewami i trawą, zastosowano także dodatkowe zabezpieczenie w postaci hydrożelu.

Przewiduje się projekt zagospodarowania terenu wokół jeziora. Zakłada się adaptację działek będących własnością gminy na kilka stref funkcjonalnych: sfera koncertowa z budynkiem sceny, sfera imprezowa z wiatą grillową oraz sfera zabawowa z plażą, pomostem oraz placem zabaw dla dzieci. Powstanie tu baza dla turystyki, żeglarstwa i sportów motorowodnych. Zagospodarowanie terenu pokopalnianego przyczyni się do poprawy stanu wizualnego miejsca oraz do aktywizacji społeczeństwa. Utworzenie centrum rekreacyjno – wypoczynkowo - turystycznego nad nowopowstającym jeziorem w Lubstowie spowoduje powstanie nowych miejsc pracy, ożywienie gospodarcze poprzez zwiększenie ruchu turystycznego oraz pobudzi lokalną społeczność do działań. Projekt planu zagospodarowania południowej części pokopalnianego obszaru przewiduje wykorzystanie potencjału jeziora. Przewidziano wykonanie schodzących w kierunku jeziora tarasów, zabezpieczonymi murkami oporowymi, wypełnionych szarym kamieniem. Powstaną obiekty, które stanowić będą pewnego rodzaju dominanty omawianego założenia. Będzie to: budynek sceny o nowoczesnej bryle oraz utrzymane w podobnej stylistyce wiaty grillowe oraz wielofunkcyjny budynek. Dodatkową dominantę stanowić będzie także piramida linowa. Główne obiekty na terenie założenia utrzymane będą w jednym akcencie kolorystycznym. Przestrzeń ożywią urządzenia zabawowe o żywych barwach. Powstaną ścieżki i place. Dodatkowo cały teren wyposażony będzie w lampy oraz elementy małej architektury w postaci niezbędnych w tego typu założeniach ławek, koszy na odpady oraz stojaki na rowery.

VI. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Gmina Sompolno jest gminą miejsko - wiejską i jako gmina położona we wschodniej części wielkopolski charakteryzuje się specyficznymi dla siebie problemami, które zostały omówione. Ponadto wewnętrzne zróżnicowanie jakościowe i ilościowe występujących problemów w poszczególnych obszarach gminy umożliwi wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Jednocześnie ustawa o rewitalizacji, wyraźnie wskazuje, że wydzielony obszar rewitalizacji nie może zajmować ponad 20% powierzchni całkowitej gminy oraz nie może koncentrować ponad 30% mieszkańców. W związku z tym zaszła konieczność stwierdzenia, które obszary wymagają najpilniejszej interwencji.

W celu opracowania charakterystyki wszystkich wyznaczonych jednostek analitycznych położonych na terenie gminy Sompolno zebrano dane dotyczące w szczególności sytuacji społecznej mieszkańców opisywanego obszaru. Analizie poddano kwestie związane koncentracją negatywnych zjawisk, w szczególności: starzenia się społeczeństwa, bezrobocia, niewystarczającego wykształcenia osób bezrobotnych, wysokiego poziomu ubóstwa, niedożywienia dzieci i młodzieży, niepełnosprawności oraz przestępczości.

Należy przypomnieć, że stan kryzysowy może zostać stwierdzony w przypadku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zebrane dane są rzetelne i porównywalne, ponieważ zostały pozyskane z instytucji bezpośrednio zajmujących się poszczególnymi kwestiami społecznymi, środowiskowymi oraz technicznymi.

Procedura wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Sompolno została przeprowadzona w następujący sposób:

- 1) Dokonano analizy wskaźnikowej wszystkich badanych jednostek, uwzględniając zweryfikowane, mierzalne i porównywalne dane dotyczące sfery społecznej, mając na uwadze, że jest ona podstawą do wskazania stanu kryzysowego. Spośród 10

zastosowanych wskaźników, 7 opisuje sferę społeczną, 2 odnoszą się do sfery technicznej oraz 1 do sfery środowiskowej.

- 2) W pierwszym etapie za obszary zdegradowane uznano te jednostki analityczne, na terenie których dokonana diagnoza wykazała wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla gminy Sompolno dla co najmniej 6 wskaźników ze sfery społecznej, która to jest sferą priorytetową oraz przynajmniej 1 wskaźnik ze sfery środowiskowej lub technicznej.
- 3) Odwołano się do analizy jakościowej miejsc zaprezentowanych w rozdziale V.
- 4) Odwołano się do tzw. potencjału gminy, który został zaprezentowany w rozdziale V.
- 5) Zinterpretowano wyniki partycypacji społecznej.
- 6) W drugim etapie za obszary zdegradowane uznano te jednostki analityczne, które wyznaczono w pierwszym etapie oraz dodatkowo zostały wskazane przez mieszkańców gminy Sompolno oraz charakteryzują się znacznym potencjałem.

Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Sompolno – liczba negatywnych wskaźników społecznych oraz środowiskowych i technicznych

Lp.	Miejscowość	Strefa społeczna (7)	Strefa środowiskowa i techniczna (3)
1	Belny	3	0
2	Biele	0	1
3	Kolonia Lipiny/Janowice/Ostrówek	5	1
4	Koszary	2	0
5	Lubstów	4	3
6	Lubstówek	2	1
7	Marcjanki	5	0
8	Marianowo	1	0
9	Mąkolno	2	2
10	Mostki	2	0
11	Nowa Wieś	5	0
12	Ośno Górne	3	2
13	Police	3	1
14	Przystronie	2	0
15	Racięcice	3	1
16	Sompolinek	4	0
17	Stefanowo	3	0
18	Sycowo	2	1
19	Wierzbie	1	1
20	Zakrzewek	3	0
	Sompolno		
21	Sompolno – Centrum	7	3
22	Sompolno – Południe	2	2
23	Sompolno – Północ	2	1
24	Sompolno – Wschód	3	1
25	Sompolno - Zachód	3	2

Źródło: opracowanie własne

Wobec zebranych informacji w pierwszym etapie proponuje się wyznaczenie 1 obszaru zdegradowanego, który charakteryzuje się koncentracją wszystkich zaprezentowanych, negatywnych 10 zjawisk.

Wyznaczonym obszarem zdegradowanym w pierwszym etapie została jednostka analityczna: Sompolno – Centrum.

Zaprezentowane miejsca o znacznym potencjale rozwoju gminy, które zaprezentowano w rozdziale V mieszczą się w jednostce Sompolno – Centrum – (co potwierdza prawidłowość wybrania tego obszaru jako zdegradowany), natomiast kopalnia Lubstów znajduje się w 3 jednostkach analitycznych: Biele, Police i Lubstów. Analizując te jednostki pod względem liczby negatywnych wskaźników (tabela 22), stwierdza się, że Lubstów charakteryzuje się największą liczbą negatywnych zjawisk w sferze społecznej (4) oraz technicznej i środowiskowej (3). Ponadto działania rewitalizacyjne przewidziane są na terenie Lubstowa, zatem Biele i Police pod względem rewitalizacji terenu pokopalnianego nie charakteryzują się tzw. potencjałem miejsca. W tym miejscu należy przywołać zapis art. 10, ust. 3 „Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1”.

Zaznacza się, że w jednostce analitycznej Lubstów, w której występuje część terenu pokopalnianego odnotowano największą liczbę negatywnych zjawisk społecznych przy współwystępowaniu problemów środowiskowych i technicznych. Ponadto działania rewitalizacyjne będą miały na celu zmniejszenie, bądź całkowite wyeliminowanie problemów społecznych.

W ramach partycypacji społecznej przeprowadzono ankietę oraz odbyły się warsztaty rewitalizacyjne, gdzie mieszkańcy gminy Sompolno określili, które jednostki potrzebują wsparcia w pierwszej kolejności wg 5 głównych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno - funkcjonalnej oraz technicznej. Mieszkańcy w podziale na dwie grupy projektowe zakreślali na poglądowych mapach konkretne jednostki, bądź w przypadku Sompolna konkretne miejsca, gdzie występują negatywne zjawiska.

W sferze społecznej analizie poddano:

- bezrobocie;
- ubóstwo;
- przestępczość;
- niski poziom edukacji;
- niewystarczające uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym.

W sferze gospodarczej analizie poddano:

- niski stopień przedsiębiorczości;
- kondycję lokalnych przedsiębiorstw
- dostęp do pomocy finansowej i merytorycznej przy założeniu własnej działalności gospodarczej.

W sferze środowiskowej analizie poddano:

- przekroczenia poziomu dopuszczalnego poziomu hałasu;
- poziom czystości wód i jakość terenów zielonych;

- występowanie dzikich wysypisk śmieci;
- podmioty wpływające szkodliwie na środowisko;
- gospodarstwa użytkujące tradycyjne piece;
- podmioty wpływające negatywnie na środowisko.

W sferze przestrzenno – funkcjonalnej analizie poddano:

- wyposażenie w infrastrukturę techniczną,
- wyposażenie w infrastrukturę społeczną,
- dostęp do usług i ich jakość,
- atrakcyjność i dostępność przestrzeni publicznych.

W sferze technicznej analizie poddano:

- zły stan techniczny wielorodzinnych budynków mieszkaniowych;
- zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej;
- zły stan techniczny innych obiektów budowlanych (w tym obiektów zabytkowych).

W wyniku przeprowadzonych warsztatów stwierdzono następujące problemy w jednostkach osadniczych na terenach wiejskich:

- społeczne: Lubstów (w największym stopniu) oraz Ostrówek, Nowa Wieś, Ośno Górne, Belny, Marcjanki,
- gospodarcze: Lubstów (w największym stopniu) oraz Mąkolno,
- środowiskowe: Lubstów (w największym stopniu) oraz Sompolinek, Sycewo, Police, Zakrzewek, Kolonia Lipiny, Stefanowo Belny, Marcjanki, Ośno Górne, Wierzbie, Mostki, Przysronie, Lubstówek, Marianowo;
- przestrzenno - funkcjonalne: Lubstów (w największym stopniu) oraz Police, Biele, Sycewo, Mąkolno, Kolonia Lipiny, Ośno Górne, Belny, Marcjanki, Lubstówek, Stefanowo, Marianowo, Racięcice, Ostrówek, Janowice, Zakrzewek,
- techniczne: Lubstów (w największym stopniu) oraz Mąkolno i Nowa Wieś.

Na obszarze miejskim mieszkańcy zidentyfikowali następujące problemy:

- społeczne: Plac Wolności, ul. 11 Listopada, ul. Warszawska, ul. Kolejowa i najbliższe otoczenie,
- gospodarcze: Plac Wolności, ul. 11 Listopada, ul. Warszawska, ul. Kolejowa i najbliższe otoczenie, ul. Poprzeczna, ul. Kaliska, ul. Piotrkowska, ul. Kościelna,
- środowiskowe: rejon ronda przy ul. Kaliskiej oraz ul. 500-lecia z najbliższym otoczeniem, ul. Kolejowa, ul. Sienkiewicza, ul. Taczanowskiego i okolice, ul. 11 Listopada, Plac Wolności, ul. Leśna, ul. Krycha, ul. Nadnotecka,
- przestrzenno - funkcjonalne: ul. 11 Listopada, ul. Kościelna, ul. Taczanowskiego, ul. Cmentarna, ul. Piotrkowska i tereny po PKP,
- techniczne: Plac Wolności, ul. Kaliska, ul. Warszawska, ul. 11 Listopada, ul. Piotrkowska

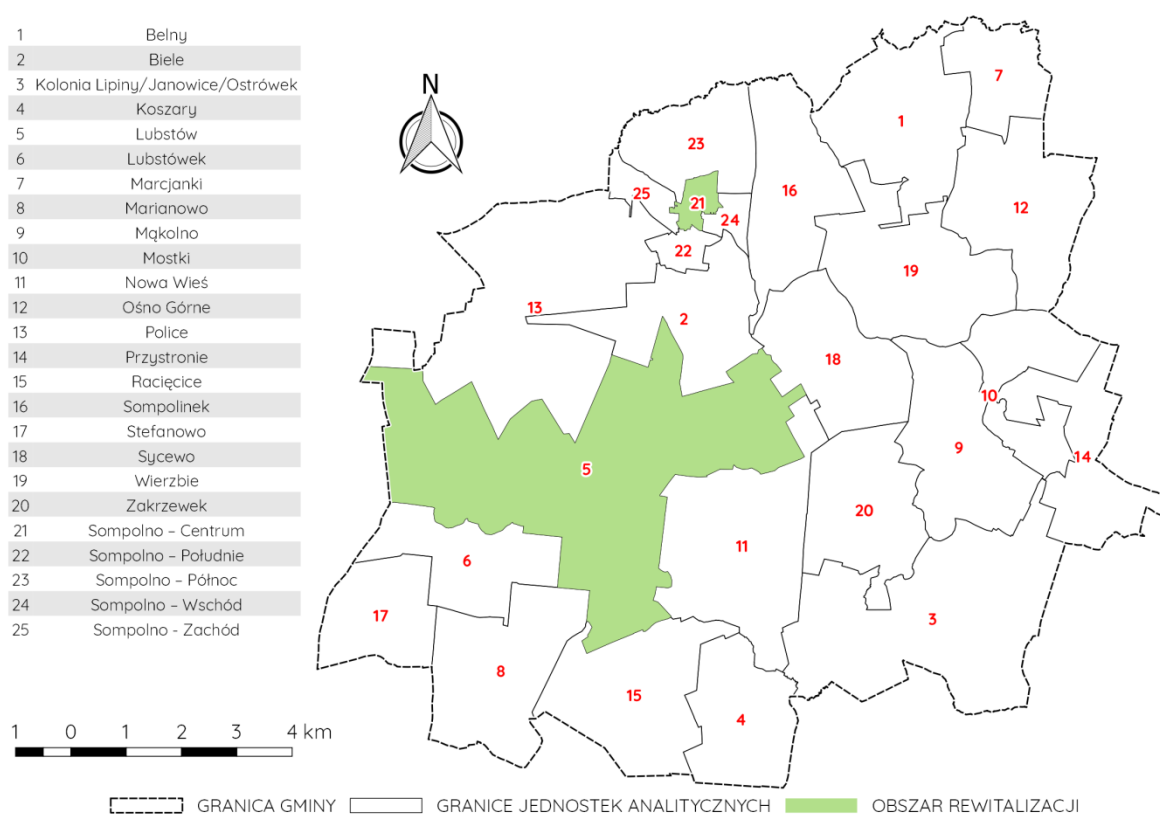
Należy zatem podsumować, iż większość problemów koncentruje się na terenie Placu Wolności oraz jego najbliższego sąsiedztwa wraz z ulicami wylotowymi: Piotrkowska, 11 Listopada, Warszawska, Kaliska. Ponadto wskazano również tereny po PKP oraz niezagospodarowany obszar po dawnej linii kolejki wąskotorowej.

W wyniku przeprowadzonej ankiety wśród mieszkańców gminy stwierdza się, że największymi problemami na terenie gminy są: brak ścieżek rowerowych 19%, brak miejsc wypoczynkowych 9%, brak miejsc pracy bądź ich mała ilość 8% oraz brak sali widowiskowej

8%. Wskazano miejscowości, które charakteryzują się największą kumulacją negatywnych zjawisk:

- społecznych: Lubstów 39%, Sompolno 30%,
- gospodarczych: Lubstów 46%, Sompolno 35%,
- środowiskowych: Sompolno 44%, Lubstów 43%,
- przestrzenno - funkcjonalnych: Sompolno 22%, Lubstów 21%,
- technicznych: Lubstów 36%, Sompolno 32%, Wierzbie 16%.

W świetle przytoczonych faktów stwierdza się koncentrację negatywnych zjawisk na terenie jednostki analitycznej Lubstów i Sompolno. Wyznaczonymi podobszarami zdegradowanymi w drugim etapie zostały jednostki analityczne: Sompolno – Centrum oraz Lubstów.

Ryc. 25. Podobszary rewitalizacji na terenie gminy Sompolno

Źródło: opracowanie własne

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy oraz 30% jej ludności.

Łączna ilość mieszkańców wydzielonych jednostek analitycznych zaliczonych do obszaru zdegradowanego wynosi 1 971 osób. Liczba ludności całej gminy Sompolno wynosi 10 535 osób, zatem zaproponowane podobszary zdegradowane nie przekraczają 30% mieszkańców gminy i mogą być uznane jako podobszary rewitalizacji. Łączna liczba ludności podobszarów zdegradowanych wyniosła 18,71% mieszkańców gminy. Powierzchnia gminy Sompolno wynosi 13 739,74 ha, a powierzchnia proponowanego obszaru zdegradowanego nie przekracza 20 % powierzchni gminy i wynosi łącznie 2 006,96 ha, czyli 14,61% powierzchni całej gminy. Oznacza to, że powierzchnia wyznaczonych podobszarów

zdegradowanych oraz ilość osób zamieszkujących podobszary zdegradowane spełniają ustawowe kryteria.

Procedura wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno została przeprowadzona w następujący sposób:

- 1) Kierując się zasadą, że obszar rewitalizacji może obejmować nie więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczyć nie więcej niż 30 % ludności, stwierdzono, że wyznaczone podobszary zdegradowane gminy Sompolno obejmują teren wymagający najpilniejszej interwencji, a jednocześnie spełniają wymagane progi.
- 2) Do podobszarów zdegradowanych należy powierzchnia zarówno terenów zabudowanych, jak i niezabudowanych. Na części obszaru niezabudowanego w Lubstowie występują tereny pokopalniane.
- 3) Wyznaczone podobszary rewitalizacji gminy Sompolno obejmują jednostki analityczne: Sompolno – Centrum oraz Lubstów.

Tak wyznaczone podobszary rewitalizacji spełniają wymagane kryteria, tj.

- obejmują mniej niż 20% powierzchni gminy Sompolno, a dokładnie 14,61% powierzchni gminy (około 2000 ha),
- dotyczy mniej niż 30 % mieszkańców gminy Sompolno, a dokładnie 18,71% mieszkańców (1 971 osób).

Dla każdej z wyznaczonych jednostek, które znalazły się w podobszarze rewitalizacji w odniesieniu do Strategii Rozwoju Gminy przydzielono konkretne zadania, które można zrealizować w ramach rewitalizacji. Oznacza to, że jednostki te charakteryzują się tzw. potencjałem miejsca, a więc już wcześniej wobec nich planowane były działania pomocowe i inwestycyjne. Możliwość przeprowadzenia rewitalizacji na tych obszarach będzie opierała się głównie na poprawie sytuacji społecznej.

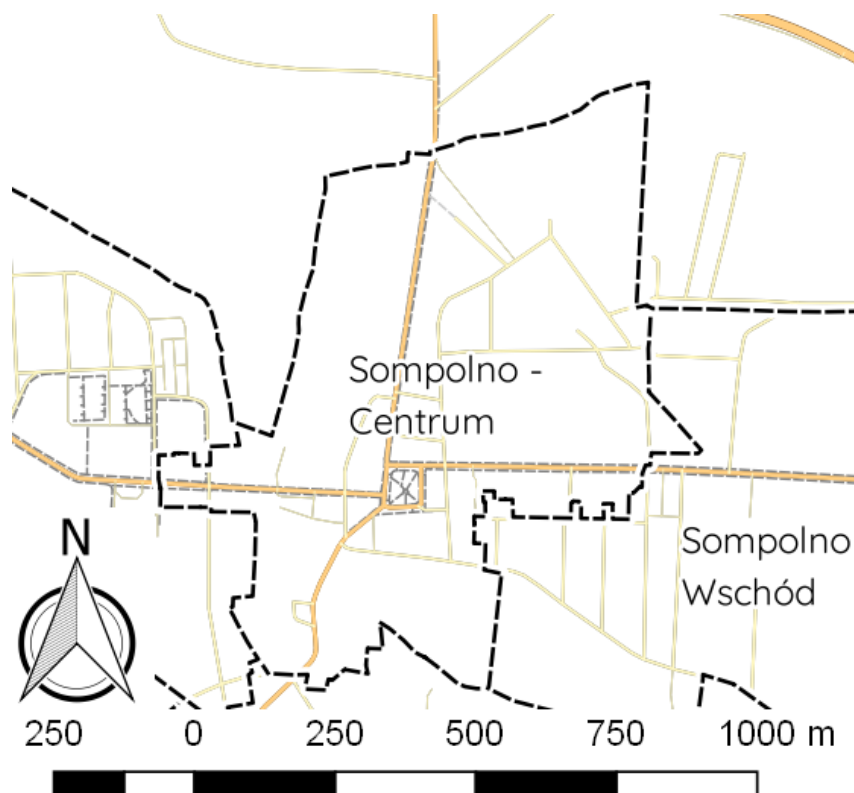
VII. CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI

Wyznaczone podobszary rewitalizacji: Sompolno – Centrum oraz Lubstów to dwie odmienne jednostki analityczne. Jednostka Sompolno – Centrum to miejsce, w którym skupia się życie kulturalne i usługowe gminy. Jej rozwój stymulował będzie pozostałe części miasta oraz gminy. Natomiast jednostka analityczna Lubstów jest typową jednostką pokopalnianą, której mieszkańcy dotkliwie odczuli jej zamknięcie poprzez utratę pracy. To jednostka wiejska położona w niedalekiej odległości od Sompolna. Rewitalizacja tej jednostki doprowadzi do poprawy sytuacji życiowej mieszkańców oraz pozwoli w odpowiedni sposób zagospodarować obszary powydobywcze, które negatywnie oddziałują na mieszkańców Lubstowa. Poniżej krótko scharakteryzowano podobszary rewitalizacji oraz oznaczono je na poglądowych mapach.

Sompolno – Centrum zamieszkuje 1219 osób, co stanowi 11,57% mieszkańców gminy, a powierzchnia jednostki wynosi 55,69 ha, czyli 0,41% powierzchni gminy. Jednostka ta charakteryzuje się wysokim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności

ogółem – 18,29%. Odnotowano tu aż 223 osoby w wieku poprodukcyjnym. To obszar, w którym 14,26% mieszkańców jednostki to bezrobotni. Był to najwyższy wskaźnik dotyczący osób bezrobotnych w ogóle ludności w wieku produkcyjnym na obszarze gminy. Mieszka tu aż 108 bezrobotnych, w tym 42,6% to bezrobotni z wykształceniem podstawowym. 25,3% gospodarstw domowych korzystało ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych. Na obszarze tym 31 dzieci do 17 lat korzysta z dożywiania, czyli 13,14% dzieci do 17 lat w ogóle osób w wieku przedprodukcyjnym. W jednostce Sompolno – Centrum odnotowano drugi w kolejności najwyższy wskaźnik dotyczący osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy GOPS-u – 27,07% (33 osoby niepełnosprawne). W jednostce tej zarejestrowano 13 przestępstw kryminalnych, czyli 10,66 przestępstw na 1 tys. osób. Świadomość ekologiczna mieszkańców w porównaniu do pozostałych jednostek analitycznych jest stosunkowo mała. 93,13% segreguje odpady, a 6,87% ich nie segreguje. Znajduje się tu 57 mieszkań komunalnych i socjalnych, czyli zdecydowanie najwięcej we wszystkich jednostkach analitycznych. Obiekty te wyposażone są w instalację elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną. Jednakże wymagają dalszego wkładu finansowego. W jednostce tej znajdują się zabytkowe obiekty nieruchome wpisane do rejestru zabytków: kościół rzymsko - katolicki, plebania, kościół ewangelicki, synagoga oraz ratusz. Obiekty te wymagają prac konserwacyjnych w przypadku najpilniejszych potrzeb.

Jednostka ta, jako centrum miasta i najważniejszy obszar gminy jest kluczowa z punktu widzenia jej rozwoju. **Sytuację kryzysową na tym obszarze potwierdzają wszystkie wskaźniki społeczne, środowiskowe i techniczne oraz przeprowadzone konsultacje społeczne, jakościowy opis miejsca oraz istotny potencjał rozwojowy.**

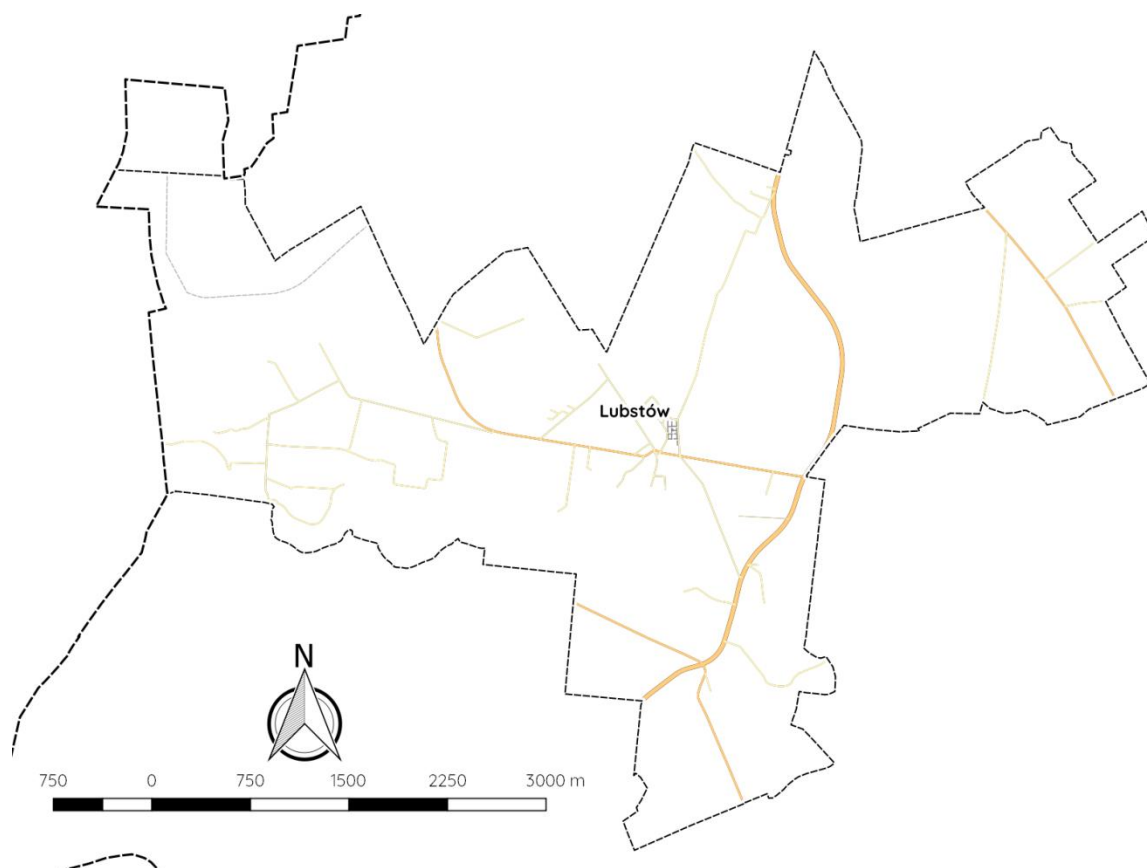
Ryc. 26. Podobszar rewitalizacji Sompolno - Centrum

Źródło: opracowanie własne

Lubstów zamieszkuje 752 osoby, co stanowi 7,14% mieszkańców gminy, a powierzchnia jednostki wynosi 1951,27 ha, czyli 14,2% powierzchni gminy. To obszar, w którym zamieszkuje aż 118 osób w wieku poprodukcyjnym, co było drugą najwyższą liczbą. Jednak w przeliczeniu na liczbę osób ogółem udział osób w wieku poprodukcyjnym wyniósł 15,69% i o 0,39% nie przekroczył wymaganego progu, tak aby można było tę jednostkę zakwalifikować jako obszar potencjalnie zagrożony. Z końcem 2015 r. mieszkało tu 60 osób bezrobotnych, a zatem udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 12,4%. 21 osób bezrobotnych to osoby z wykształceniem podstawowym. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w stosunku do ogółu bezrobotnych wyniósł 35% i tylko o 0,37% Lubstów nie został zaliczony, jako jednostka o potencjalnym zagrożeniu. Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych w Lubstowie odpowiada 13,79%. 22 osoby do 17 roku życia korzystało z dożywienia, co było drugą największą liczbą ze wszystkich analizowanych jednostek. Zatem 14,67% dzieci do 17 roku życia korzystało z dożywiania z terenu Lubstowa. Na obszarze tym mieszka również 13 osób niepełnosprawnych (17,29%) korzystających z pomocy GOPS-u. Tylko w jednostce Sompolno – Centrum osób niepełnosprawnych odnotowano więcej. Zarejestrowano tu 9 przestępstw kryminalnych, czyli 11,97 przestępstw na 1 tys. osób. Świadomość ekologiczna mieszkańców jest niska. Aż 7,69% osób nie segreguje odpadów i jest to druga najwyższa wartość spośród wszystkich jednostek analitycznych. Znajduje się tu 19 mieszkań komunalnych i socjalnych w 9 budynkach wielorodzinnych, które zamieszkuje 49 osób Ich łączna powierzchnia wynosi 896 m². A więc na jednego mieszkańca przypada średnio 18,3 m². Obiekty te wybudowano z końcem XIX i z początkiem XX w., jedynie 1 budynek datowany jest po 1945 r. Wyposażone są w instalację: elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną, ogrzewane piecami kaflowymi, a niektóre CO zasilane jest z własnych domowych kotłowni. W jednostce tej znajduje się 7 obiektów zabytkowych: kościół, dzwonnica, grobowiec rodziny Słubickich, pałac, spichrz, paszarnia oraz park pałacowy, który wymaga ciągłej pielęgnacji.

Sytuację kryzysową na tym obszarze potwierdzają 4 wskaźniki społeczne, wszystkie wskaźniki środowiskowe i techniczne oraz przeprowadzone konsultacje społeczne, jakościowy opis terenu pokopalnianego oraz istotny potencjał rozwojowy.

Ryc. 27. Podobszar rewitalizacji Lubstów

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując należy stwierdzić, że wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno zostało oparte o:

- wnioski i ustalenia wynikające z rozmów z osobami zaangażowanymi w opracowanie diagnozy ze strony Urzędu Miejskiego w Sompolnie,
- szczegółową analizę negatywnych zjawisk społecznych,
- analizy strefy technicznej i środowiskowej w oparciu o pozyskane dane oraz wizję terenową,
- danych własnych, danych podmiotów działających na terenie gminy Sompolno oraz informacji zawartych w dokumentach strategicznych gminy Sompolno,
- analizy potencjału jednostek,
- analizy jakościowej zdegradowanych przestrzeni,
- wyników prowadzonych konsultacji społecznych, warsztatów rewitalizacyjnych i wywiadów kwestionariuszowych.

Biorąc pod uwagę zebrane dane i informacje uznaje się za zasadne wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w zaproponowanej formie.

SPIS TABEL

Tabela 1. Analiza wyznaczenia jednostek analitycznych na terenie Sompolna	9
Tabela 2. Wydzielone jednostki analityczne na terenie gminy Sompolno wraz z ich powierzchnią i liczbą ludności	11
Tabela 3. Przynależność ulic oraz miejscowości do jednostek analitycznych na terenie gminy Sompolno	12
Tabela 4. Przynależność miejscowości wchodzących w skład sołectw w gminie Sompolno.	16
Tabela 5. Struktura użytkowania gruntów Gminy Sompolno	18
Tabela 6. Liczba ludności Gminy Sompolno wg płci oraz wskaźnik maskulinizacji w latach 2004 - 2015	25
Tabela 7. Saldo migracji oraz przyrost naturalny na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 - 2015	26
Tabela 8. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 - 2015	27
Tabela 9. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Sompolno w latach 2004 - 2015	30
Tabela 10. Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze w 2015 r.	31
Tabela 11. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w 2015 r.	34
Tabela 12. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze w 2015 r.	36
Tabela 13. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.	39
Tabela 14. Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze w 2015 r.	42
Tabela 15. Liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r. ..	44
Tabela 16. Ilość przestępstw kryminalnych na 1 tys. osób popełnionych na danym obszarze w 2015 r.	46
Tabela 17. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.	49
Tabela 18. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.	52
Tabela 19. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru w 2015 r.	56
Tabela 20. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno – sfera społeczna	59
Tabela 21. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Sompolno – sfera środowiskowa i techniczna	61
Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Sompolno – liczba negatywnych wskaźników społecznych oraz środowiskowych i technicznych	67

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Podział Gminy Sompolno na jednostki analityczne	13
Ryc. 2. Podział Sompolna na jednostki analityczne na tle sieci drogowej.....	14
Ryc. 3. Położenie Gminy Sompolno na tle Polski	15
Ryc. 4. Położenie Gminy Sompolno w układzie gmin sąsiednich	16
Ryc. 5. Gmina Sompolno na tle sieci komunikacyjnej	19
Ryc. 6. Złoża na terenie gminy Sompolno	21
Ryc. 7. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Sompolno oraz w mieście Sompolno w latach 2004 – 2015.....	23
Ryc. 8. Liczba ludności gminy Sompolno w latach 2004 - 2015	24
Ryc. 9. Piramida wieku mieszkańców gminy Sompolno w roku 2015	24
Ryc. 10. Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Sompolno (w wieku 13 lat i więcej) .	25
Ryc. 11. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Sompolno w latach 2004 – 2015	27
Ryc. 12. Typogram Webba dla Gminy Sompolno, powiatu konińskiego, województwa wielkopolskiego oraz Polski w roku 2014	28
Ryc. 13. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Sompolno w 2015 r.....	30
Ryc. 14. Udział (%) osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem na danym obszarze w 2015 r.	32
Ryc. 15. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004 - 2015	33
Ryc. 16. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w 2015 r.	35
Ryc. 17. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych na danym obszarze w 2015 r.....	37
Ryc. 18. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.....	40
Ryc. 19. Udział (%) dzieci do 17 lat korzystających z dożywiania w ogóle liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym na danym obszarze w 2015 r.....	43
Ryc. 20. Liczba osób niepełnosprawnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.	45
Ryc. 21. Liczba niebieskich kart na 100 osób na danym obszarze w 2015 r.	47
Ryc. 22. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze w 2015 r.	50
Ryc. 23. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1 tys. osób na danym obszarze w 2015 r.....	53
Ryc. 24. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 1000 ha powierzchni danego obszaru (wg stanu na 2015 r.)	57
Ryc. 25. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Sompolno	70
Ryc. 26. Podobszar rewitalizacji Sompolno - Centrum	72
Ryc. 27. Podobszar rewitalizacji Lubstów	74

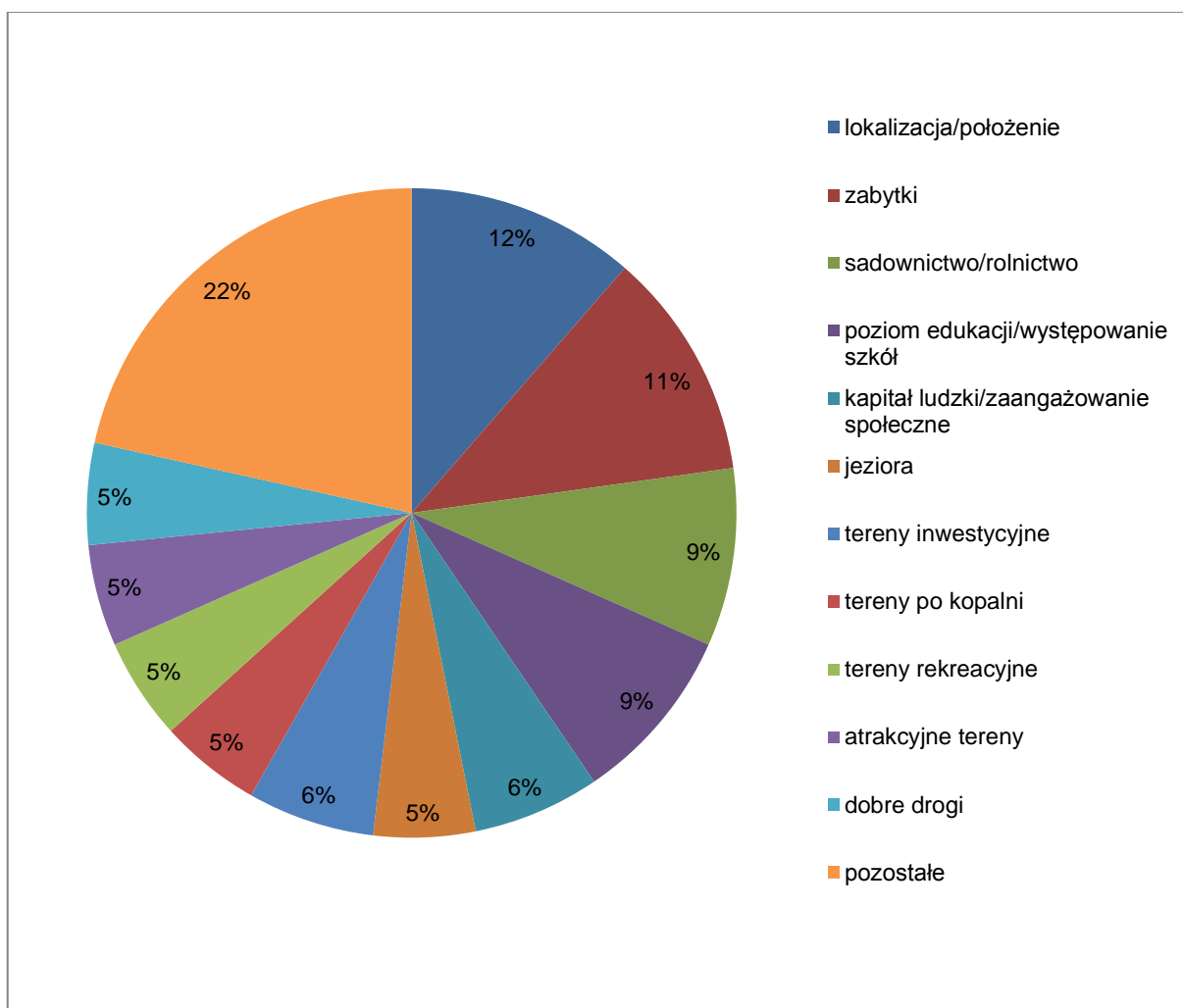
**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO DIAGNOZY NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY SOMPOLNO**

**Wyniki ankiety
na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i opracowanie
Programu Rewitalizacji dla Gminy Sompolno wraz z komentarzami**

Szanowni Państwo, Gmina Sompolno przystąpiła do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które są podstawą do opracowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Sompolno.

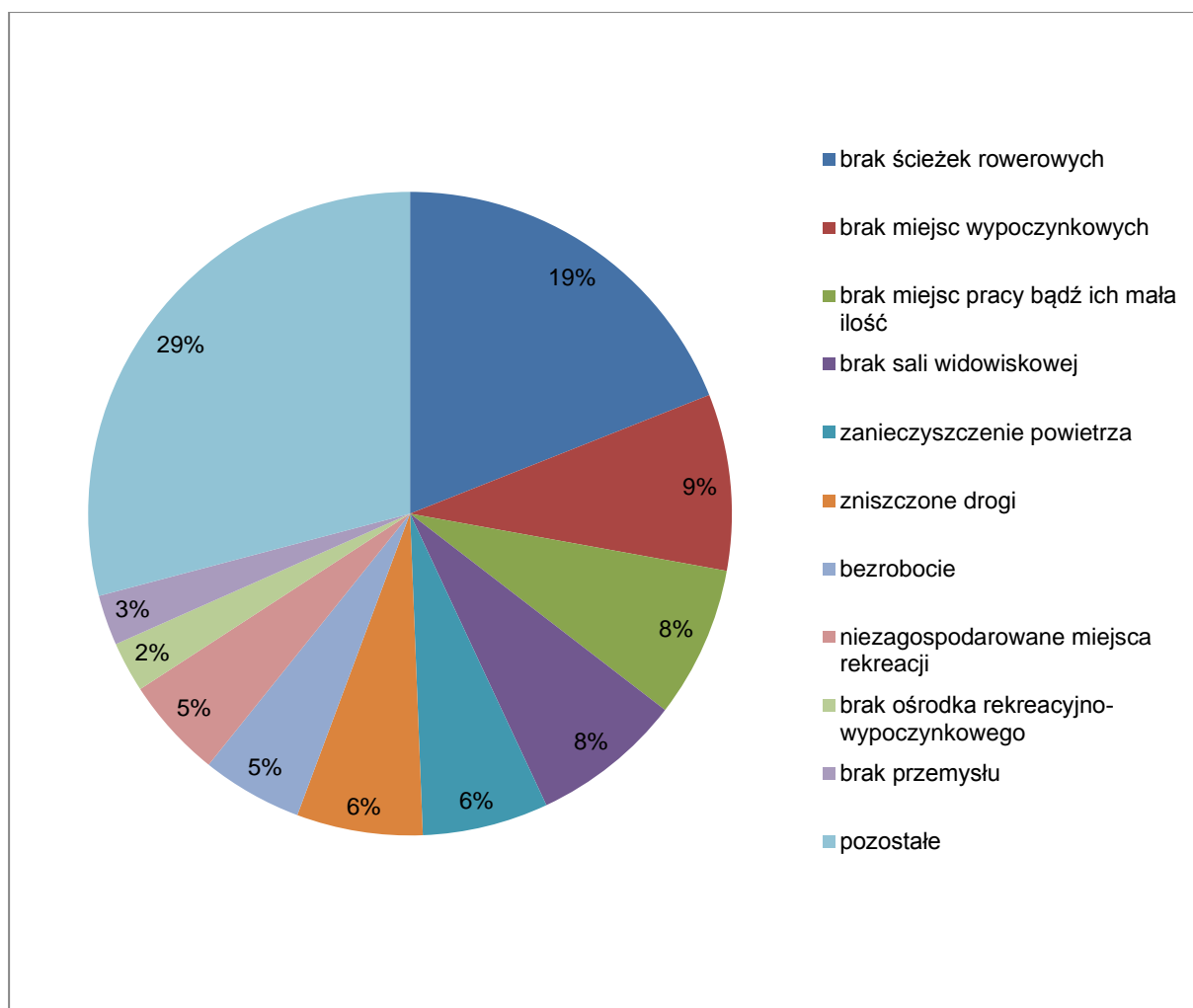
Komentarz: w wyniku przeprowadzonej ankietyzacji zebrano 31 ankiet w wersji papierowej, z czego 17 ankiet wypełniono podczas warsztatów rewitalizacyjnych, które przeprowadzono 29.12.2016 r. Wyniki zostały krótko opisane.

1) Proszę wymienić 3 najważniejsze atuty/silne strony Gminy Sompolno

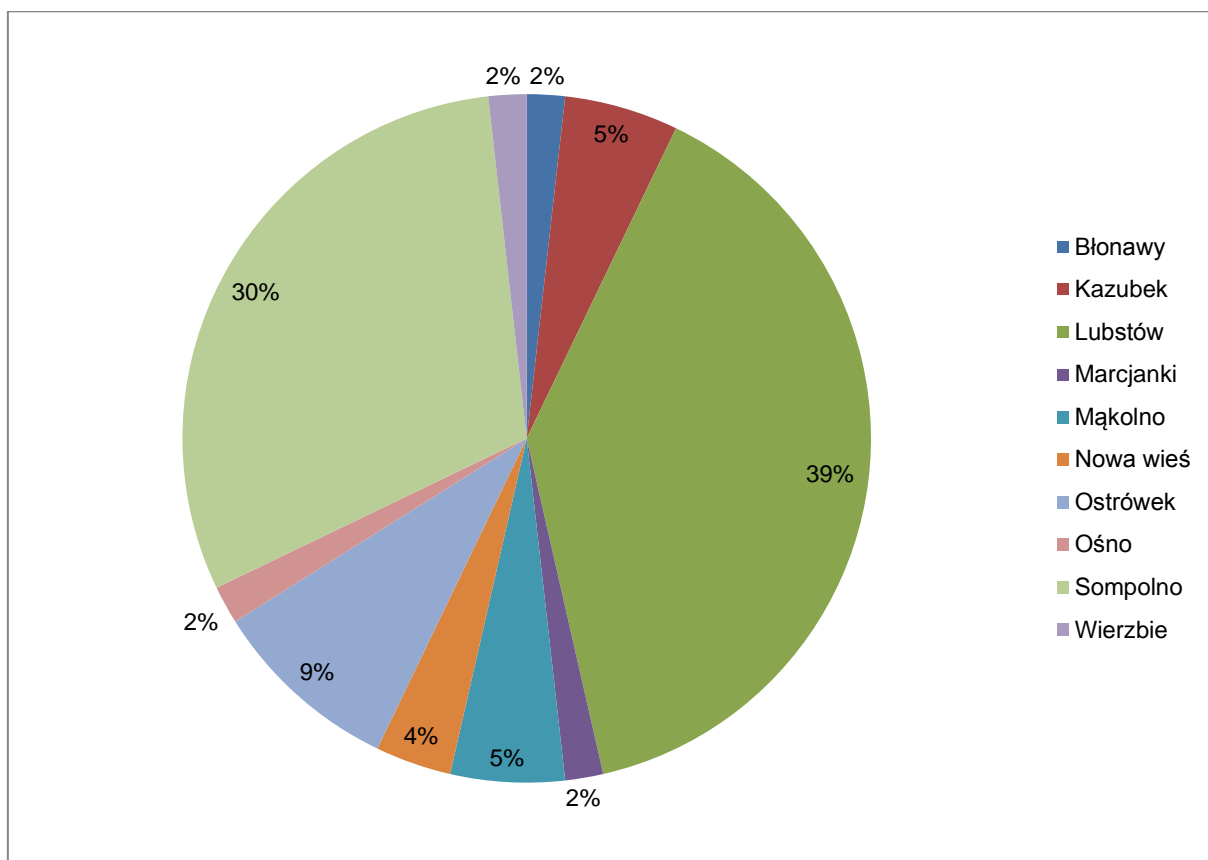
Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 3 najważniejsze atuty/silne strony Gminy Sompolno. Na niniejsze pytanie uzyskano 79 odpowiedzi. Ankietowani wskazali, iż ich zdaniem lokalizacja gminy oraz ilość obiektów zabytkowych stanowią mocne strony gminy.

2) Proszę wymienić 3 najważniejsze problemy/słabe strony Gminy Sompolno:

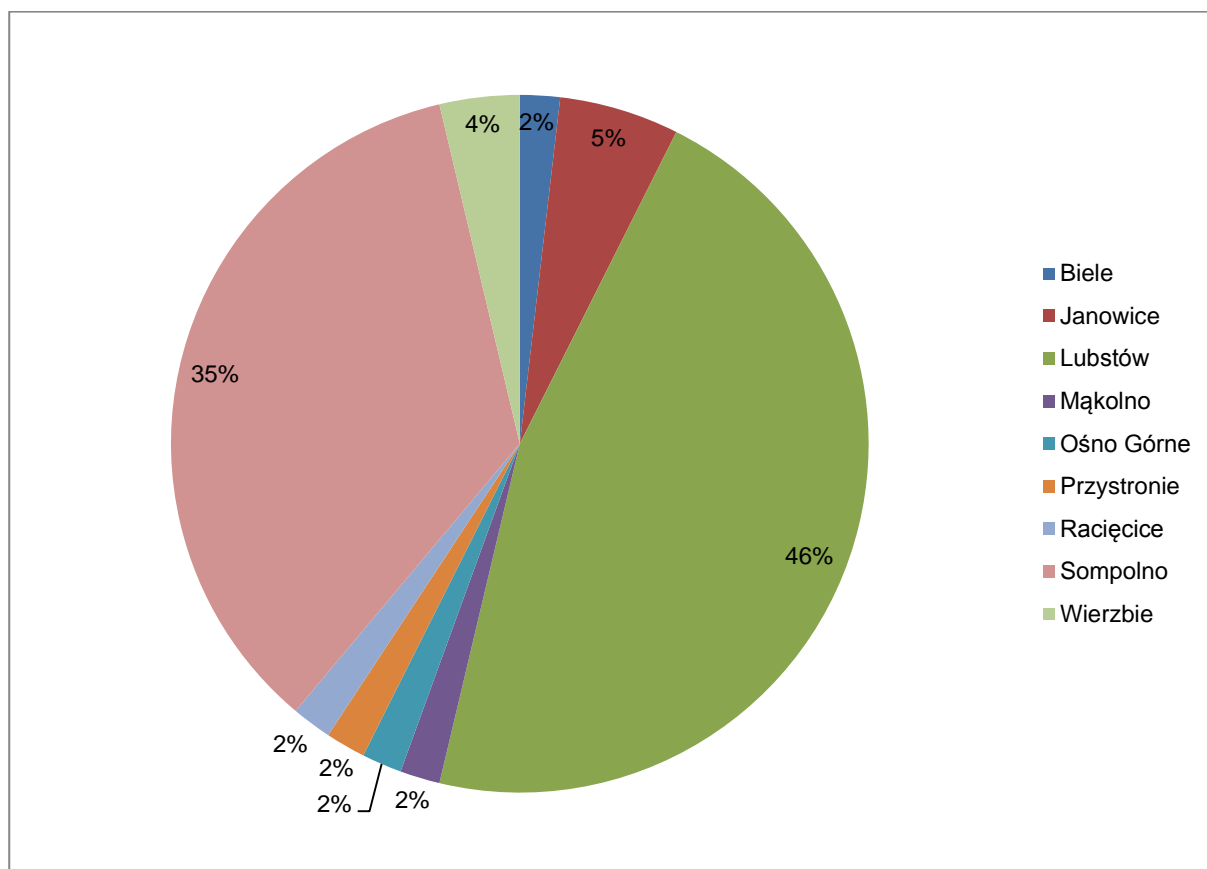
Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 3 najważniejsze problemy/słabe strony Gminy Sompolno. Na niniejsze pytanie uzyskano 79 odpowiedzi. Ankieterzy wskazali, iż ich zdaniem brak ścieżek rowerowych na terenie gminy stanowi największy problem.

- 3) Proszę wymienić 2 miejscowości na terenie Gminy Sompolno, w których występują największa kumulacja problemów społecznych (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji oraz kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym).

Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 miejscowości, w których zauważają problemy społeczne. Na niniejsze pytanie uzyskano 56 odpowiedzi. Ankietowani wskazali, iż ich zdaniem największą kumulacją problemów społecznych charakteryzuje się Lubstów oraz Sompolno.

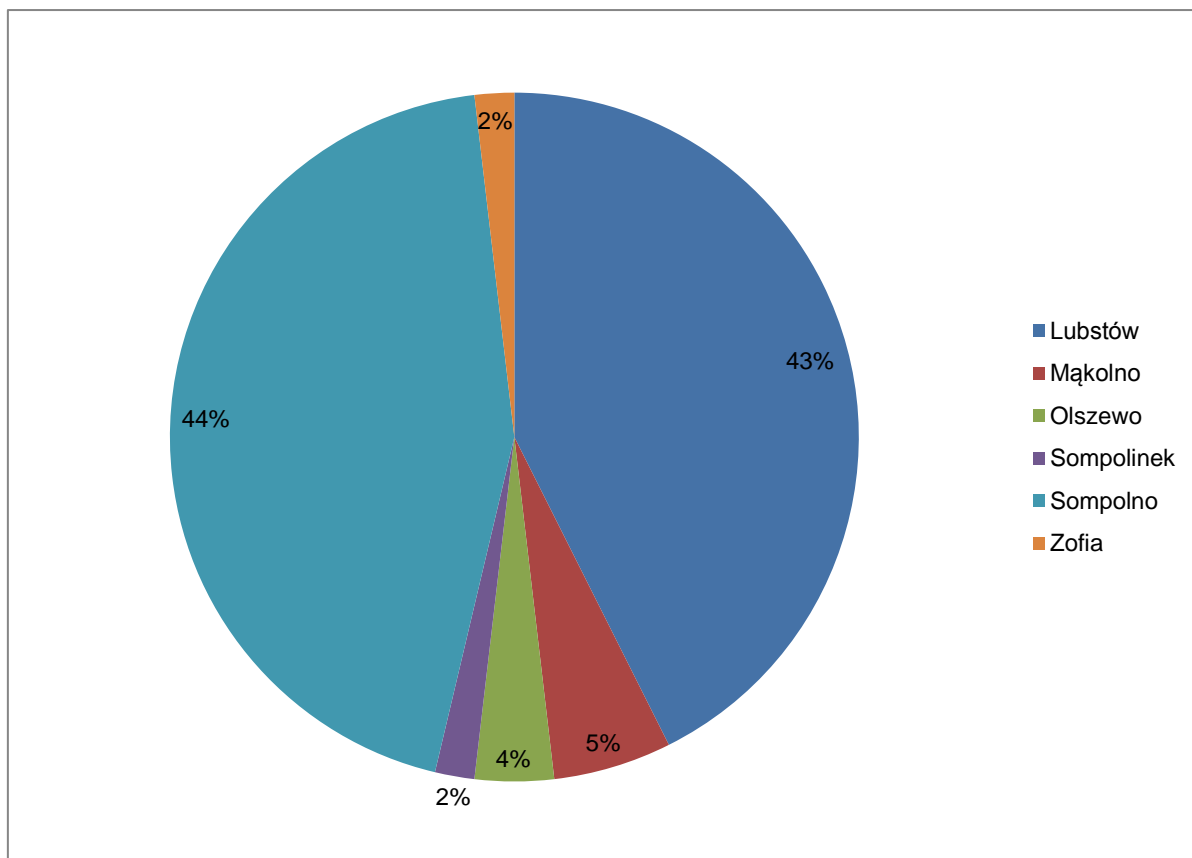
4) Proszę wymienić 2 miejscowości na terenie Gminy Sompolno, w których występują największa kumulacja problemów gospodarczych (mała liczba przedsiębiorstw, krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw, spadek liczby podmiotów gospodarczych).

Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 miejscowości, w których zauważają problemy społeczne. Na niniejsze pytanie uzyskano 54 odpowiedzi. Ankieterzy wskazali, iż ich zdaniem największą kumulacją problemów gospodarczych charakteryzuje się Lubstów oraz Sompolno.

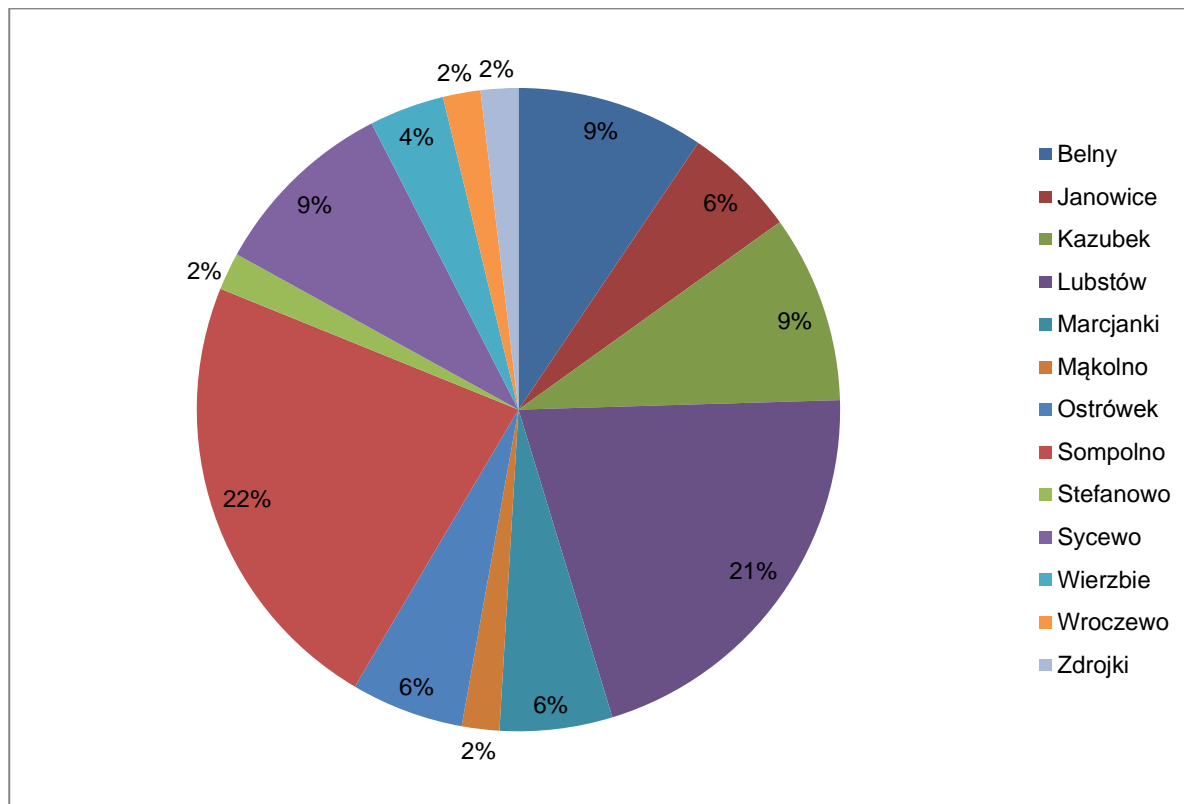

- 5) Proszę wymienić 2 miejscowości na terenie Gminy Sompolno, w których występują największa kumulacja problemów środowiskowych (wysoki hałas, zanieczyszczone powietrze, zanieczyszczone wody, występowanie dzikich wysypisk śmieci).

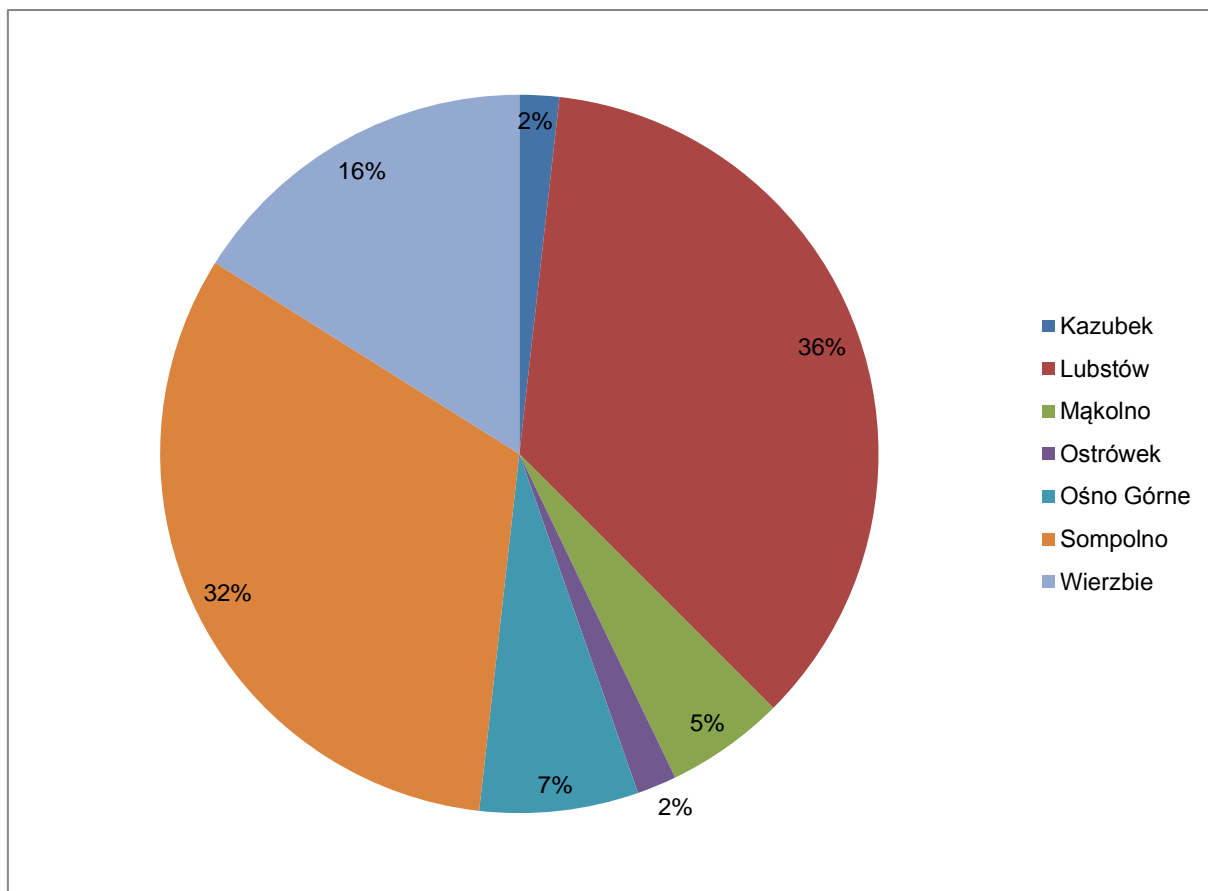
Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 miejscowości, w których zauważają problemy społeczne. Na niniejsze pytanie uzyskano 54 odpowiedzi. Ankietowani wskazali, iż ich zdaniem największą kumulacją problemów środowiskowych charakteryzuje się Sompolno i Lubstów.

6) Proszę wymienić 2 miejscowości na terenie Gminy Sompolno, w których występują największa kumulacja problemów przestrzenno - funkcjonalnych (niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunalnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych).

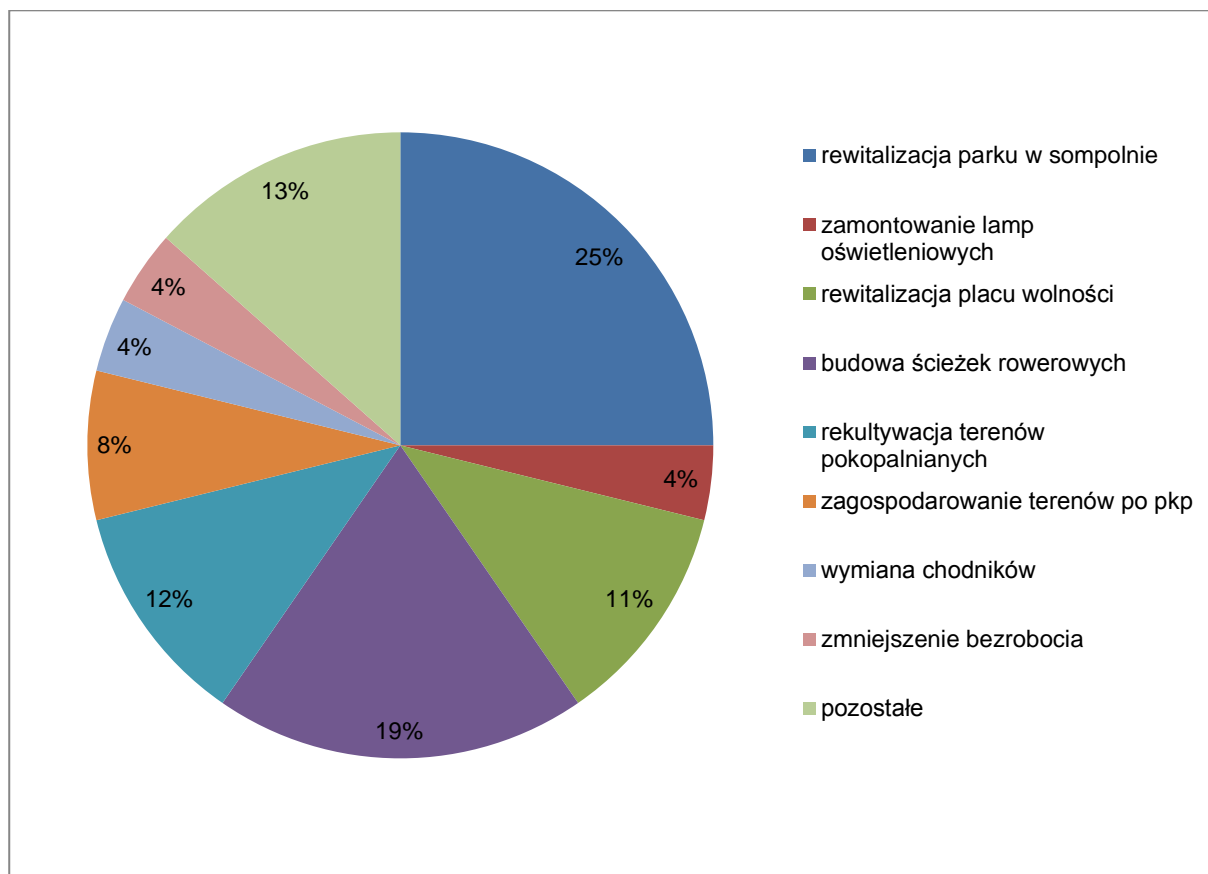
Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 miejscowości, w których zauważają problemy społeczne. Na niniejsze pytanie uzyskano 53 odpowiedzi. Ankietowani wskazali, iż ich zdaniem największą kumulacją problemów przestrzenno - funkcjonalnych charakteryzuje się Sompolno i Lubstów.

- 7) Proszę wymienić 2 miejscowości na terenie Gminy Sompolno, w których występują największa kumulacja problemów technicznych (zły stan techniczny budynków publicznych, mieszkalnych, zabytków, nefunkcjonowanie rozwiązań technicznych tychże obiektów).

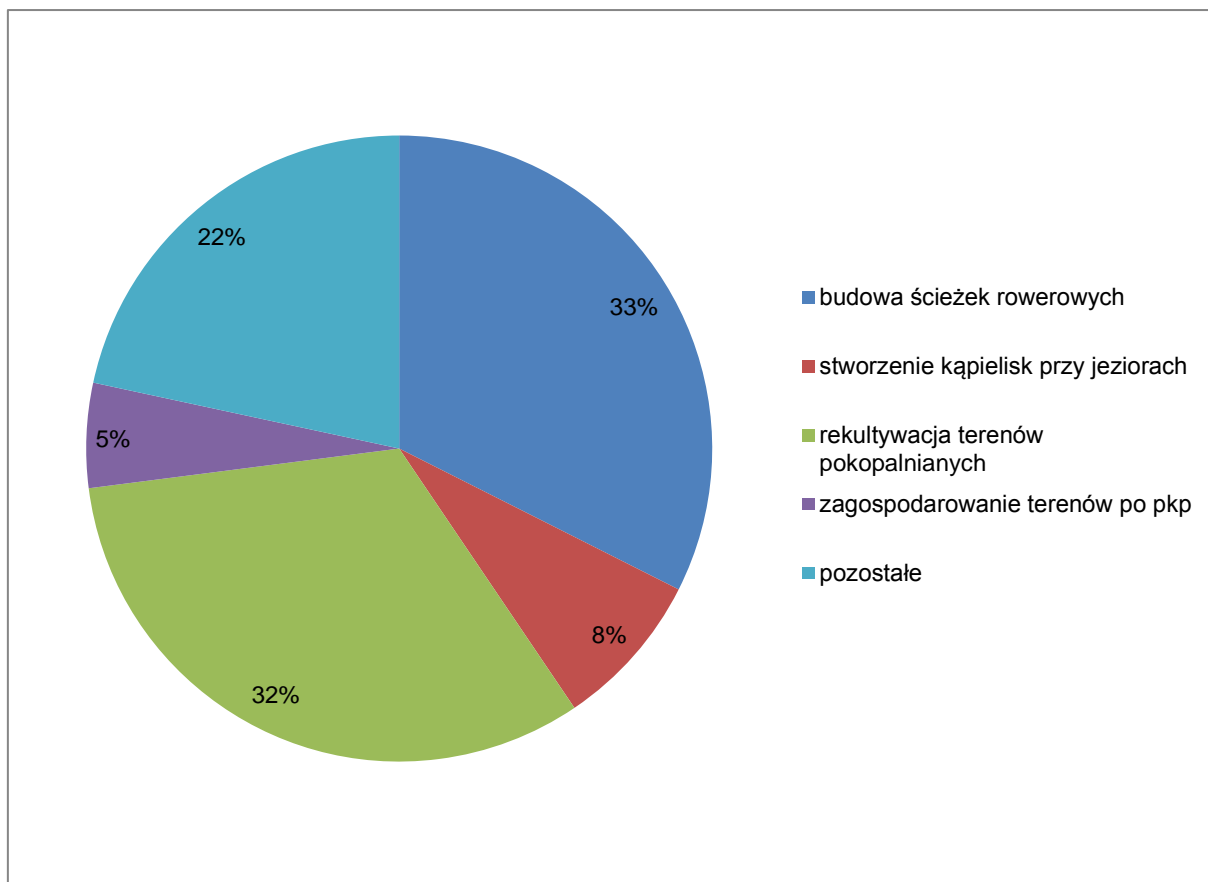
Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 miejscowości, w których zauważają problemy społeczne. Na niniejsze pytanie uzyskano 56 odpowiedzi. Ankieterzy wskazali, iż ich zdaniem największą kumulacją problemów przestrzenno - funkcjonalnych charakteryzuje się Lubstów, Sompolno i Wierzbie.

8) Proszę wskazać 2 najważniejsze działania rewitalizacyjne, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane na terenie miejscowości, którą Pani/Pan zamieszkuje.

Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 najważniejsze działania rewitalizacyjne w miejscach, które zamieszkują. Na niniejsze pytanie uzyskano 52 odpowiedzi. Ankieterzy wskazali, iż ich zdaniem do najpilniejszych działań należy rewitalizacja parku przy kościele ewangelicko – augsburskim przy ul. 11 Listopada. Ponadto wskazano potrzebę budowy ścieżek rowerowych oraz rekultywacji terenów pokopalnianych w Lubstowie.

9) Proszę wskazać 2 najważniejsze działania rewitalizacyjne, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane na terenie Gminy Sompolno, poza miejscowością, w której Pani/Pan mieszka.

Komentarz: respondenci mogli wskazać maksymalnie 2 najważniejsze działania rewitalizacyjne, poza miejscowością, w której mieszkają. W ten sposób jako dobro wspólne ankietowani wskazali, iż ich zdaniem do najpilniejszych działań należą: budowa ścieżek rowerowych oraz rekultywacja terenów pokopalnianych. Na niniejsze pytanie uzyskano 37 odpowiedzi.

Wypełnione ankiety złożono w Sekretariacie Urzędu Miejskiego lub przesłano listownie na adres: Urząd Miejski w Sompolnie, ul. 11 Listopada 15, 62-610 Sompolno, z dopiskiem na kopercie: „Ankieta – Rewitalizacja”.